

הראל חברה לביטוח בע"מ

דוח ביניים ליום

30 ביוני 2018

תוכן העניינים

1	תיאור החברה	1
1	כללי	1.1
1	בעלי המניות בחברה	1.2
2	מצב כספי ותוצאות הפעולות, הון עצמי ותזרים המזומנים	2
2	שינויים מהותיים בעסקי החברה בתקופת הדוח	2.1
2	התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה	2.2
3	חקיקה והסדרה בתחומי פעילות הקבוצה	2.3
7	תמצית נתונים מהדוחות הכספיים המאוחדים של הראל ביטוח	2.4
9	פרטים עיקריים נוספים והשפעות עיקריות נוספות לפי מגזרים	2.5
12	נזילות ומקורות מימון	2.6
13	היבטי ממשל תאגידי	3
13	נושאי משרה	3.1
13	דירקטוריון	3.2
13	גילוי בנושא יחס כושר פירעון כלכלי	4
15	בקורות ונהלים לגבי הגילוי	5

דוח הדירקטוריון

הראל חברה לביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018

דוח הדירקטוריון לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 ("תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל חברה לביטוח בע"מ ("הראל ביטוח" או "החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2017, אשר פורסם ביום 26 במרץ 2018 ("הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים.

1 תיאור החברה

1.1 כללי

הראל ביטוח הינה חברה פרטית, בשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ ("הראל השקעות"). הראל השקעות הינה חברה ציבורית, שמנייתיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב, החל משנת 1982. פעילותה של הראל השקעות, באמצעות חברות שבשליטתה, בשוק הביטוח והחיסכון ארוך הטווח וכן בשירותים הפיננסיים ושוק ההון (להלן ביחד: "הקבוצה").

פעילות הביטוח נעשית ע"י החברה עצמה ובאמצעות אי.אם.אי - עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ (בשליטה מלאה) ("EMI").

הפעילות בתחום החיסכון ארוך הטווח נעשית הן באמצעות החברה והן באמצעות חברות בנות, שהינן חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כדלקמן:

- (1) הראל פנסיה וגמל בע"מ (בשליטה מלאה) ("הראל פנסיה וגמל"), שהינה חברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל.
- (2) קרן החיסכון לצבא הקבע – חברה לניהול קופות גמל בע"מ (בשליטה מלאה) ("קחצ"ק").
- (3) לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (בשליטה בשיעור 79%), המנהלת קרן פנסיה ותיקה ("לעתיד").

1.2 בעלי המניות בחברה

בעלי המניות העיקריים בהראל השקעות הינם משפחת המבורגר- יאיר המבורגר, גדעון המבורגר ונורית מנור (בסעיף זה: "בעלי המניות") מחזיקים בכ- 49.7% מזכויות ההצבעה בהראל השקעות ובכ- 49.48% מהון המניות המונפק של הראל השקעות.

ההחזקה של בעלי המניות בהראל השקעות הינה בעיקר באמצעות ג.י.ן ייעוץ כלכלי וניהול השקעות 2017 שותפות מוגבלת בשליטתם ובעלותם המלאה של בעלי המניות, בה הם מחזיקים כשותפים מוגבלים, באמצעות חברות פרטיות בבעלותם המלאה ("השותפות ג.י.ן") וכן מחזיקים בשותף הכללי בשותפות ג.י.ן.

2 מצב כספי ותוצאות הפעולות, הון עצמי ותזרים המזומנים

2.1 שינויים מהותיים בעסקי החברה בתקופת הדוח

- 2.1.1 זירוג מעלות - לעניין אשרור זירוג מעלות לחברה והעלאת תחזית הדירוג לחיובית בעקבות קביעת כרית ביטחון בניהול הון - ראה באור 6 ג' בדוחות הכספיים.
- 2.1.2 הנפקת אגרות חוב - לעניין הנפקה של סדרות אגרות חוב יד' ו-טו' של הראל ביטוח מימון והנפקות בע"מ ("הראל הנפקות") - ראה באור 6 ג' בדוחות הכספיים.
- 2.1.3 חלוקת דיבידנד - לעניין החלטה מיום 26 במרץ 2018 בדבר חלוקת דיבידנד - ראה באור 8 בדוחות הכספיים.
- 2.1.4 פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ב') של הראל הנפקות - הראל הנפקות, שהינה חברה בת חד - תכליתית (SPC) של החברה, ביצעה ביום 13 ביוני 2018 פדיון מוקדם מלא לאגרות החוב (סדרה ב') שהונפקו על ידה, וזאת בהתאם לדיווח מידי שפרסמה הראל הנפקות ביום 27 במאי 2018.
- 2.1.5 היתר החזקה בתאגידים בנקאיים - לעניין קבלת אישור להגדלת החזקותיה של הקבוצה בתאגידים בנקאיים - ראה באור 9 בדוחות הכספיים.

2.2 התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

- 2.2.1 כללי: הנתונים לגבי הכלכלה העולמית ברבעון השני של שנת 2018 המשיכו להיות חיוביים, קרן המטבע הבינלאומית הותירה ללא שינוי את תחזית הצמיחה העולמית אך להערכתה הסיכונים השליליים לתחזית עלו, כאשר בשלהי הרבעון השני שב והתגבר הסיכון להחרפת "מלחמת סחר" בין ארה"ב לסין ובין ארה"ב לאירופה, וגבר המתח הפוליטי באירופה.
- האינפלציה בארה"ב המשיכה להתבסס מעל היעד בשעה שבשאר המשקים המפותחים היא נותרה מתונה אך עולה בהדרגה. המשק האמריקאי מצוי בקרבת תעסוקה מלאה תוך עלייה הדרגתית בשכר. ה-Fed ממשיך בתוואי העלאות הריבית עם עלייה נוספת ברבעון השני של שנת 2018. באירופה נתוני המקרו לרבעון השני של שנת 2018 מצביעים על צמיחה מתונה; ה-ECB הודיע על תכנית להפסקת רכישות האג"ח בסוף 2018. המדיניות המוניטרית ביפן מוסיפה להיות מרחיבה מאוד. במשקים המתעוררים חל גידול בסיכון הפיננסי שהתבטא בסנטימנט שלילי בשוקי ההון, יציאות הון והיחלשות המטבעות. מחיר הנפט הוסיף לעלות אך חלה ירידה ביתר מחירי הסחורות העיקריות.
- 2.2.2 התפתחויות במשק הישראלי: לפי האינדיקטורים הראשוניים, הצמיחה ברבעון השני של 2018 הייתה נמוכה מאשר ברבעון הראשון של 2018 (4.7% בשיעור שנתי). שוק העבודה מוסיף להיות חזק: שיעור האבטלה נותר ברמה נמוכה מאוד והשכר הממוצע המשיך ועלה.
- 2.2.3 שוק המניות: בסיכום הרבעון השני של 2018 מדד MSCI העולמי (ברוטו במונחים דולריים) עלה ב-1.9%, אך המדד המקביל של השווקים המתעוררים ירד ב-7.9%. בישראל מדד ת"א 125 עלה ב-4%. במהלך הרבעון השני של 2018 מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמיריס בישראל עמד על 1.3 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-10% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.
- 2.2.4 שוק איגרות החוב: במהלך הרבעון השני של 2018 מדד האג"ח הכללי ירד ב-0.5%, באותה התקופה ירד מדד אג"ח הממשלתיות ב-0.9% אך מדד אג"ח הקונצרני עלה ב-0.1%. במהלך הרבעון השני של 2018 מחזור המסחר היומי הממוצע באג"ח עמד על 3.6 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-1% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

- 2.2.5 קרנות נאמנות: ברבעון השני של 2018 קרנות הנאמנות רשמו פדיונות נטו של כ-2.4 מיליארדי ש"ח, לעומת גיוסים של כ-2.1 מיליארדי ש"ח ברבעון הקודם. בלטו לחיוב גיוסים בקרנות הנאמנות המתמחות בחו"ל (1.5 מיליארדי ש"ח), אך בלטו לשלילה קרנות הנאמנות המתמחות באג"ח (פדיונות של כ-3.3 מיליארדי ש"ח).
- 2.2.6 מוצרי מדדים: על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בתחום עמד בסוף הרבעון השני של 2018 על 92.2 מיליארדי ש"ח, ירידה של 5.1% בשווי הנכסים בהשוואה לסוף 2017. בלטו לשלילה מתחילת השנה תעודות הסל על מדדי המניות בארץ עם פדיונות של כ-2.7 מיליארדי ש"ח ומדדי המניות בחו"ל על פדיונות של כ-2.1 מיליארדי ש"ח.
- 2.2.7 שוק המט"ח: במהלך הרבעון השני של 2018 השקל התחזק ב-0.5% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל; כאשר נרשמו 3.9% פיחות מול הדולר שקוּזו עם ייסוף של 1.7% מול האירו ו-2.8% מול הפאונד הבריטי. במהלך הרבעון נרשמה האטה בקצב הרכישות של בנק ישראל בהשוואה לרבעון הקודם.
- 2.2.8 אינפלציה: על פי המדד האחרון הידוע בסוף הרבעון השני של 2018, מדד המחירים לצרכן עלה ב-1.2% (פברואר-מאי), והאינפלציה ב-12 החודשים האחרונים (עד מאי 2018) הסתכמה ב-0.5%. במהלך הרבעון השני של 2018, סעיפי ההלבשה וההנעלה, הירקות והפירות והדירור היו התורמים העיקריים לעלייה במדד.
- 2.2.9 ריבית בנק ישראל: ריבית בנק ישראל נותרה על 0.1% גם במהלך הרבעון השני של 2018 ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. הנימוקים להותרת הריבית ללא שינוי היו האינפלציה, שנותרה נמוכה מתחום יעד בנק ישראל וחוזקו של השקל.

2.3 חקיקה והסדרה בתחומי פעילות הקבוצה

להלן יתוארו שינויים מהותיים בחקיקה והסדרה בקשר עם תחומי הפעילות של הקבוצה, מאז הדוח התקופתי:

2.3.1 כללי

- 2.3.1.1 ביום 25 ביולי 2018 פורסם חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 57), התשע"ח-2018 במסגרתו בוצע תיקון לחוקי הפיקוח לפיו מבטח או קופת גמל המספקים שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות ייתנו מענה אנושי מקצועי לפניית שעינין טיפול בתקלה, בירור חשבון או סיום התקשרות, בתוך שש דקות לכל היותר.
- 2.3.1.2 ביום 9 ביולי 2018 פורסם חוזר גופים מוסדיים שעניינו "תיקון הוראות החוזר המאוחד-פרק ניהול נכסי השקעה (הלוואות לא סחירות)", המשנה את שיעור המגבלה להשקעות הכוללות הלוואות, השאלת ניירות ערך ונכסי חוב לא סחיר (מובנה או נגזר) שאינם מדורגים או שרמת הדירוג שלהם נמוכה מ-BBB מ-3% מהיקף הנכסים שמנוהלים על ידי הגוף המוסדי, ל-5%.
- 2.3.1.3 ביום 25 באפריל 2018 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ח-2018 אשר מבטלות את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 ("תקנות ההון") ובמסגרתן הופחת ההון המזערי הנדרש לקבלת רישיון חברת ביטוח.
- 2.3.1.4 ביום 4 במרץ 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח במסגרתו נקבעו הוראות לעניין ההון העצמי המזערי של חברת ביטוח השולטת בחברה מנהלת, בפעילות של קופת גמל או בחברת ביטוח אחרת.
- 2.3.1.5 ביום 18 במאי 2017 פורסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017 במסגרתו עודכנו ההוראות החלות על מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות בתחום איסור הלבנת הון. הוראות משלימות בעקבות פרסומו של הצו פורסמו על

ידי הממונה בימים 3 בספטמבר 2017 ו-1 בפברואר 2018.

2.3.1.6 ביום 19 ביולי 2018 פרסם הממונה טיוטת חוזר שנייה שעניינה "דירקטוריון גוף מוסדי", אשר מציעה לקבוע הוראות לעניין הרכב הדירקטוריון מספר חבריו ומומחיותם; תנאים והגבלות למינוי וכהונה של יו"ר דירקטוריון; הוראות לעניין דירקטורים בלתי תלויים וכמותם בין היתר כאשר בעל השליטה או קרובו מכהנים כבעלי תפקיד מרכזי בגוף המוסדי, ועדת איתור לדירקטורים בלתי תלויים, והגבלה על מינוי דירקטורים שקרוביהם מכהנים כבעלי תפקיד מרכזי בגוף המוסדי (למעט כאלו שכבר מכהנים כיום) וכן הפרדה חלקית בזהות הדירקטורים בין גוף מוסדי לבין גוף מוסדי אחר הנשלט בידי בעל השליטה.

2.3.1.7 ביום 15 ביולי 2018 פורסם חוזר שעניינו "צירוף לביטוח- תיקון", הקובע כי במסגרת הליך התאמת פוליסת הביטוח למועמד לביטוח על הגורם המשווק לבחון את רשימת מוצרי הביטוח של המועמד לביטוח בממשק "הר הביטוח", למעט במקרה שאין המדובר בשיווק יזום והמבוטח סרב ליתן הרשאה לבדיקה כאמור. תחילתו של החוזר ביום 1 באוקטובר 2018.

2.3.1.8 ביום 4 במרץ 2018 פרסם הממונה עמדת ממונה שעניינה הגדרת הון מוכר והון נדרש במכשירי הון מורכב, המבחינה את משמעותם של המונחים "הון נדרש" ו"הון מוכר" בתנאי מכשירי הון מורכב אשר הונפקו בעבר, לעניין נסיבות משהות אשר בהתקיימן יידחו תשלומי קרן/ריבית במכשירי ההון המורכב האמורים. לגבי חברות ביטוח שקיבלו את אישור הממונה שביצעו ביקורת על יישום הוראות חוזר ביטוח 9-1-2017 "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" ("חוזר סולבנסי") יפורשו המונח 'הון נדרש' (בהתאם להגדרת המונח 'יסף הון מינימאלי (MCR)') באותו חוזר בגבולו העליון (45% מ-SCR), כשהוא מחושב ללא ההוראות בתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות והמונח 'הון עצמי' (לרבות 'הון מוכר' ומונחים דומים) בהתאם להגדרת המונח 'הון עצמי' באותו חוזר ולגבי חברות ביטוח שלא קיבלו את האישור כאמור, יפורשו המונחים הנ"ל בהתאם להגדרתם בחוזר "הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח".

2.3.2 תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

2.3.2.1 ביום 7 באוגוסט 2018 פורסם מכתב "הליך קביעת קרנות נבחרות" המפרט את האופן שבו תגיש חברה מנהלת של קרן פנסיה בקשה להיבחר כקרן נבחרת החל מיום 1 בנובמבר 2018, וקובע, בין היתר, כי חברות מנהלות של קרנות ברירת מחדל ייגבו מעמיתים ופנסיונרים חדשים דמי ניהול אשר לא יפחתו מ-1% מהפקדות ו-0.05% מהצבירה וכי לצורך חישוב ההצעות יראו את שיעור דמי הניהול מהפקדות המוצע על-ידי קרן פנסיה שנתח השוק שלה עולה על 5% מסך ההפקדות, כאילו הם עומדים על 0.5% יותר ממה שהוגש על ידה בפועל, ואת שיעור דמי הניהול מהצבירה כאילו עומדים על 0.05% יותר ממה שהוגש על ידה בפועל. בעתירה לביטול ההליך שהוגשה לבג"ץ על ידי התאחדות חברות לביטוח חיים בע"מ ומגדל מקפת פנסיה קופות גמל בע"מ, הוחלט ביום 14 באוגוסט 2019 כי עד לדיון בעתירה לא תפורסם זהות קרנות הפנסיה שייקבעו במסגרת ההליך.

2.3.2.2 ביום 7 בפברואר 2018 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל)(תיקון), התשע"ח-2018, המציעה לאפשר ניווד כספים בקופת גמל גם לעמיתים המקבלים קצבת זקנה או קצבת שארים, לשם קבלת קצבה בלבד, וניוד כספים מקופת גמל להשקעה אחת לאחרת, וכן, לקבוע כי הכספים יועברו בתוך 5 ימי עסקים (במקום 10 כיום) מיום קבלת הבקשה המלאה, מבלי שתהא אפשרות לבטל את העברת הכספים לאחר העברת בקשה להעברתם.

2.3.2.3 ביום 14 במאי 2018 אושרו בוועדת הכספים תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התשע"ח-2018, במסגרתן הוצע בין היתר, להאריך עד סוף שנת 2019 את הוראת השעה אשר הסתיימה בסוף שנת 2017

הקובעת להוצאות ישירות מסוימות תקרה של 0.25% מסך השווי המשוער של נכסי קופת הגמל או של מסלול בקופת גמל.

2.3.2.4 ביום 8 ביולי 2018 פורסם חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (תיקון מס' 18), התשע"ח-2018, הקובע כי מבטח לא יסרב למכור פוליסת ביטוח חיים לצורך רכישת דירה יחידה או לצורך רכישת קרקע לבנייה עצמית לאדם עם מוגבלות מקצרת חיים בהתאם לתנאים הקבועים בחוק לפוליסה זו, לרבות לעניין סכום הביטוח המירבי שלא יעלה על חצי מיליון ש"ח (או מחצית ההלוואה), ותקופת אכשרה בת שנתיים וחצי. תחילתו של התיקון ביום 1 בספטמבר 2018.

2.3.2.5 ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו שיווק תכניות לביטוח מפני אובדן כושר עבודה, הקובע הוראות בדבר שיווק תכניות לאובדן כושר עבודה וחובות בירור פרטים, מסירת מידע ומילוי מסמך הנמקה וכן חובה לעדכון כיסוי הנרכש אגב קופת גמל, כך שהעלות המצטברת של כלל הכיסויים הביטוחיים שנרכשו במסגרת ואגב קופת הגמל, לא יעלו במהלך תקופת הביטוח על 35% מסך ההפקדות למרכיב התגמולים. בד בבד פרסם הממונה תיקון לחוזר קווים מנחים לעניין תכנית ביטוח מפני אובדן כושר עבודה, הכולל הוראות נוספות בדבר שיווק כיסויים ביטוחיים לעמיתים בקרנות פנסיה והרחבת הכיסויים הביטוחיים שמבטח רשאי להציע.

2.3.2.6 ביום 4 במרץ 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופות גמל- תיקון, הקובע הוראות בדבר משלוח הודעות לעמיתים בעלי חשבון עם יתרה צבורה בכספי התגמולים בלבד בסכום של 50 - 1,350 ש"ח, על האפשרות למשוך כספים.

2.3.2.7 ביום 4 בפברואר 2018 פרסם הממונה הבהרה בנושא הליך שיווק פנסיוני בעת צירוף למוצר פנסיוני, לפיה, סוכן ביטוח פנסיוני מחויב בביצוע הליך שיווק פנסיוני במסגרתו עליו לברר את צרכי הלקוח, ולנמק את המלצתו בכתב. גוף מוסדי רשאי לשלם לסוכן עמלת הפצה רק אם הסוכן ביצע עסקה כחלק מהליך של שיווק פנסיוני. ההבהרה כללה התייחסות להפעלת סמכות הממונה ביחס לעמלת הפצה ששולמה לפני פרסום ההבהרה. ביום 19 באוגוסט 2018, נוכח הסכמתה של הרשות לתיקון ההבהרה, כך שתחול רק על צירופי חוסכים שבוצעו מיום פרסום ההבהרה, נמחקה עתירה לבג"ץ שהגישה לשכת סוכני הביטוח בנושא.

2.3.3 תחום ביטוח בריאות

2.3.3.1 ביום 27 במאי 2018 אישרה ועדת השרים לענייני חקיקה את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון – היתר לשיווק ומכירה של ביטוח נסיעות לחו"ל), התשע"ז - 2017 במסגרתה מוצע להתיר לסוכני נסיעות לעסוק במכירה ובשיווק של ביטוחי נסיעות לחו"ל.

2.3.3.2 ביום 5 במרץ 2018 פורסם צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (החלת החוק על ניתוחים במימון פרטי וקביעת רמת הפיקוח), התשע"ח-2018, בו נקבע כי על חברת ביטוח לדווח למפקח על המחירים לפי הצו על מחירים ששולמו לנותני שירות של ניתוח שמבוצע במימון פרטי, במשך שנתיים.

2.3.3.3 ביום 14 בפברואר 2018 פרסם הממונה תיקון להוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(ביטוח) סיעודי קבוצתי לחברי קופות חולים), תשע"ו-2015, במסגרתו תוקן גילו של מבוטח זכאי המקנה זכאות להצטרף לביטוח הסיעודי לחברי קופ"ח ללא בחינה של מצב רפואי קודם, מ-60 ל-55 והוארך המועד שעד אליו יהיו רשאים מבוטחים זכאים להצטרף לביטוח הסיעודי הקבוצתי שנערך לחברי קופ"ח ללא בחינה של מצב רפואי קודם לסוף חודש יולי 2018.

2.3.3.4 ביום 24 ביולי 2018 פרסם הממונה את הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופת חולים)(תיקון מס' 2), התשע"ח-2018, במסגרתו נקבעו הוראות המשכיות למקרה של סיום תקופת הסכם הביטוח לכלל המבוטחים בפוליסה ואי חידושה לכלל המבוטחים על ידי מבטח כלשהו, לפיהן המבוטחים יועברו באופן אוטומטי

לפוליסה קבוצתית הדדית שחברת הביטוח לא תישא בסיכון ביטוחי בגינה, וכן הוארכה התקופה לניצול הזכאות לביטוח הסיעודי הקבוצתי לחברי קופות חולים, ללא חיתום, מי שבוטל רישומו שלא עקב מעבר לקופת חולים אחרת.

2.3.3.5 ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד – השתתפות עצמית בביטוח ניתוחים, במסגרתו נקבע כי חברת ביטוח תהא רשאית להציע למבוטח ביטוח ניתוחים הכולל השתתפות עצמית בסך של 3,000 ש"ח בגין ביצוע ניתוח, הוראות החוזר יחולו על פוליסות לביטוח ניתוחים שיימכרו או יחודשו החל מיום הפרסום.

2.3.3.6 ביום 1 בינואר 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד- שער 6 חלק 3- ביטוח סיעודי, הקובע כי תקופת ההתקשרות בין חברת ביטוח לקופת חולים לעניין עריכת תכנית ביטוח סיעודי לחברי קופות חולים תוכל להיות ארוכה מ-8 שנים או להיעשות בתנאים אחרים מאלו הקבועים בחוזר, באישור הממונה, וכן דוחה את מועד כניסתה לתוקף של ההוראה לפיה במשך תקופת הביטוח, חברת ביטוח תישא בסיכון הביטוחי הגלום בתכנית הביטוח בשיעור שלא יפחת מ-20%, ליום 1 בינואר 2019.

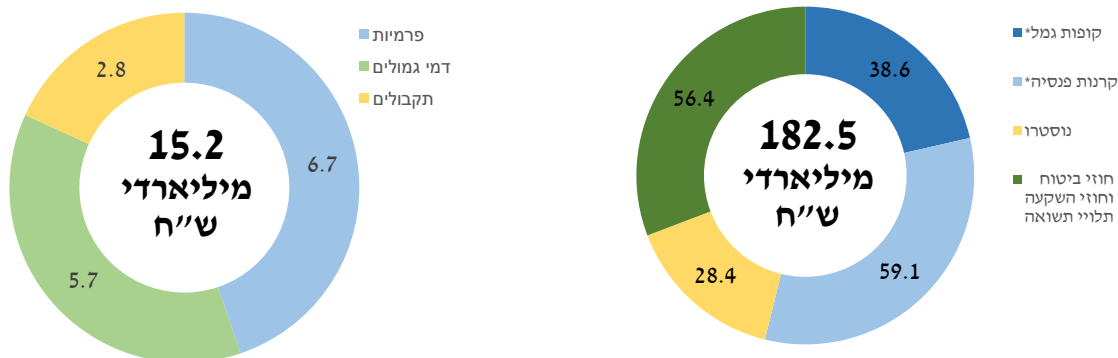
2.3.4 תחום ביטוח כללי

2.3.4.1 ביום 1 ביולי פרסם חוק לתיקון פקודת רכב מנועי (מס' 23), התשע"ח-2018 הקובע כי מרכיב ההעמסה הצפוי בתעריף ביטוח רכב חובה בביטוח אופנועים יעמוד על 8.5% מעלות הסיכון הטהור במשך שנתיים (מיום 1 ביולי 2018), והחל מתום מועד זה על 8% באופן קבוע.

2.3.4.2 ביום 22 במרץ 2018 פרסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח-2018 במסגרתו שונה מנגנון ההתחשבנות בין המוסד לביטוח לאומי לבין חברות הביטוח לגבי תאונות דרכים.

2.4 תמצית נתונים מהדוחות הכספיים המאוחדים של הראל ביטוח

נכסים מנוהלים בקבוצה: נתוני פרמיות שהורווחו ברוטו לפי מגזרי פעילות ותקבולים בגין חוזי השקעה:

* סך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל וקרנות הפנסיה, אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה

תקבולים בגין חוזי השקעה לא נכללים בסעיף הפרמיות, אלא נזקפים ישירות להתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה. בתקופת הדוח הסתכמו התקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח בכ- 2,773 מיליוני ש"ח לעומת כ- 1,749 בתקופה המקבילה אשתקד.

2.4.1 רווח כולל לפי מגזרים (מיליוני ש"ח):

שנה שנסתיימה ביום	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		שיערי ב. &	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		הערות	
	2017	2018		2017	2018		
31 בדצמבר	2017	2018		2017	2018		
	487	117	165	(52)	306	147	מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
	44	6	13	-	12	24	א ביטוח חיים
	34	6	11	36	14	19	ב פנסיה
							גמל
	565	129	189	(43)	332	190	סך הכל מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
							מגזר ביטוח כללי
	(24)	(25)	(38)	-	(11)	(32)	ג רכב חובה
	50	10	25	-	17	47	ד רכב רכוש
	100	25	24	(9)	46	42	ענפי רכוש ואחרים
	10	(1)	(42)	-	(2)	(39)	ג ענפי תבויות ואחרים
	55	9	7	(28)	25	18	ביטוח משכנתאות
	191	18	(24)	(52)	75	36	סך הכל מגזר ביטוח כללי
	92	4	(11)	(74)	23	6	ה מגזר ביטוח בריאות
	251	82	33	(88)	139	16	ו לא מיוחס למגזרי פעילות
	1,099	233	187	(56)	569	248	סך הכל
	352	78	49	(67)	186	61	הוצאות מס
	747	155	138	(51)	383	187	סך הכל
							תשואה להון העצמי במונחים שנתיים באחוזים
	18%	16%	11%		18%	8%	

התוצאות בתקופת הדוח הושפעו מתשואות שוק ההון שהיו נמוכות מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד. לפרוט נוסף של השפעות מיוחדות על הרווח ראה טבלה שבסעיף 2.5.2.

א. התוצאות בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד, הושפעו מקיטון בהתחייבויות הביטוחיות עקב עליה בעקום ריבית חסרת הסיכון, המשמש לבחינת נאותות העתודות. ראה סעיף 2.5.2 (א).

בנוסף, בתקופת הדוח וברבעון השני, נרשם קיטון במרווח הפיננסי ובהכנסות מדמי ניהול. הקיטון במרווח הפיננסי ובדמי הניהול המשתנים נרשם בעקבות ירידה בתשואות הריאליות שהושגו על ידי החברה ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות מדמי ניהול הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-187 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-240 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הקיטון בדמי הניהול נובע מקיטון בדמי הניהול המשתנים שהסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ-1 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-81 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות מדמי ניהול הסתכמו ברבעון השני לסך של כ-94 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-109 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. עיקר הקיטון בדמי הניהול נובע מקיטון בדמי הניהול המשתנים. ברבעון השני לא נגבו דמי ניהול משתנים לעומת גביית דמי ניהול משתנים ברבעון המקביל אשתקד בסך של כ-26 מיליוני ש"ח.

ב. העלייה ברווח הכולל הושפעה בעיקרה מגידול בנכסים המנוהלים.

ג. התוצאות בתקופת הדוח הושפעו מתשואות שוק ההון שהיו נמוכות משמעותית מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד וכן מהשפעת השינוי במדד המחירים לצרכן, שהיה גבוה יותר מהתקופה המקבילה אשתקד.

ד. העלייה ברווח הכולל בענף רכב רכוש הושפעה בעיקר משיפור בתוצאות החיתומיות.

ה. התוצאות בתקופת הדוח הושפעו כאמור לעיל, מתשואות שוק ההון שהיו נמוכות מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, נרשם גידול בתביעות בענף סיעוד קבוצתי, בגין שנים קודמות (תביעות בגין התקופה עד ליום 31.12.2017). להערכת החברה, לאור סיומו של הביטוח הסיעודי הקבוצתי בסוף 2017, הפסדים אלו, הנובעים מתקופות קודמות צפויים להתמתן באופן משמעותי בתקופות הדיווח הבאות.

ו. התוצאות בתקופת הדוח הושפעו מתשואות על ההשקעות, שהיו נמוכות מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד

2.4.2 השפעות מיוחדות על הרווח הכולל בתקופת הדוח (מיליוני ש"ח):

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		שינוי	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		הערות
	2017	2018		2017	2018	
747	155	138	(196)	383	187	הרווח הכולל לתקופה כפי שפורסם בדוח
(50)	41	111	(35)	87	52	מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח השפעה בעקבות בחינת נאותות העתודות
59	-	-	-	-	-	עדכון הנחות מחקר תחלואה
(8)	(8)	-	8	(8)	-	מגזר ביטוח כללי השפעת ריבית חסרת סיכון
-	-	-	-	-	-	מגזר ביטוח בריאות עדכון הנחות בהתחייבויות סיעוד פרט
(4)	-	-	-	-	-	עדכון הנחות בהתחייבויות בריאות פרט
(98)	-	-	-	-	-	ג
(101)	33	111	(27)	79	52	סה"כ השפעות, לפני מס
(35)	12	38	(10)	28	18	השפעת המס
(66)	21	73	(17)	51	34	סה"כ השפעות, לאחר מס
813	134	65	(179)	332	153	סה"כ רווח כולל בנטרול ההשפעות המיוחדות

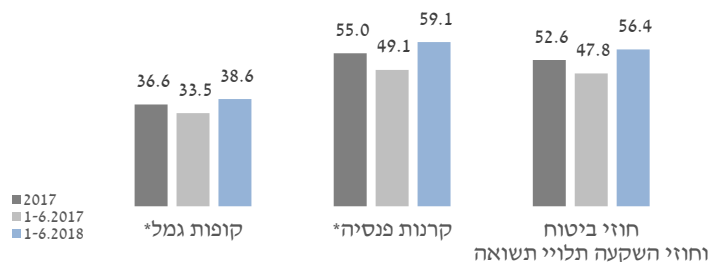
- א. בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד נרשם קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 52 מיליוני ש"ח ו- 87 מיליוני ש"ח, בהתאמה, וזאת עקב עליה בעקום הריבית חסרת סיכון. ברבעון השני נרשם קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך 111 מיליוני ש"ח, לעומת קיטון של 41 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- ב. שנת 2017 הושפעה מירידה בריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר המשמשת לבחינת ריבית ההיוון של ההתחייבויות הביטוחיות בענפי צד ג' וחבות מעבידים במגזר ביטוח כללי בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח.
- ג. בשנת 2017 נרשם גידול בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 98 מיליוני ש"ח כתוצאה מעדכון הנחות ביטולים והוצאות בענף בריאות פרט. כמו כן, נרשם בשנת 2017 גידול בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח כתוצאה מעדכון הנחות תחלואה וביטולים בענף סיעוד פרט.

2.5 פרטים עיקריים נוספים והשפעות עיקריות נוספות לפי מגזרים

2.5.1 נכסים מנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (מיליארדי ש"ח):

קרנות פנסיה - עיקר הגידול בנכסים המנוהלים ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, נובע מצבירה חיובית ומתשואות שוק ההון.

קופות גמל** - נכון למועד הדוח בקבוצה 11 קופות גמל. בחלק מקופות הגמל מספר מסלולי השקעה, לבחירת העמית. סך הכל מפעילה הקבוצה, נכון ליום 30 ביוני 2018, במסגרת קופות הגמל כאמור 45 מסלולים. עיקר הגידול בנכסים המנוהלים ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, נובע מצבירה חיובית ומתשואות שוק ההון.

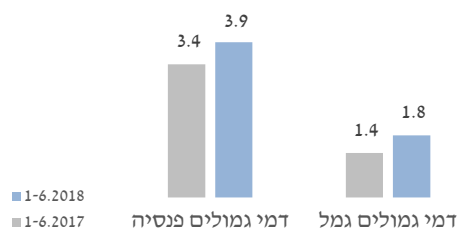
* סך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה, אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה

** קופות גמל, קרנות השתלמות, קופות מרכזיות ואישיות לפיצויים, קופת גמל לדמי מחלה וקופה לפנסיה תקציבית

2.5.2 נתוני דמי גמולים (מיליארדי ש"ח):

גמל - הנתונים המוצגים כוללים הפקדות חד פעמיות בעיקר בגין תיקון 190 לפקודת מס הכנסה בסך של כ-511 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח, לעומת 189 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

פנסיה - הגידול בדמי גמולים לעומת תקופה מקבילה אשתקד, נובע בעיקר מהצטרפות עמיתים חדשים וכן מגידול בהפקדות של לקוחות קיימים.

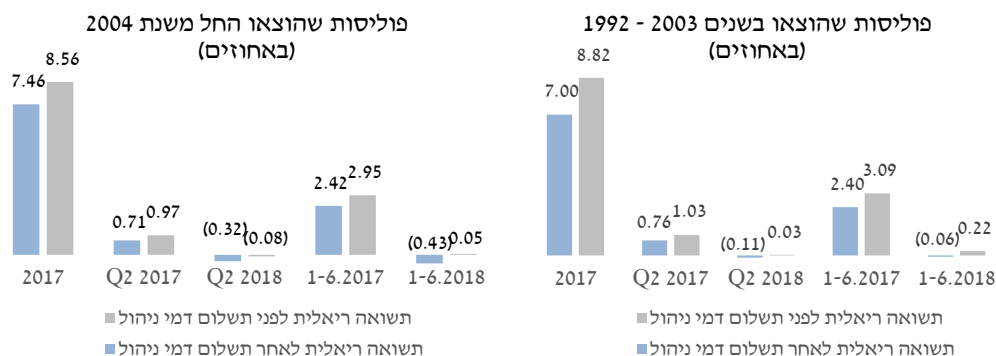
דמי הגמולים של קופות הגמל וקרנות הפנסיה אינם נכללים בדוחות המאוחדים של החברה

2.5.3 ביטוח חיים

בתקופת הדוח הסתכמו הפדיונות בסך של כ- 635 מיליוני ש"ח, והיוו כ- 2.6% מהעתודה הממוצעת בביטוח חיים, לעומת פדיונות בסך של כ- 554 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, שהיוו כ- 2.5% מהעתודה הממוצעת אשתקד ולעומת פדיונות בסך של כ- 1,183 מיליוני ש"ח בשנת 2017, שהיוו כ- 2.6% מהעתודה הממוצעת לשנת 2017.

ברבעון הנוכחי הסתכמו הפדיונות בסך של כ- 296 מיליוני ש"ח, והיוו כ- 2.4% מהעתודה הממוצעת בביטוח חיים, לעומת פדיונות בסך של כ- 251 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, שהיוו כ- 2.3% מהעתודה הממוצעת אשתקד.

פוליסות תלויות תשואה :

אומדן סכום רווחי ההשקעות ודמי הניהול, הנכללים בדוחות רווח והפסד המאוחדים, אשר נזקפו לזכות או לחובת המבוטחים בפוליסות תלויות תשואה והמחושבים בהתאם להנחיות שקבע הממונה, על בסיס התשואה והיתרות הרבעוניות של עתודות הביטוח הממוצעות, הנו כדלקמן (מיליוני ש"ח):

שנת	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
2,985	649	428	1,188	253	רווחים לאחר דמי ניהול
569	109	94	240	187	סך דמי ניהול

2.5.4 קרנות פנסיה

בתקופת הדוח לא נרשמו תשואות משמעותיות במרבית אפיקי ההשקעה בשוק ההון. שיעור התשואה הנומינלית שהשיגה קרן הפנסיה החדשה "הראל פנסיה" בתקופת הדוח הינו 1.61%. סך ההכנסות מדמי ניהול שנגבו מקרנות הפנסיה המנוהלות בקבוצה הסתכם בתקופת הדוח בסך של כ- 156 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 145 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך ההכנסות מדמי ניהול שנגבו מקרנות הפנסיה המנוהלות בקבוצה הסתכם ברבעון השני בסך של כ- 78 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 72 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.5.5 קופות גמל

הצבירה נטו (ללא רווחי השקעות) בקופות הגמל בתקופת הדוח הייתה חיובית והסתכמה בסך של כ- 1,965 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 972 מיליוני ש"ח צבירה חיובית בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות מדמי ניהול, שנגבו מקופות הגמל המנוהלות בקבוצה, הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ- 120 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 108 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בדמי הניהול נובע בעיקר מגידול בנכסים המנוהלים, בניכוי השפעת השחיקה בשיעור דמי הניהול. ההכנסות מדמי ניהול, שנגבו מקופות הגמל המנוהלות בקבוצה, הסתכמו ברבעון השני בסך של כ- 61 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 55 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בדמי הניהול נובע בעיקר מגידול בנכסים המנוהלים, בניכוי השפעת השחיקה בשיעור דמי הניהול.

2.5.6 ביטוח בריאות

ביום 31 בדצמבר 2017, בא לסיומו הכיסוי הסייעודי הקבוצתי. המבוטחים עבורם הסתיים הביטוח הסייעודי הקבוצתי, זכאים להתקשר עם החברה בפוליסות סיעוד פרט, ללא חיתום (בתנאי המשכיות), תוך פרק הזמן המצוין בתנאי הביטוח. למימוש זכות המשכיות כאמור לא הייתה השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של החברה בתקופת הדוח. להערכת החברה, לאור סיומו של הביטוח הסייעודי הקבוצתי, הפסדים אלו, הנובעים מתקופות קודמות צפויים להתמתן באופן משמעותי בתקופות הדיווח הבאות.

הראל ביטוח הינה המבטחת בפוליסת הסיעודי הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית. בחודש מאי 2018 שירותי בריאות כללית פרסמה מכרז לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי הקופה. הראל ביטוח הגישה מועמדותה במכרז האמור. נכון למועד הדוח, שירותי בריאות כללית טרם פרסמה הודעה בדבר הזוכה במכרז.

2.5.7 ביטוח כללי

לפרטים אודות נתונים כספיים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי, בפירוט לענפיו ראה באור 4(ב) לדוחות הכספיים.

להלן השינוי בכמות הפוליסות במונחי חשיפה:

	לתקופה של		
	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	2017	2018
כמות הפוליסות במונחי חשיפה - פעילות ביטוח כללי מאופיינת בפוליסות לתקופה של עד שנה. לאור אופיין של הפוליסות, הכמות מהווה מכפלה של מספר הפוליסות בתקופת הפוליסה במהלך השנה. משמע, אם בוצע חיתום לפוליסה לתקופה הקצרה משנה, היא מוכפלת בחלק היחסי של התקופה, כך שפוליסה לחצי שנה מהווה חצי יחידה	2017	2017	2018
רכב חובה	11%	11%	23%
רכב רכוש	1%	2%	7%
ענפי רכוש ואחרים	7%	10%	9%
ענפי חבויות ואחרים	3%	2%	6%

ביום 2 באוקטובר 2017 נמסר להראל ביטוח על זכייתה במכרז שפרסם החשכ"ל בכ-32% מהיקף ביטוחי רכב רכוש ורכב חובה של עובדי מדינה לשנת 2018. לתוצאות המכרז כאמור לא צפויה להיות השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של הראל ביטוח.

2.5.7.1 רכב חובה

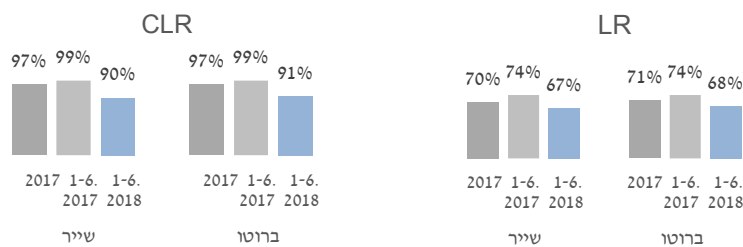
הגידול בפרמיות ברוטו ביחס לתקופה מקבילה אשתקד נובע מגידול בפרמיה במספר קולקטיבים ומהקדמת חידוש עסקת עובדי מדינה והכללת פרמיה ברוטו בגין שנת 2017, ברבעון הרביעי לשנת 2016.

מאחר שבעל רכב חייב לבטח את רכבו בהתאם לפקודת ביטוח רכב מנועי, בעלי רכב (בדרך כלל אופנועים) שנדחו על-ידי חברות הביטוח רשאים לרכוש ביטוח באמצעות ה"פול" (המאגר הישראלי לביטוח רכב). ה"פול" פועל כחברת ביטוח לכל דבר. כל חברות הביטוח הפועלות בתחום ביטוח רכב חובה שותפות ב"פול", וכל אחת נושאת בהפסדי ה"פול", על-פי חלקה היחסי בשוק ביטוח רכב חובה בשנה שחלפה. במכתב מאת מנכ"ל ה"פול" נקבע חלקה הזמני של החברה בדמי הביטוח נטו לשנת 2018, בשיעור של 10.86% (מול 11.04% שהיה חלקה של החברה לשנת 2017).

2.5.7.2 רכב רכוש

הגידול בפרמיות ברוטו ביחס לתקופה מקבילה אשתקד נובע מגידול בפרמיה במספר קולקטיבים ומהקדמת חידוש עסקת עובדי מדינה והכללת פרמיה ברוטו בגין שנת 2017, ברבעון הרביעי לשנת 2016. העלייה ברווח הכולל בענף רכב רכוש הושפעה בעיקר משיפור בתוצאות החיתומות.

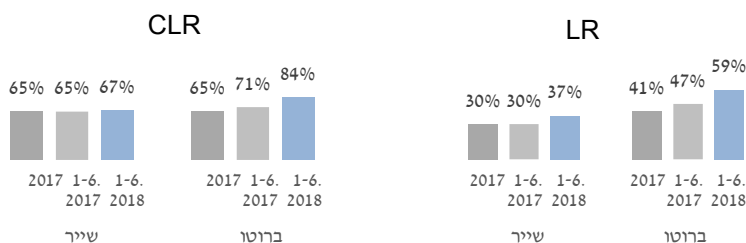
שיעור ה- Loss Ratio בביטוח רכב רכוש :

2.5.7.3 ענפי רכוש ואחרים

התוצאות בתקופת הדוח לעומת אשתקד, מוסברות מהתפתחות שלילית במספר תביעות בגין ענף אוטו רכוש.

שיעור ה- Loss Ratio בענפי רכוש ואחרים :

2.5.7.4 ענפי חבויות ואחרים

התוצאות בתקופת הדוח הושפעו מתשואות שוק ההון שהיו נמוכות משמעותית מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד וכן מהשפעת השינוי במדד המחירים לצרכן שהיה גבוה יותר מהתקופה המקבילה אשתקד.

2.5.7.5 ענף ביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא

הפרמיות שהורווחו בביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא אינן בגין מכירות חדשות, אלא בגין מכירות שבוצעו בעבר ואשר הפרמיות בגינן מוכרות כפרמיה מורווחת בהתאם לתקופת הכיסוי. בענף ביטוח זה לא קיימים ל-EMI הסכמי ביטוח משנה.

2.6 נזילות ומקורות מימון

2.6.1 תזרים מזומנים

סך תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת הסתכם בתקופת הדוח לכ- 770 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בכ- 48 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון הסתכמו בכ- 102 מיליוני ש"ח. השפעת התנודות בשער החליפין על יתרת המזומנים הסתכמה בסך שלילי של כ- 83 מיליוני ש"ח. התוצאה של כל הפעילות הנ"ל מתבטאת בקיטון ביתרות המזומנים בסך של כ- 799 מיליוני ש"ח.

2.6.2 מימון הפעילות

ככלל, החברה והחברות הבנות שלה מממנות את פעילותן השוטפת ממקורותיהן העצמאיים. לאור דרישות ההון החלות על החברה והחברות הבנות של החברה שהינן מבטח, ובהתאם לתקנות ההון, ההון הרגולטורי הנדרש ממבטח יכול להיות מורכב מהון ראשוני, הון ראשוני מורכב, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב. בנוסף, בהתאם לחוזר יישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II, ההון העצמי של מבטח יכול להיות מורכב מהון רוברד 1, הון רוברד 2 והון רוברד 3.

בתקופת הדוח גייסה החברה חוב המשמש כהון רוברד 2. לעניין הנפקת סדרות אגרות חוב (סדרות יד-טו) של הראל הנפקות - ראה באור 6 ג' בדוחות הכספיים.

3 היבטי ממשל תאגידי

3.1 נושאי משרה

ביום 16 בינואר 2018 מר משה ניסן סיים את כהונתו כמנכ"ל החברה האחות - הראל המשמר מחשבים בע"מ וכמנכ"ל החברה. מר אייל אפרת, מונה כמחליפו של מר ניסן החל מהמועד כאמור.

3.2 דירקטוריון

3.2.1 ביום 1 בינואר 2018 הגב' מירי לנט שריר החלה את כהונתה כדירקטורית חיצונית בחברה.

3.2.2 ביום 1 בינואר 2018 מר אלי דפס החל את כהונתו כדירקטור בחברה.

4 גילוי בנושא יחס כושר פירעון כלכלי

על פי הוראות חוזר יישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II שפורסם ביום 1 ביוני 2017 ("חוזר סולבנסי"), ובהתחשב בהוראות המעבר, נכון ליום 31 בדצמבר 2016, לחברה, ול-EMI קיימים עודפי הון משמעותיים.

עודף ההון של החברה ליום 31 בדצמבר 2016, על בסיס מאוחד ולפני הוראות המעבר (במונחי SCR 100%) הינו בסך של כ- 1.9 מיליארדי ש"ח. עודף הון זה מביא בחשבון את השינויים שנעשו בהנחיות חוזר סולבנסי במהלך שנת 2016 לעומת הנחיות תרגיל IQIS, שהשפעתם הסתכמה בכ- 1 מיליארד ש"ח.

בהתחשב בהוראות המעבר, מסתכם עודף ההון של החברה ליום 31 בדצמבר 2016 לסך של כ- 5.1 מיליארדי ש"ח. עודף הון זה מביא בחשבון הקלות ושינויים בהנחיות, הנוגעים, בין היתר, לשיעור העמידה בהון הנדרש בתקופת הפריסה.

נכון ליום 31 בדצמבר 2017, נדרשת החברה לעמוד ב- 65% מסך דרישות ההון, וזאת עבור החישוב עבור 31 בדצמבר 2017 שיפורסם בדוח התקופתי לרבעון השלישי של שנת 2018. ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח יעלה בהדרגה ב- 5% בכל שנה החל מ- 65% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR בדצמבר 2024 ("תקופת הפריסה"). החישוב שערכה הראל ביטוח כאמור, אינו מבוקר ואינו סקור. לפי הנחיות הממונה, לצורך היערכות לדיווחים מבוקרים, הוגש לממונה ביום 28 בינואר 2018, דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר (שאינו מהווה ביקורת או סקירה), שמטרתו, בין היתר, בדיקת התהליך, הבקורות ושלמות הנתונים ששימשו לחישוב שביצעה הראל ביטוח כאמור. החישוב ליום 31 בדצמבר 2016 משקף לחברה, יחס כושר פירעון בשיעור של כ- 206% כשהוא מחושב כולל הוראות מעבר ויחס כושר פירעון בשיעור של כ- 123% כשהוא מחושב ללא הוראות מעבר.

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון (MCR) ליום 31 בדצמבר 2016 בהתאם להנחיות בחוזר סולבנסי שפורסם ביום 1 ביוני 2017.

יחס כושר פירעון:

31 בדצמבר	
2016	
(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	
10,363,176	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
8,459,479	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
1,903,697	עודף ליום הדוח
123%	יחס כושר פירעון ליום הדוח ¹

עמידה באבני דרך בתקופת הפריסה:

31 בדצמבר	
2016	
(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	
9,814,586	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה
4,758,167	הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה
5,056,419	עודף בתקופת הפריסה

סף הון (MCR)

31 בדצמבר	
2016	
(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	
1,826,410	סף הון (MCR)
7,800,785	הון עצמי לעניין סף הון (MCR)

בהתאם להנחיות הממונה, החברה ביצעה את חישובי משטר כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2017 ונמצאת בתהליך בדיקה וביקורת של רואה החשבון המבקר והפיקוח בגין חישוב זה. בהתאם לחוזר הפיקוח מיום 7 באוגוסט 2018, תוצאות החישוב יפורסמו בדוח התקופתי של הרבעון השלישי של שנת 2018 לאחר סיום ביקורת רואה החשבון וקבלת אישור הממונה.

¹ בהתחשב בחלוקת דיבידנד של הראל ביטוח שחלה עד אוגוסט 2017 בסך 250 מיליוני ש"ח, עודף ההון יקטן מ- 9.1 מיליארד ש"ח ל- 1.65 מיליארד ש"ח ושיעור עודף ההון יעמוד על כ- 120%. בהתחשב בגיוסים נטו של כתבי התחייבויות ובחלוקת הדיבידנד האמורה, יקטן עודף ההון ב- 55 מיליוני ש"ח ויעמוד על 1.85 מיליארד ש"ח, שיעור עודף ההון יעמוד על כ- 122%.

קביעת "כרית ביטחון"

ביום 27 בדצמבר 2017 החליט דירקטוריון החברה, על קביעת כרית בטחון, בהתאם לסעיף 1(א)(2) למכתב למנהלי חברות הביטוח, שפורסם על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ביום 1 באוקטובר 2017. כרית הביטחון הינה כרית מתעצמת, אשר תעמוד בתום תקופת ההתאמה (שנת 2024) על סך של 1 מיליארד ש"ח, ואשר תיבנה בהדרגה החל מסך של 0.65 מיליארד ש"ח בשנת 2017, ועד לסך של 1 מיליארד ש"ח בשנת 2024 כאמור, ואילך.

5 בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

הדירקטוריון מביע תודתו לעובדי החברה וסוכניה עבור הישגי החברה

מישל סיבוני
מנכ"ל

יאיר המבורגר
יו"ר הדירקטוריון

26 באוגוסט 2018

הצהרות בדבר בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

הצהרה

אני, מישל סיבוני, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מישל סיבוני
מנהל כללי

26 באוגוסט 2018

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה

אני, אריק פרץ, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אריק פרץ
מנהל חטיבת כספים
ומשאבים

26 באוגוסט 2018

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל חברה לביטוח בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני 2018

עמוד

2-1 דין וחשבון רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות

דוחות כספיים מאוחדים

2-2 דוחות על המצב הכספי מאוחדים

2-4 דוחות רווח והפסד מאוחדים

2-5 דוחות על הרווח הכולל מאוחדים

2-6 דוחות על השינויים בהון מאוחדים

2-9 דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים

2-12 באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

נספחים לדוחות הכספיים

2-70 נספח א' - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים ("סולו")

2-85 נספח ב' – פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בחברות ביטוח בקבוצה

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל חברה לביטוח בע"מ וחברות מאוחדות (להלן - החברה), הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים המאוחד ליום 30 ביוני 2018 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, שינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים", וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר דרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 7א' לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין

רואי חשבון

26 באוגוסט 2018

31 בדצמבר		30 ביוני		
2017	2017	2018		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
1,003	980	1,044		נכסים
2	2	2		נכסים בלתי מוחשיים
2,295	2,255	2,404		נכסי מסים נדחים
1,282	1,300	1,345		הוצאות רכישה נדחות
1,330	1,227	1,298		רכוש קבוע
1,502	1,422	1,563		השקעות בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,695	1,641	1,760		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
4,405	4,618	4,351		נדל"ן להשקעה אחר
16	24	12		נכסי ביטוח משנה
1,047	1,204	1,341		נכסי מסים שוטפים
1,238	1,181	1,282		חייבים ויתרות חובה
47,771	43,833	51,849		פרמיה לגבייה
				השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
				השקעות פיננסיות אחרות
7,046	7,452	7,966		נכסי חוב סחירים
13,527	12,607	13,459		נכסי חוב שאינם סחירים
916	830	962		מניות
1,905	2,091	1,920		אחרות
23,394	22,980	24,307		סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
2,758	1,891	2,113		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,158	1,268	1,004		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
90,896	85,826	95,675		סך כל הנכסים
52,550	47,817	56,416		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים מאוחדים ליום (המשך)

31 בדצמבר		30 ביוני		
2017	2017	2018	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
				הון והתחייבויות
				הון
869	869	869	869	הון מניות ופרמיה על מניות
663	522	653	653	קרנות הון
2,787	2,814	2,884	2,884	עודפים
4,319	4,205	4,406	4,406	סך כל ההון המיוחס לבעלים של החברה
3	3	3	3	זכויות שאינן מקנות שליטה
4,322	4,208	4,409	4,409	סך כל ההון התחייבויות
26,403	26,116	27,105	27,105	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
52,008	47,183	55,595	55,595	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
870	769	821	821	התחייבויות מסים נדחים
214	206	215	215	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
48	21	72	72	התחייבויות מסים שוטפים
3,009	3,236	2,881	2,881	זכאים ויתרות זכות
4,022	4,087	4,577	4,577	התחייבויות פיננסיות
86,574	81,618	91,266	91,266	סך כל ההתחייבויות
90,896	85,826	95,675	95,675	סך כל ההון וההתחייבויות

שלומית זק"ש אנגל
מנהלת הכספים

אריק פרץ
משנה למנכ"ל ומנהל
חטיבת כספים ומשאבים

מישל סיבוני
מנהל כללי

יאיר המבורגר
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות: 26 באוגוסט 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
12,652	3,120	3,294	6,199	6,680	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,346	327	342	641	679	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
11,306	2,793	2,952	5,558	6,001	פרמיות שהורווחו בשייר
5,089	1,209	985	2,296	1,130	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,104	239	236	498	468	הכנסות מדמי ניהול
299	67	75	144	151	הכנסות מעמלות
17,798	4,308	4,248	8,496	7,750	סך כל ההכנסות
14,519	3,603	3,362	6,752	6,102	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
898	286	282	466	475	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
13,621	3,317	3,080	6,286	5,627	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
2,357	583	639	1,160	1,233	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
987	247	258	493	528	הוצאות הנהלה וכלליות
11	4	5	7	7	הוצאות אחרות
118	44	82	58	113	הוצאות מימון, נטו
17,094	4,195	4,064	8,004	7,508	סך כל ההוצאות
147	28	13	39	26	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
851	141	197	531	268	רווח לפני מסים על הכנסה
271	47	55	177	72	מסים על הכנסה
580	94	142	354	196	רווח לתקופה
580	94	142	354	196	מיחס ל:
-	-	-	-	-	בעלים של החברה
-	-	-	-	-	זכויות שאינן מקנות שליטה
580	94	142	354	196	רווח לתקופה
5.58	0.91	1.37	3.41	1.89	רווח בסיסי ומדולל למניה (בש"ח)

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח.

תמצית דוחות על הרווח (ההפסד) הכולל ביניים מאוחדים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
580	94	142	354	196	רווח לתקופה
					פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה
					במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח
					והפסד
					שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
					המסווגים כזמינים למכירה
331	82	(62)	102	(106)	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
					המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח
					והפסד
(154)	(77)	(20)	(116)	(42)	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים
					המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח
					והפסד
41	19	7	27	23	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
(54)	(19)	18	(65)	53	הטבת מס (מסים על הכנסה) המתייחסים
					לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
(69)	(9)	27	-	44	הטבת מס (מסים על הכנסה) בגין פריטי רווח
					כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת
					הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
13	5	(5)	18	(16)	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר
					ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר
					או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
108	1	(35)	(34)	(44)	פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
					קרן הערכה מחדש לגבי פריטי רכוש קבוע
87	86	46	89	50	מדידה מחדש של תוכנית הטבה מוגדרת
(3)	1	1	1	2	מסים על הכנסה בגין פריטי רווח כולל אחר
					שלא יועברו לרווח והפסד
(25)	(27)	(16)	(27)	(17)	רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח
					והפסד, נטו ממס
59	60	31	63	35	סך רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה
167	61	(4)	29	(9)	סך רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה
747	155	138	383	187	סך כל הרווח הכולל לתקופה
					מיוחס ל:
747	155	138	383	187	בעלים של החברה
*-	*-	*-	*-	*-	זכויות שאינן מקנות שליטה
747	155	138	383	187	סך הרווח הכולל לתקופה

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח.

מיוחס לבעלים של החברה								
סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין שערך רכוש קבוע	קרן תרגום של פעילות חוץ	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי שליטה	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	הון מניות ופרמיה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
4,322	3	4,319	2,787	221	(81)	36	487	869
196	*-	196	196	-	-	-	-	-
(9)	*-	(9)	1	34	37	-	(81)	-
187	*-	187	197	34	37	-	(81)	-
(100)	-	(100)	(100)	-	-	-	-	-
4,409	3	4,406	2,884	255	(44)	36	406	869
4,075	3	4,072	2,709	160	(40)	36	338	869
354	*-	354	354	-	-	-	-	-
29	*-	29	1	62	(47)	-	13	-
383	*-	383	355	62	(47)	-	13	-
(250)	-	(250)	(250)	-	-	-	-	-
4,208	3	4,205	2,814	222	(87)	36	351	869

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)
 יתרה ליום 1 בינואר 2018
 סך הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה
 רווח לתקופה
 סך רווח (הפסד) כולל אחר
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה
 עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון
 דיבידנד שחולק
 יתרה ליום 30 ביוני 2018

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)
 יתרה ליום 1 בינואר 2017
 סך הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה
 רווח לתקופה
 סך רווח (הפסד) כולל אחר
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה
 עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון
 דיבידנד שחולק
 יתרה ליום 30 ביוני 2017

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח.

מיוחס לבעלים של החברה								
הון מניות ופרמיה	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי שליטה	קרן תרגום של פעילות חוץ	קרן הון בגין שערך רכוש קבוע	יתרת עודפים	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך כל ההון
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
869	454	36	(57)	224	2,742	4,268	3	4,271
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר) יתרה ליום 1 באפריל 2018 סך הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה רווח לתקופה								
-	-	-	-	-	142	142	*-	142
סך רווח (הפסד) כולל אחר								
-	(48)	-	13	31	-	(4)	*-	(4)
סך כל הרווח (הפסד) הכולל לתקופה עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
דיבידנד שחולק								
869	406	36	(44)	255	2,884	4,406	3	4,409
יתרה ליום 30 ביוני 2018								
869	335	36	(72)	163	2,969	4,300	3	4,303
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר) יתרה ליום 1 באפריל 2017 סך הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה רווח לתקופה								
-	-	-	-	-	94	94	*-	94
סך רווח (הפסד) כולל אחר								
-	16	-	(15)	59	1	61	*-	61
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון								
-	16	-	(15)	59	95	155	*-	155
דיבידנד שחולק								
869	351	36	(87)	222	2,814	4,205	3	4,208
יתרה ליום 30 ביוני 2017								

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח.

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מיוחס לבעלים של החברה								
הון מניות ופרמיה	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי שליטה	קרן תרגום של פעילות חוץ	קרן הון בגין שערוך רכוש קבוע	יתרת עודפים	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך כל ההון
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
869	338	36	(40)	160	2,709	4,072	3	4,075
-	-	-	-	-	580	580	*-	580
-	149	-	(41)	61	(2)	167	*-	167
-	149	-	(41)	61	578	747	*-	747
-	-	-	-	-	(500)	(500)	-	(500)
869	487	36	(81)	221	2,787	4,319	3	4,322

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017
(מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2017

סך הרווח (ההפסד) הכולל לשנה
רווח לשנה

סך רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לשנה

עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח.

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		נספח	
	2017	2018	2017	2018		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
1,415	(84)	103	10	(688)	א	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
(167)	(26)	(48)	(137)	(82)		לפני מסים על הכנסה
1,248	(110)	55	(127)	(770)		מס הכנסה ששולם
(73)	(26)	(7)	(51)	(53)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
(166)	(39)	(49)	(80)	(106)		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(64)	(18)	(7)	(31)	(38)		השקעה ברכוש קבוע
48	(1)	39	23	131		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
29	5	10	10	18		השקעה בחברות מוחזקות
1	-	-	1	-		תמורה ממימוש השקעה בחברה
(225)	(79)	(14)	(128)	(48)		מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
						דיבידנד וריבית מחברות מוחזקות
						תמורה ממימוש רכוש קבוע
						מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
247	-	-	247	250		תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(55)	-	(23)	(25)	(48)		תמורת הנפקת כתבי התחייבות, נטו
(500)	-	-	-	(100)		פירעון כתבי התחייבויות נדחים והלוואות מתאגידים בנקאיים
(308)	-	(23)	222	102		דיבידנד לבעלי החברה
(71)	(16)	(56)	(79)	(83)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
644	(205)	(38)	(112)	(799)		השפעת התנודות בשער חליפין על יתרות המזומנים ושווי מזומנים
3,272	3,364	3,155	3,271	3,916	ב	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
3,916	3,159	3,117	3,159	3,117	ג	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
580	94	142	354	196
(147)	(28)	(13)	(39)	(26)
(2,907)	(579)	(234)	(1,120)	114
(23)	(41)	(74)	25	(107)
(9)	(55)	(107)	(28)	(102)
(29)	(4)	(4)	(9)	(6)
(321)	(82)	49	(290)	159
(141)	(23)	(108)	(204)	360
(46)	-	(7)	5	(17)
(96)	1	(5)	(60)	(39)
76	19	21	37	40
114	29	35	59	65
769	262	53	483	702
8,442	1,833	2,098	3,617	3,587
226	(76)	17	13	54
(146)	(31)	(22)	(107)	(109)
271	47	55	177	72
(44)	(13)	(15)	(16)	(44)
(4,541)	(1,517)	(1,949)	(2,310)	(4,156)
(34)	(11)	(10)	(13)	(26)
3	-	-	-	-
(1,022)	(132)	(128)	(755)	(887)
45	108	137	102	(44)
84	15	96	(153)	(351)
318	112	77	252	(126)
(7)	(12)	(1)	(10)	3
835	(178)	(39)	(344)	(884)
1,415	(84)	103	10	(688)

נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מסים על ההכנסה (1),(2),(3)

רווח לתקופה

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:

חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות אחרות

הוצאות (הכנסות) מימון בגין התחייבויות פיננסיות, נטו

שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה

שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר

פחת והפחתות

רכוש קבוע

נכסים בלתי מוחשיים

שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

שינוי בנכסי ביטוח משנה

שינוי בהוצאות רכישה נדחות

הוצאות מסים על הכנסה

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:

השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי

השקעה תלויי תשואה

רכישת נדל"ן להשקעה

רכישות, נטו של השקעות פיננסיות

השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר

רכישת נדל"ן להשקעה

תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה

רכישות, נטו של השקעות פיננסיות

פרמיות לגבייה

חייבים ויתרות חובה

זכאים ויתרות זכות

התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מסים על הכנסה

- (1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה, הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.
- (2) במסגרת הפעילות השוטפת הוצגה ריבית שהתקבלה בסכום של 800 מיליוני ש"ח (לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 סכום של 625 מיליוני ש"ח ולשנת 2017 סכום של 1,582 מיליוני ש"ח) וריבית ששולמה בסכום של 29 מיליוני ש"ח (לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 סכום של 53 מיליוני ש"ח ולשנת 2017 סכום של 139 מיליוני ש"ח).
- (3) במסגרת הפעילות השוטפת הוצג דיבידנד שהתקבל מהשקעות פיננסיות אחרות בסכום של 169 מיליוני ש"ח (לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 סכום של 162 מיליוני ש"ח ולשנת 2017 סכום של 287 מיליוני ש"ח).

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
1,848	2,331	2,302	1,848	2,758
1,424	1,033	853	1,423	1,158
3,272	3,364	3,155	3,271	3,916
2,758	1,891	2,113	1,891	2,113
1,158	1,268	1,004	1,268	1,004
3,916	3,159	3,117	3,159	3,117

נספח ב - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

נספח ג - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

באור 1 - כללי**הישות המדווחת**

הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה תושבת ישראל אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב אבא הלל סילבר 3, רמת גן.

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה ליום 30 ביוני 2018, כוללת את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה, וכן את זכויות החברה בחברות כלולות (להלן: "הקבוצה"). החברה הינה בבעלות מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "החברה האם"). מניות החברה האם רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים**א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים**

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם לדרישות הגילוי אשר נקבעו על ידי הממונה על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח"), ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (להלן: "הדוחות השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 26 באוגוסט 2018.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בהתאם ל- IFRS ובהתאם לחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על פיו נדרשת הנהלת הקבוצה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות לרבות הנחות ואומדנים אקטואריים (להלן: "אומדנים"), אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית, על ערכם של נכסים והתחייבויות ועל סכומי הכנסות והוצאות. מובהר בזאת כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. האומדנים העיקריים הכלולים בדוחות הכספיים מבוססים על הערכות אקטואריות וכן על הערכות שווי חיצוניות.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הקבוצה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות, לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים עקביים בעיקרם לאלה בהם השתמשה להכנת הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2017, ולמעט האמור להלן, לא חל שינוי בהנחות האקטואריות המשפיע באופן מהותי על העתודות. בקשר עם עדכון הריביות להיוון המשמשות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות וכן עם בדיקת נאותות העתודות (LAT), ראה גם באור 9.

ג. מיון מחדש

בחלק מהבאורים לדוחות כספיים ביניים המאוחדים אלו בוצעו מיונים מחדש של מספרי השוואה בתוך מרכיבי הבאורים. למיונים אלו לא הייתה השפעה על ההון ו/או על הרווח והפסד ו/או על הרווח הכולל של הקבוצה.

ד. מטבע פעילות ומטבע הצגה

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה. החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2018 מציגה החברה את המידע הכספי במיליוני ש"ח. המידע הכספי עוגל למיליון הקרוב.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

למעט כמפורט בסעיף א' להלן, המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים.

א. יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 15 הכנסה מחוזים עם לקוחות (להלן – "התקן")

התקן מציג מודל חדש להכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות. התקן קובע שתי גישות להכרה בהכנסה: בנקודת זמן אחת או על פני זמן. המודל כולל חמישה שלבים לניתוח עסקאות על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות ונרחבות יותר מאלה שהיו קיימות לפני כן. החל מיום 1 בינואר 2018 החלה החברה ליישם את התקן. ליישום התקן אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ב. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו**תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS16 (להלן – "התקן")**

התקן מחליף את תקן בינלאומי מספר 17 חכירות (IAS17) ואת הפרשנויות הקשורות לתקן. הוראות התקן מבטלות את הדרישה הקיימת מחוכרים לסיווג החכירה כתפעולית או מימונית. חרף זאת, לעניין חוכרים מציג התקן מודל אחר לטיפול החשבונאי בכל החכירות, לפיו על החוכר להכיר בנכס זכות שימוש ובהתחייבות בגין חכירה בדוחותיו הכספיים. עם זאת, התקן כולל שני חריגים למודל הכללי, לפיהם חוכר יכול לא ליישם את דרישות ההכרה בנכס זכות שימוש ובהתחייבות בגין חכירה לגבי חכירות לטווח קצר של עד שנה ו/או חכירות בהן נכס הבסיס הוא בעל ערך נמוך.

התקן ייושם לתקופות שנתיות החל מיום 1 בינואר 2019. להערכת החברה, ליישום התקן לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ג. עונתיות**1. ביטוח חיים ובריאות**

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפרשות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוח כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח.

באור 4 - מגזרי פעילות

באור מגזרי פעילות כולל מספר מגזרים המהווים יחידות עסקיות אסטרטגיות של הקבוצה. יחידות עסקיות אלה כוללות מגוון מוצרים ומנוהלות בנפרד לצורך הקצאת משאבים והערכת ביצועים. המוצרים בבסיס כל מגזר דומים בעיקרם לעניין מהותם, אופן הפצתם, תמהיל הלקוחות, מהות הסביבה המפקחת וכן במאפיינים כלכליים ודמוגרפים ארוכי טווח הנגזרים מחשיפה בעלת מאפיינים דומים לסיכונים ביטוחיים. כמו כן, לתוצאות תיק ההשקעות המוחזקים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות עשויה להיות השפעה ניכרת על הרווחיות.

ביצועי המגזר נמדדים בהתבסס על רווחי המגזר לפני מסים על ההכנסה. תוצאות עסקאות בינחברתיות מבוטלות במסגרת ההתאמות לצורך עריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים. הקבוצה פועלת במגזרים הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית של הקבוצה בענפי ביטוחי החיים וכן את פעילות הקבוצה בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית של הקבוצה בענפים מחלות ואשפוז, תאונות אישיות, סיעוד ושיניים. הפוליסות הנמכרות במסגרת ענפי ביטוח אלה מכסות את מגוון הנזקים הנגרמים למבוטח כתוצאה ממחלות ו/או מתאונות, לרבות מצב סיעודי וטיפול שיניים. פוליסות ביטוחי בריאות מוצעות הן לפרטים והן לקולקטיבים.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר זה מורכב מחמישה תתי תחומים:

רכב רכוש: כולל את פעילות הקבוצה במכירת פוליסות ביטוח בענף ביטוח רכב מנועי (להלן: "רכב רכוש"), המכסות נזקים הנגרמים לבעל רכב כתוצאה מתאונה ו/או גניבה ו/או את חבות בעל הרכב או הנהג לנזק רכוש שנגרם לצד שלישי בתאונה.

רכב חובה: כולל את פעילות הקבוצה בענף ביטוח לפי דרישת פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל-1970 (להלן: "רכב חובה"), המכסה נזקי גוף כתוצאה משימוש ברכב מנועי בהתאם לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.

ענפי חבויות אחרים: כולל את פעילות הקבוצה במכירת פוליסות המכסות את חבות המבוטח כלפי צד שלישי (למעט כסוי חבויות בתחום רכב חובה כמתואר לעיל). במסגרת זו נכללים, בין היתר, ענפי הביטוח הבאים: ביטוח מפני אחריות מעבידים, ביטוח מפני אחריות כלפי צד שלישי, ביטוח אחריות מקצועית, ביטוח אחריות לדירקטורים ולנושאי משרה וביטוח מפני אחריות למוצרים פגומים.

ענפי רכוש ואחרים: תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית של הקבוצה בכל ענפי הרכוש למעט רכב רכוש (כגון: ערבויות, דירות וכדומה).

עסקי ביטוח משכנתאות: תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית בענף ביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא (כענף בודד - MONOLINE). ביטוח זה נועד לתת שיפוי בגין הנזק הנגרם כתוצאה מאי פירעון של הלוואות שניתנו כנגד שעבוד במשכון ראשון של נכס נדל"ן יחיד למגורים בלבד ולאחר מימוש הנכס המשמש כבטוחה להלוואות כאמור.

4. לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר

פעילויות אשר לא יוחסו למגזרי פעילות כוללות בעיקר פעילויות של סוכנויות ביטוח וכן את פעילות ההון בחברות הביטוח המאוחדות.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
6,680	-	-	1,671	2,263	2,746
679	-	-	505	102	72
6,001	-	-	1,166	2,161	2,674
1,130	-	*108	136	145	741
468	-	3	-	2	463
151	(11)	**14	98	32	18
7,750	(11)	125	1,400	2,340	3,896
6,102	-	-	1,365	1,765	2,972
475	-	-	380	52	43
5,627	-	-	985	1,713	2,929
1,233	(10)	***3	316	454	470
528	(1)	****32	26	155	316
7	-	-	-	-	7
113	-	78	18	10	7
7,508	(11)	113	1,345	2,332	3,729
26	-	12	4	3	7
268	-	24	59	11	174
(20)	-	(8)	(23)	(5)	16
248	-	*****16	36	6	190
27,105	-	-	10,074	5,116	11,915
55,595	-	-	-	4,664	50,931

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה.
 ** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ- 10 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה.
 *** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה.
 **** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ- 10 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה.
 ***** סך הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ- 0.7 מיליוני ש"ח.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3,294	-	-	842	1,160	1,292
342	-	-	252	53	37
2,952	-	-	590	1,107	1,255
985	-	*74	89	104	718
236	-	2	-	1	233
75	(6)	**8	46	16	11
4,248	(6)	84	725	1,228	2,217
3,362	-	-	725	979	1,658
282	-	-	199	62	21
3,080	-	-	526	917	1,637
639	(5)	***2	175	229	238
258	(1)	****17	12	78	152
5	-	-	-	-	5
82	-	52	15	9	6
4,064	(6)	71	728	1,233	2,038
13	-	7	-	1	5
197	-	20	(3)	(4)	184
(10)	-	13	(21)	(7)	5
187	-	****33	(24)	(11)	189
27,105	-	-	10,074	5,116	11,915
55,595	-	-	-	4,664	50,931

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה.
 ** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ- 5 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה.
 *** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה.
 **** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ- 5 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה.
 ***** סך הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ- 0.3 מיליוני ש"ח.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
6,199	-	-	1,529	2,166	2,504	פרמיות שהורווחו ברוטו
641	-	-	484	91	66	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
5,558	-	-	1,045	2,075	2,438	פרמיות שהורווחו בשייר
2,296	-	*156	133	210	1,797	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
498	-	4	-	1	493	הכנסות מדמי ניהול
144	(9)	**13	87	39	14	הכנסות מעמלות
8,496	(9)	173	1,265	2,325	4,742	סך כל ההכנסות
6,752	-	-	1,230	1,785	3,737	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
466	-	-	358	64	44	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
6,286	-	-	872	1,721	3,693	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,160	(9)	***2	311	426	430	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
493	-	****31	25	143	294	הוצאות הנהלה וכלליות
7	-	-	-	-	7	הוצאות אחרות
58	-	75	(31)	8	6	הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
8,004	(9)	108	1,177	2,298	4,430	סך כל ההוצאות
39	-	14	10	5	10	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
531	-	79	98	32	322	רווח לפני מסים על ההכנסה
38	-	60	(23)	(9)	10	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
569	-	*****139	75	23	332	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
26,116	-	-	9,779	4,700	11,637	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
47,183	-	-	-	4,297	42,886	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה.
 ** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-9 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה.
 *** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה.
 **** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-10 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה.
 ***** סך הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-0.8 מיליוני ש"ח.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
סה"כ	התאמות וקיצוים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3,120	-	-	776	1,088	1,256
327	-	-	244	49	34
2,793	-	-	532	1,039	1,222
1,209	-	*61	66	118	964
239	-	3	-	1	235
67	(4)	**6	41	19	5
4,308	(4)	70	639	1,177	2,426
3,603	-	-	680	928	1,995
286	-	-	212	43	31
3,317	-	-	468	885	1,964
583	(4)	***1	161	213	212
247	-	****14	12	74	147
4	-	-	-	-	4
44	-	44	(12)	7	5
4,195	(4)	59	629	1,179	2,332
28	-	10	8	4	6
141	-	21	18	2	100
92	-	61	-	2	29
233	-	****82	18	4	129
26,116	-	-	9,779	4,700	11,637
47,183	-	-	-	4,297	42,886

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה.
 ** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-4 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה.
 *** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה.
 **** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-5 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה.
 ***** סך הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-0.4 מיליוני ש"ח.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיכון ארוך טווח	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
12,652	-	-	3,150	4,424	5,078	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,346	-	-	1,012	199	135	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
11,306	-	-	2,138	4,225	4,943	פרמיות שהורווחו בשייר
5,089	-	*246	230	443	4,170	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,104	-	9	-	3	1,092	הכנסות מדמי ניהול
299	(17)	**25	178	83	30	הכנסות מעמלות
17,798	(17)	280	2,546	4,754	10,235	סך כל ההכנסות
14,519	-	-	2,427	3,688	8,404	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
898	-	-	673	142	83	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
13,621	-	-	1,754	3,546	8,321	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
2,357	(17)	***3	646	866	859	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
987	-	****62	50	281	594	הוצאות הנהלה וכלליות
11	-	-	-	-	11	הוצאות אחרות
118	-	134	(33)	10	7	הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
17,094	(17)	199	2,417	4,703	9,792	סך כל ההוצאות
147	-	44	50	22	31	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
851	-	125	179	73	474	רווח לפני מסים על ההכנסה
248	-	126	12	19	91	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
1,099	-	*****251	191	92	565	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
26,403	-	-	9,610	4,978	11,815	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
52,008	-	-	-	4,489	47,519	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה.
 ** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-17 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה.
 *** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה.
 **** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-20 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה.
 ***** סך הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-1 מיליוני ש"ח.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
441	517	500	510	(2)	1,966
3	16	376	164	-	559
438	501	124	346	(2)	1,407
108	105	8	28	(8)	241
330	396	116	318	6	1,166
49	11	8	59	9	136
-	4	81	13	-	98
379	411	205	390	15	1,400
352	278	276	469	(10)	1,365
(5)	12	234	139	-	380
357	266	42	330	(10)	985
38	88	112	78	-	316
4	6	7	7	2	26
7	2	1	8	-	18
406	362	162	423	(8)	1,345
2	-	-	2	-	4
(25)	49	43	(31)	23	59
(7)	(2)	(1)	(8)	(5)	(23)
(32)	47	42	(39)	18	36
2,682	688	909	5,438	357	10,074
2,495	656	189	2,912	357	6,609

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2018
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2018

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
97	171	214	176	-	658
2	7	163	70	-	242
95	164	51	106	-	416
(72)	(37)	(8)	(55)	(2)	(174)
167	201	59	161	2	590
32	7	5	38	7	89
-	2	38	6	-	46
199	210	102	205	9	725
189	134	135	270	(3)	725
(5)	5	116	83	-	199
194	129	19	187	(3)	526
29	50	53	43	-	175
1	2	4	4	1	12
6	2	1	6	-	15
230	183	77	240	(2)	728
-	-	-	-	-	-
(31)	27	25	(35)	11	(3)
(7)	(2)	(1)	(7)	(4)	(21)
(38)	25	24	(42)	7	(24)
2,682	688	909	5,438	357	10,074
2,495	656	189	2,912	357	6,609

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2018
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2018

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 72% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
314	385	500	477	(4)	1,672
1	14	371	128	-	514
313	371	129	349	(4)	1,158
59	14	9	43	(12)	113
254	357	120	306	8	1,045
48	11	8	56	10	133
-	4	70	13	-	87
302	372	198	375	18	1,265
274	270	219	474	(7)	1,230
-	8	182	168	-	358
274	262	37	306	(7)	872
40	88	109	74	-	311
5	7	6	5	2	25
(12)	(3)	(1)	(15)	-	(31)
307	354	151	370	(5)	1,177
4	1	-	5	-	10
(1)	19	47	10	23	98
(10)	(2)	(1)	(12)	2	(23)
(11)	17	46	(2)	25	75
2,430	621	870	5,458	400	9,779
2,183	590	196	2,670	400	6,039

פרמיות ברוטו

פרמיות ביטוח משנה

פרמיות בשייר

שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הכנסות מימון, נטו

סך כל ההוצאות (ההכנסות)

חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה

רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2017

התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2017

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)
ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
100	167	245	171	(2)	681
1	7	188	56	-	252
99	160	57	115	(2)	429
(31)	(19)	(5)	(43)	(5)	(103)
130	179	62	158	3	532
23	6	4	27	6	66
-	2	34	5	-	41
153	187	100	190	9	639
162	136	104	279	(1)	680
1	5	85	121	-	212
161	131	19	158	(1)	468
23	45	52	41	-	161
2	3	4	2	1	12
(5)	(1)	-	(6)	-	(12)
181	178	75	195	-	629
3	1	-	4	-	8
(25)	10	25	(1)	9	18
-	-	-	-	-	-
(25)	10	25	(1)	9	18
2,430	621	870	5,458	400	9,779
2,183	590	196	2,670	400	6,039

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הכנסות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2017
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2017

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
545	693	962	901	(8)	3,093
4	25	722	262	-	1,013
541	668	240	639	(8)	2,080
13	(57)	(7)	17	(24)	(58)
528	725	247	622	16	2,138
80	19	16	97	18	230
-	7	143	28	-	178
608	751	406	747	34	2,546
571	528	399	948	(19)	2,427
1	20	324	328	-	673
570	508	75	620	(19)	1,754
86	188	222	150	-	646
10	14	12	10	4	50
(13)	(3)	(1)	(16)	-	(33)
653	707	308	764	(15)	2,417
19	5	2	24	-	50
(26)	49	100	7	49	179
2	1	-	3	6	12
(24)	50	100	10	55	191
2,461	553	783	5,437	376	9,610
2,241	524	175	2,774	376	6,090

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הכנסות מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2017
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2017

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.
** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	-	-	2,504	-	-	2,746	2,746	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	-	66	-	-	72	72	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
-	-	-	2,438	-	-	2,674	2,674	פרמיות שהורווחו בשייר
-	1	1	1,797	-	1	741	740	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
120	156	187	493	120	187	463	187	הכנסות מדמי ניהול
-	-	-	14	-	-	18	18	הכנסות מעמלות
120	157	3,619	4,742	120	157	3,896	3,619	סך כל ההכנסות
1	6	2,965	3,737	1	6	2,972	2,965	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
-	-	-	44	-	-	43	43	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1	6	2,922	3,693	1	6	2,929	2,922	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
45	60	365	430	45	60	470	365	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
50	64	202	294	50	64	316	202	הוצאות הנהלה וכלליות
5	2	-	7	5	2	7	-	הוצאות אחרות
-	-	-	6	-	-	7	7	הוצאות מימון, נטו
101	132	3,496	4,430	101	132	3,729	3,496	סך כל ההוצאות
-	-	-	10	-	-	7	7	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
19	25	130	322	19	25	174	130	רווח לפני מסים על הכנסה
-	(1)	17	10	-	(1)	16	17	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
19	24	147	332	19	24	190	147	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	-	1,256	1,256	-	-	1,292	1,292	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	34	34	-	-	37	37	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
-	-	1,222	1,222	-	-	1,255	1,255	פרמיות שהורווחו בשייר
-	1	964	963	-	1	718	717	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
61	78	235	108	61	78	94	233	הכנסות מדמי ניהול
-	-	5	5	-	-	11	11	הכנסות מעמלות
61	79	2,426	2,298	61	79	2,077	2,217	סך כל ההכנסות
-	3	1,995	1,991	-	3	1,655	1,658	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
-	-	31	31	-	-	21	21	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
-	3	1,964	1,960	-	3	1,634	1,637	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
23	29	212	160	23	29	186	238	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
24	31	147	91	24	31	97	152	הוצאות הנהלה וכלליות
3	2	4	-	3	2	-	5	הוצאות אחרות
-	-	5	5	-	-	6	6	הוצאות מימון, נטו
50	65	2,332	2,216	50	65	1,923	2,038	סך כל ההוצאות
-	-	6	6	-	-	5	5	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
11	14	100	88	11	14	159	184	רווח לפני מסים על הכנסה
-	(1)	29	29	-	(1)	6	5	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
11	13	129	117	11	13	165	189	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	-	5,078	5,078
-	-	135	135
-	-	4,943	4,943
1	1	4,168	4,170
223	300	569	1,092
-	-	30	30
224	301	9,710	10,235
2	10	8,392	8,404
-	-	83	83
2	10	8,309	8,321
79	126	654	859
100	122	372	594
10	1	-	11
-	-	7	7
191	259	9,342	9,792
-	-	31	31
33	42	399	474
1	2	88	91
34	44	487	565

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

הוצאות מימון, נטו

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

רווח לפני מסים על הכנסה

רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות

פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		משנת 2004			
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		תלוי תשואה		עד שנת 2003	עד שנת (1) 1990
	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
			מיליוני ש"ח			
2,750	92	550	1,482	104	467	55
(4)						
2,746						
2,773	-	-	2,773	-	-	-
233	-	-	123	36	64	10
2,899	80	256	1,554	85	690	234
66	-	-	66	-	-	-
1,294	45	278	707	5	233	26
(2)						
1,292						
1,379	-	-	1,379	-	-	-
110	-	-	64	40	30	(24)
1,557	32	126	843	(23)	494	85
98	-	-	98	-	-	-

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה

סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה

סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיעודות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת, המרווח הפיננסי בגין פוליסות שאינן תלויות תשואה שהופקו החל משנת 2004 כולל עוד, את השפעת השינוי בשיעורי ההיוון המשמשים בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההון של נכסים פיננסיים למכירה שנוקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות

פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת (1) 1990
	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
			מיליוני ש"ח			
2,508	92	500	1,381	-	476	59
(4)						
2,504						
1,749	-	-	1,749	-	-	-
344	-	-	100	36	140	68
3,462	82	261	1,703	-	1,205	211
269	-	-	269	-	-	-
1,256	45	257	685	-	239	30
(1)						
1,256						
827	-	-	827	-	-	-
145	-	-	52	17	56	20
1,871	38	151	897	10	625	150
120	-	-	120	-	-	-

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה

סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שזקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה

סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שזקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיעדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת, המרווח הפיננסי בגין פוליסות שאינן תלויות תשואה שהופקו החל משנת 2004 כולל עוד, את השפעת השינוי בשיעורי ההיוון המשמשים בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים למכירה שזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
			מיליוני ש"ח			
5,088	186	1,029	2,802	-	953	118
(10)						
5,078						
4,162	-	-	4,162	-	-	-
751	-	-	213	(8)	356	190
7,739	188	466	3,746	91	2,736	512
653	-	-	652	1	-	-

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

פרמיות ברוטו
 פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה
 סך הכל
 תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת, המרווח הפיננסי בגין פוליסות שאינן תלויות תשואה שהופקו החל משנת 2004 כולל עוד, את השפעת השינוי בשיעורי היוון המשמשים בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנוקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)
ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח בריאות

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
	מיליוני ש"ח			
2,250	201	1,087	606	356
1,765	169	704	605	287

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
	מיליוני ש"ח			
1,151	109	543	311	188
979	89	371	346	173

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
	מיליוני ש"ח			
2,169	214	1,036	625	294
1,785	140	650	697	298

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
	מיליוני ש"ח			
1,075	100	513	319	143
928	69	322	386	151

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

* מתוך זה פרמיות פרט בסך של 834 מיליוני ש"ח ו-428 מיליוני ש"ח לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018, בהתאמה (פרמיות פרט בסך של 819 מיליוני ש"ח ו-403 מיליוני ש"ח לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017, בהתאמה) ופרמיות קבוצתיות בסך של 454 מיליוני ש"ח ו-224 מיליוני ש"ח לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018, בהתאמה (ופרמיות קבוצתיות בסך של 431 מיליוני ש"ח ו-210 מיליוני ש"ח לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017, בהתאמה).

** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח בריאות (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
	מיליוני ש"ח			
4,430	460	2,102	1,278	590
3,688	290	1,415	1,517	466

* מתוך זה פרמיות פרט בסך של 1,678 מיליוני ש"ח ופרמיות קבוצתיות בסך של 884 מיליוני ש"ח.

** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

באור 5 - מסים על הכנסה

א. שיעורי המס החלים על הכנסות של חברות הקבוצה

ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל- 23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים בטבלה להלן.

שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם על חברות הבנות של החברה שהינם מוסדות כספיים הינם כדלקמן:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס במוסדות כספיים
2017	24%	17%	35%
2018 ואילך	23%	17%	34.2%

ב. פרה- רולינג שאושרו

ביום 19 בינואר 2017 התקבל אישור רשות המסים, בתוקף למפרע מיום 30 בספטמבר 2016, למיזוג הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "החברה המעבירה") לתוך הראל פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ), תוך חיסולה של החברה המעבירה ללא פירוק ובהתאם להוראות סעיף 103 לפקודת מס הכנסה. במסגרת אישור רשות המסים נקבעו הוראות בהתאם לסעיף 103 לפקודת מס הכנסה בקשר עם אופן ביצוע המיזוג.

באור 6 - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		
2017	2017	2018	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1,502	1,422	1,563		נדל"ן להשקעה
				השקעות פיננסיות
18,115	16,661	19,302		נכסי חוב סחירים
12,300	10,718	13,072		נכסי חוב שאינם סחירים (*)
8,227	7,816	8,710		מניות
9,129	8,638	10,765		השקעות פיננסיות אחרות
47,771	43,833	51,849		סך הכל השקעות פיננסיות
2,758	1,891	2,113		מזומנים ושווי מזומנים
519	671	891		אחר
52,550	47,817	56,416		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה**
162	259	20		זכאים ויתרות זכות
114	123	455		התחייבויות פיננסיות***
276	382	475		התחייבויות פיננסיות בגין חוזים תלויי תשואה
671	689	651		(*) מתוכם נכסי חוב שנמדדים בעלות מתואמת
729	735	695		שווי הוגן של נכסי חוב שנמדדים בעלות מתואמת

** כולל נכסים בסך 4,289 מיליוני ש"ח, 3,913 מיליוני ש"ח ובסך 4,107 מיליוני ש"ח לימים 30 ביוני 2018 ו-2017 וליום 31 בדצמבר 2017, בהתאמה, בגין התחייבות הנובעת מתיק סיעוד קבוצתי, בו מרבית סיכוני ההשקעה אינם מוטלים על המבטח.

*** בעיקר נגזרים וחוזים עתידיים.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
 רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
 רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
16,207	3,095	-	19,302	נכסי חוב סחירים
-	11,923	498	12,421	נכסי חוב שאינם סחירים
6,368	6	2,336	8,710	מניות
7,226	117	3,422	10,765	אחרות
29,801	15,141	6,256	51,198	סך הכל

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
13,668	2,993	-	16,661	נכסי חוב סחירים
-	9,163	866	10,029	נכסי חוב שאינם סחירים
5,855	9	1,952	7,816	מניות
5,138	463	3,037	8,638	אחרות
24,661	12,628	5,855	43,144	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
15,202	2,913	-	18,115	נכסי חוב סחירים
-	11,163	466	11,629	נכסי חוב שאינם סחירים
6,182	10	2,035	8,227	מניות
5,748	163	3,218	9,129	אחרות
27,132	14,249	5,719	47,100	סך הכל

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
סה"כ	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
5,719	3,218	2,035	466
463	288	161	14
(130)	(102)	(12)	(16)
649	341	185	123
(321)	(284)	(33)	(4)
(117)	(39)	-	(78)
(7)	-	-	(7)
6,256	3,422	2,336	498
450	287	155	8

יתרה ליום 1 בינואר 2018

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות מתוך רמה 3**

יתרה ליום 30 ביוני 2018

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2018

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
סה"כ	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
5,957	3,296	2,183	478
191	83	92	16
(62)	(48)	(5)	(9)
331	186	98	47
(106)	(73)	(32)	(1)
(48)	(22)	-	(26)
(7)	-	-	(7)
6,256	3,422	2,336	498
176	80	86	10

יתרה ליום 1 באפריל 2018

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות מתוך רמה 3**

יתרה ליום 30 ביוני 2018

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2018

בגין ניירות ערך שדירוגם השתנה.

**

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
נכסי חוב שאינם סחירים	מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
807	1,956	3,047	5,810
2	(53)	25	(26)
(11)	(17)	(86)	(114)
197	73	233	503
(9)	** (7)	(175)	** (191)
(131)	** -	(7)	** (138)
11	-	-	11
866	1,952	3,037	5,855
(1)	(54)	23	(32)

יתרה ליום 1 בינואר 2017

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3***

יתרה ליום 30 ביוני 2017

(*) מתוכם סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2017

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
נכסי חוב שאינם סחירים	מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
842	1,906	3,057	5,805
2	(3)	20	19
(7)	(7)	(38)	(52)
37	60	93	190
(1)	** (4)	(93)	** (98)
(17)	** -	(2)	** (19)
10	-	-	10
866	1,952	3,037	5,855
2	(3)	17	16

יתרה ליום 1 באפריל 2017

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3***

יתרה ליום 30 ביוני 2017

(*) מתוכם סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2017

** מוין מחדש.
*** בעיקר בגין ניירות ערך שדירוגם השתנה.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
5,810	3,047	1,956	807
274	133	112	29
(252)	(156)	(45)	(51)
1,079	558	178	343
(511)	(333)	(166)	(12)
(230)	(31)	-	(199)
17	-	-	17
(468)	-	-	(468)
5,719	3,218	2,035	466
266	133	111	22

יתרה ליום 1 בינואר 2017

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו :

ברוח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3**

העברות מתוך רמה 3**

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2017

** בעיקר בגין ניירות ערך שדירוגם השתנה.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים והשקעות מוחזקות לפדיון - ערך בספרים לעומת שווי הוגן

ליום 31 בדצמבר (מבוקר)		ליום 30 ביוני (בלתי מבוקר)		ליום 31 בדצמבר (מבוקר)		ליום 30 ביוני (בלתי מבוקר)	
שווי הוגן		שווי הוגן		ערך בספרים		ערך בספרים	
2017	2017	2018	2017	2017	2018	2017	2018
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
6,584	6,306	6,471	4,893	4,898	4,948		
8,648	7,552	8,388	7,832	6,893	7,703		
879	883	876	802	816	808		
16,111	14,741	15,735	13,527	12,607	13,459		
168	254	148	159	245	141		
168	254	148	159	245	141		
16,279	14,995	15,883	13,686	12,852	13,600		
			20	13	15		

הלוואות וחייבים:

אגרות חוב מיועדות
נכסי חוב שאינם סחירים
שאינם ניתנים להמרה, למעט
פיקדונות בבנקים
פיקדונות בבנקים
סך כל נכסי חוב שאינם
סחירים

השקעות המוחזקות לפדיון:

נכסי חוב סחירים שאינם
ניתנים להמרה
סך הכל השקעות מוחזקות
לפדיון
סך הכל
ירידות ערך שנזקפו לרווח
והפסד (במצטבר)

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתוי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה. להגדרת הרמות ראה באור 2א6.

ליום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
6,595	1,230	-	7,825	נכסי חוב סחירים
815	-	147	962	מניות
357	65	1,498	1,920	אחרות
7,767	1,295	1,645	10,707	סך הכל

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
5,919	1,288	-	7,207	נכסי חוב סחירים
749	-	81	830	מניות
504	243	1,344	2,091	אחרות
7,172	1,531	1,425	10,128	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
5,649	1,238	-	6,887	נכסי חוב סחירים
799	-	117	916	מניות
401	99	1,405	1,905	אחרות
6,849	1,337	1,522	9,708	סך הכל

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
117	1,405	1,522
(1)	24	23
3	68	71
-	(35)	(35)
28	98	126
-	(56)	(56)
-	(6)	(6)
147	1,498	1,645
(1)	24	23

יתרה ליום 1 בינואר 2018

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

ברווח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 30 ביוני 2018

(*) מתוכם סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2018

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
121	1,444	1,565
-	14	14
1	18	19
-	(12)	(12)
25	53	78
-	(16)	(16)
-	(3)	(3)
147	1,498	1,645
-	14	14

יתרה ליום 1 באפריל 2018

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

ברווח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 30 ביוני 2018

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2018

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
47	1,390	1,437
2	6	8
(4)	(37)	(41)
(2)	(27)	(29)
**23	78	**101
-	(62)	(62)
-	(4)	(4)
**15	-	**15
81	1,344	1,425
2	6	8

יתרה ליום 1 בינואר 2017

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

ברווח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3 ***

יתרה ליום 30 ביוני 2017

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2017

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
63	1,367	1,430
-	4	4
(1)	(10)	(11)
-	(13)	(13)
**4	32	**36
-	(35)	(35)
-	(1)	(1)
**15	-	**15
81	1,344	1,425
-	4	4

יתרה ליום 1 באפריל 2017

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

ברווח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3 ***

יתרה ליום 30 ביוני 2017

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2017

** מוין מחדש.

*** בגין שינוי סיווג מהשקעה במוחזקות למניות לא סחירות.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה

מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
47	1,390	1,437
4	27	31
(3)	15	12
(4)	(60)	(64)
57	186	243
-	(144)	(144)
-	(9)	(9)
16	-	16
117	1,405	1,522
4	26	30

יתרה ליום 1 בינואר 2017

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד (*)

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3 **

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2017

** בגין שינוי סיווג מהשקעה במוחזקות למניות לא סחירות.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת – ערך בספרים לעומת שווי הוגן

ליום 31 בדצמבר (מבוקר)	ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר (מבוקר)	ליום 30 ביוני	
	שווי הוגן			ערך בספרים	
	2017	2018	2017	2017	2018
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
100	**100	100	100	**100	100
405	**394	395	350	**350	351
11	11	11	11	11	11
3,311	**3,237	3,416	2,893	**2,927	3,111
3,827	3,742	3,922	3,354	3,388	3,573

הלוואות מתאגידים בנקאיים *
 הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים *
 הלוואות מצדדים קשורים
 אגרות חוב *
 סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

* לרבות כתבי התחייבויות נדחים.
 ** לעניין מיון מחדש ראה באור ג2.

2. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
	2017	2018
1.85%	* 2.27%	1.77%
1.22%	* 1.85%	1.58%

באחוזים
 הלוואות
 כתבי התחייבויות נדחים

* לעניין מיון מחדש ראה באור ג2.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

3. התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. להגדרת הרמות ראה באור 2א6.

ליום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
133	871	1,004
133	871	1,004

נגזרים (1)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
39	660	699
39	660	699

נגזרים (1)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

רמה 1	רמה 2	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
16	652	668
16	652	668

נגזרים (1)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) מכשירים נגזרים המוחזקים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות במסגרת מדיניות ניהול נכסים מול התחייבויות ("ALM") של הקבוצה. מתוך הנ"ל, סך של כ- 550 מיליוני ש"ח, כ- 576 מיליוני ש"ח וכ- 553 מיליוני ש"ח לימים 30 ביוני 2018 ו-2017 וליום 31 בדצמבר 2017, בהתאמה, נכללים במסגרת התחייבויות שאינן תלויות תשואה והיתרה נכללת במסגרת ההתחייבויות תלויות התשואה של הקבוצה. מרבית הסכום נובע מניהול חשיפה באמצעות נגזרים למטבע חוץ ולמדד. כנגד ההתחייבויות כאמור, הפקידו הגופים המוסדיים בטחונות בהתאם לתנאים שנקבעו בחוזה. לגופים המוסדיים בקבוצה מסגרות אשראי מאושרות לצורך פעילותה בנגזרים. בהתאם לאמור, הפקידו הגופים המוסדיים בקבוצה סך של כ- 935 מיליוני ש"ח כבטוחות לכיסוי התחייבויותיה הנובעות מפעילות זו.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)**ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)****4. פרטים נוספים****1. דירוג מעלות**

ביום 14 בינואר 2018 הודיעה מעלות על אשרור דירוג 'ilAA+' לחברה והעלאת תחזית הדירוג לחיובית בעקבות קביעת כרית ביטחון בניהול הון. במסגרת הודעת מעלות אושרר דירוג 'ilAA' לאג"ח 1 (לא סחיר) של החברה ולכתבי התחייבויות סדרה א' של הראל הנפקות, חברה בת בבעלות מלאה של החברה. כמו כן, אושרר דירוג 'ilAA-' להון משני ושלישוני שהונפק על ידי הראל הנפקות במסגרת אג"ח סדרות ב'-יג'. בנוסף, מעלות קבעה דירוג 'ilAA-' להנפקת שתי סדרות חדשות של אגרות חוב של הראל הנפקות (סדרות יד'-טו) בסך כולל של עד 300 מיליוני ש"ח.

2. הנפקת אגרות חוב (סדרות יד'-טו) באמצעות הראל מימון והנפקות

ביום 24 בינואר 2018 פרסמה הראל הנפקות דוח הצעת מדף על פי תשקיף מדף מיום 27 בפברואר 2017. על פי דוח הצעת המדף, הציעה הראל הנפקות לציבור עד 150 מיליוני ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה יד'), רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת ועד 150 מיליוני ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה טו'), רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. אגרות החוב (סדרות יד'-טו) אינן צמודות למדד או למטבע כלשהו.

בסך הכל, הונפקו 127 מיליוני ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה יד') ו-127 מיליוני ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה טו') ובתמורה כוללת (ברוטו) של כ-253.3 מיליוני ש"ח.

שיעור הריבית האפקטיבית, לאחר הוצאות הנפקה, של כתבי ההתחייבות הנוספות מסדרה יד' הנו 3.182% ושל כתבי ההתחייבות הנוספות מסדרה טו' הנו 3.174%.

לצורך ההנפקה כאמור, ביום 14 בינואר 2018, פורסם על ידי מעלות אשרור דירוג ilAA- לאג"ח (סדרות יד'-טו').

ד. נתונים בדבר מדידות שווי הוגן ברמה 2 וברמה 3**שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים**

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התחייבויות תלויות

קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה וללקוחותיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשניות ואחרות, עקב פערי מידע בין חברות הקבוצה לבין הצדדים האחרים לחווי הביטוח ויתר מוצרי הקבוצה, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרי הקבוצה, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים, שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות. בתחומים אלו ההתקשרויות עם המבוטחים, העמיתים והלקוחות הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקה בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, בשנת 2011 פרסם הממונה חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת החוזר נקבעו שלבי ביצוע פרויקט הטיוב. סיום פרויקט הטיוב נקבע ליום 30 ביוני 2016. החברה סיימה נכון למועד האמור את פעולות הטיוב במרבית הנושאים אשר נכללו במסגרת תכנית העבודה של הפרויקט. יחד עם זאת, נותרו מספר נושאים אשר הטיפול בהם נמשך וימשך באופן שוטף גם לאחר המועד הקבוע לסיום הפרויקט. בנוסף עוסקת החברה, בהתאם לדרישות החוזר, בטיוב שוטף ובשימור של פעולות הטיוב שבוצעו במסגרת הפרויקט.

בנוסף, קיימת חשיפה כללית, הנובעת מכך שכנגד הגופים המוסדיים בקבוצה מוגשות מעת לעת תלונות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ביחס לזכויות מבוטחים על פי פוליסות ביטוח ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בחברה. הכרעות רשות שוק ההון, הביטוח והחסכון בתלונות אלה, אם וככל שתינתן בהן הכרעה, לרבות בנושאים התלויים ועומדים מול הממונה, בין היתר בתחום ביטוח החיים, עלולות להינתן אף כהכרעות רוחביות, החלות על קבוצות רחבות של מבוטחים. בהקשר זה ניתנה לאחרונה על-ידי רשות שוק ההון הכרעה בנושא צירוף מבוטחים לקוי לביטוח תאונות אישיות במסגרתה נדרשת החברה לפנות למבוטחים בביטוח תאונות אישיות, אשר צורפו לביטוח במהלך תקופה מסוימת על-ידי מספר מצומצם של סוכנויות ביטוח על מנת לוודא כי הם מודעים לקיומו של הביטוח וככל שאינם מודעים לו לאפשר להם לבטל את פוליסת הביטוח תוך השבת דמי הביטוח, אשר שולמו על-ידיהם. בנוסף, לעיתים, הגורמים המתלוננים אף מאיימים כי ינקטו בהליכים ביחס לתלונתם במסגרת תביעה ייצוגית. לעת הזו, לא ניתן להעריך אם קיימת חשיפה בגין תלונות אלו ולא ניתן להעריך אם תינתן הכרעה רוחבית של הממונה בענין תלונות כנ"ל ו/או אם תוגשנה תביעות ייצוגיות כתוצאה מהליכים שכאלו וכן לא ניתן להעריך את החשיפה הפוטנציאלית לתלונות כנ"ל. לפיכך, לא נכללה הפרשה בגין החשיפה האמורה. בנוסף, במסגרת המדיניות שמיישמת רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, להעמקת הבקורות והביקורות בגופים מוסדיים, רשות שוק ההון, הביטוח והחסכון מקיימת מעת לעת ביקורות מעמיקות לגבי פעילותם של הגופים המוסדיים בקבוצה, במגוון תחומי הפעילות. בעקבות ביקורות אלו עלול משרד האוצר להטיל קנסות ו/או עיצומים כספיים וכן עלול ליתן הוראות לביצוע שינויים ביחס לפעולות שונות שנעשו, לרבות בנושאים התלויים ועומדים בפניו, בין היתר בתחום ביטוח החיים, וזאת הן כלפי העתיד והן כלפי העבר. במקרים של הוראות כאמור לגבי העבר, עלולה רשות שוק ההון, הביטוח והחסכון לדרוש השבת כספים או שינוי בתנאים כלפי המבוטחים ו/או העמיתים באופן שעלול להטיל חביות כספיות על החברות הבנות של החברה ו/או להגדיל את החשיפה של החברות הבנות שהינן מבטח למגוון רחב יותר של אירועים ביטוחיים שיהיו מכוסים בשל ההנחיות כאמור בפוליסות שהונפקו.

במסגרת הביקורות שעורכת רשות שוק ההון, הביטוח והחסכון התקיימו ומתקיימות בתקופת הדוח מספר ביקורות מעמיקות בתחומי הפנסיה, אקטואריה, ביטוח בריאות, שירות לקוחות, ביטוח חיים, מערכות מידע, יישוב תביעות והלבנת הון.

במסגרת השקעות חברות הקבוצה בנכסי חוב, חתומות החברות המשקיעות על כתבי שיפוי, שאינם מוגבלים בסכום, אל מול הנאמנים לנכסי החוב. בכתבי שיפוי אלו, התחייבו חברות הקבוצה (כמו גם יתר המשקיעים באותם נכסי חוב) כלפי הנאמנים, לשפות את הנאמנים בגין כל הוצאה שתושט עליהם במסגרת הטיפול בהסדרי חוב, ככל שמטופלים על ידם וככל שהוצאה כאמור לא תשולם על ידי החברה שבעלותה מצויים הנכסים. חברות הקבוצה מחזיקות במספר נכסי חוב המצויים בהליך הסדר, החשיפה בגין כתבי השיפוי שניתנו בגין נכסי חוב אלו, אינה מהותית.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

בקשר עם מיזוג הפעילות הביטוחית של דקלה להראל ביטוח, ובהתאם לבקשת קופת חולים כללית, אשר הנה הלקוח העיקרי של דקלה ואשר במסגרת ההתקשרות מולה, מעמידה דקלה שירותי תפעול וניהול של תוכנית השב"י ושל התוכנית הסייעודית לחברי הקופה, חתמה הראל ביטוח על כתב שיפוי, במסגרתו התחייבה לשפות את שירותי בריאות כללית בגין נזקים שיגרמו לכללית, אם וככל שייגרמו, כתוצאה מפיצול הפעילות, בתנאים המפורטים בכתב השיפוי.

להלן פרטים על החשיפה בגין תובענות ייצוגיות ובקשות להכרה בתובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות בקבוצה.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות להלן, אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלה, אין זה יותר סביר מאשר לא ("more likely than not"), כי טענות ההגנה של החברה (או חברה בת) תידחינה ואישור התובענה כייצוגית יתקבל, או שקיימים סיכויים של 50% ומעלה כי בסופו של ההליך תתקבלנה טענותיה של החברה (או חברה בת) שסביר כי הסדר פשרה מוצע, אשר אינו כולל התחייבות מהותית לתשלום כספי יתקבל, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר מאשר לא כי טענות ההגנה של החברה עלולות להזדחות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי הנהלת החברה ו/או הנהלות חברות מאוחדות. להערכת הנהלת החברה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות.

בבקשות לאישור תובענה כייצוגית בסעיפים 49, 50, 52, 53 ו-54 להלן, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכוי הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

1. בחודש ינואר 2008 הוגשה נגד החברה ונגד 4 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות") תובענה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות גבו "תשלום גורם תת שנתיות" (תשלום אותו רשאיות חברות הביטוח לגבות כאשר תעריך הביטוח נקבע בסכום שנתי, אולם התשלום בפועל מבוצע במספר תשלומים) שלא כדין. לטענת התובעים, הנזק שנגרם לתובעים מסתכם לסך של 1,683.54 ש"ח לכל שנת ביטוח. להערכת התובעים, סכום התביעה בגין כל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג כנגד כלל הנתבעות הינו כ- 2.3 מיליארדי ש"ח, מתוך זה סך של כ- 307 מיליוני ש"ח כנגד החברה הראל ביטוח. ביום 1 בפברואר 2010 אישר בית המשפט בקשה להסדר דיוני בין הצדדים, לפיה התובע ימחק מהבקשה והתובענה את הטענה כי הראל ביטוח גבתה שיעור תשלום גורם תת שנתיות העולה על השיעור המותר גם בגין פוליסות שהונפקו לפני 1992. בהתאם להוראת בית המשפט, התובע הגיש תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית מתוקנת. ביום 29 בדצמבר 2013 הגיש הממונה את עמדתו, התומכת בעמדת הנתבעות כי אין מניעה לגבות תת שנתיות על גורם הפוליסה, על רכיב החסכון בביטוח חיים המשולב בחסכון ועל פוליסות ריסק אחרות, לרבות סיעוד, אבדן כושר עבודה ונכות מתאונה. ביום 19 ביולי 2016 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בקשר עם גביית גורם תת שנתיות על רכיב הפרמיה המכונה גורם הפוליסה ועל רכיב החסכון בפוליסות ביטוח חיים משולבות בחסכון, וכן בקשר עם גביית גורם תת שנתיות בפוליסות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד. בחודש דצמבר 2016 הוגשה בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב. בעקבות החלטת בית המשפט העליון מחודש ינואר 2017 השיבו המשיבים לבקשה למתן רשות ערעור על החלטת לאישור התובענה כייצוגית, והבקשה נשמעה בפני הרכב. בחודש אפריל 2017 נעתר בית המשפט העליון לבקשה לעיכוב ביצוע שהגישה החברה וקבע כי הדיון בערכאה הדיונית יעוכב עד להכרעה בבקשת רשות ערעור ובערעור. ביום 31 במאי 2018 קיבל בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור, דן בה כבערעור וקיבל אותו תוך ביטול פסק דינו של בית המשפט המחוזי ודחיית בקשת אישור התובענה כייצוגית. ביום 26 ביוני 2018 הומצאה לחברה בקשה לקיום דיון נוסף בפסק הדין, אשר הגישו התובעים לבית המשפט העליון.

2. בחודש אפריל 2008 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים, נגד החברה ונגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות נוהגות לזכות מבוטחות נשים, בהגיען לגיל פרישה, בגין פוליסות ביטוח מנהלים ישנות שנמכרו עד שנת 2000, בגמלה חודשית נמוכה מזו שמקבל מבוטח גבר בנתונים זהים, וזאת בשל הנימוק, כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. לעומת זאת, הנתבעות גובות מהנשים פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שהן גובות מגברים על אף ששיעור התמותה של נשים, בתקופת כיסוי "הריסק", לכאורה, נמוך יותר. התובעות טוענות, כי התנהלות זו של הנתבעות יוצרת הפליה של מבוטחות שהינן נשים, בניגוד להוראות הדין. ביום 17 באוגוסט 2014 אישר בית הדין האזורי לעבודה בירושלים את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית. הקבוצה שאושרה לעניין התובענה הייצוגית כוללת נשים שיש להן או שהיה להן פוליסות ביטוח אצל ארבע המשיבות, ואשר בחישוב פרמיית הריסק שלהן לא נעשתה אבחנה בין תעריפי נשים לתעריפי גברים. בחודש דצמבר 2014 הנתבעות הגישו לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים, בקשת רשות ערעור על החלטת זו. במקביל, בית הדין האזורי לעבודה קיבל את בקשת הנתבעות לעכב את ההליך בפניו עד להחלטת בבקשת רשות ערעור. בחודש אפריל 2015 החליט בית הדין האזורי לעבודה ליתן לנתבעות רשות ערעור על החלטת. במסגרת הדיון שהתקיים בערעור הורה בית הדין על העברת החומר לממונה לצורך קבלת עמדתו. בחודש דצמבר 2016 הוגשה לבית המשפט עמדת הממונה התומכת בעמדת חברות הביטוח ולפיה אין מקום לדון בתובענה כתביעה ייצוגית משאין מדובר באפליה פסולה.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

3. בחודש אפריל 2010 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בפתח תקווה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד 4 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי במקרה של הפסקת הביטוח במהלך חודש כלשהו, לאחר שפרמיית הביטוח בגין חודש זה נגבתה על ידי הנתבעות מראש, נמנעות כביכול הנתבעות מלהחזיר למבוטחים את החלק היחסי, העודף, של פרמיית הביטוח בגין אותו חודש או לחילופין הן מחזירות, כביכול, את פרמיית הביטוח בערכים נומינליים בלבד. הנוק הכולל לכלל חברי הקבוצה, הנתבע במצטבר מכל הנתבעות, מסתכם להערכת המבקשים בסכום של כ- 225 מיליוני ש"ח לתקופה של 10 שנים (התובעים לא ייחסו סכום ספציפי לכל אחת מהנתבעות בנפרד). סכום התביעה האישית של התובעים מהחברה הינו בסך של 80 ש"ח. בחודש דצמבר 2011 הורה בית המשפט על מחיקת טענות התובעים בכל הקשור לסעיף 28 א' לחוק חוזה הביטוח ובכל הקשור למבוטחים שהפוליסה שלהם פקעה חלקית או זמנית. בחודש נובמבר 2014 הוגשה לבית המשפט עמדת הממונה, כי הוראות הפוליסה הן המחייבות לעניין אופן גביית הפרמיה לאחר פטירת המבוטח או בתקופה שלאחר ביטול הפוליסה וכי חוות הדעת האקטוארית שהוגשה לבית המשפט מטעם הנתבעות אינה מלאה לצורך ההוכחה כי הנתבעות תמחרו את הפרמיה באופן שמעיד שהן לקחו בחשבון את העובדה כי פרמיות הביטוח לא יוחזרו למבוטחים בגין התקופה שלאחר פטירת המבוטח או בתקופה שלאחר ביטול הפוליסה. ביום 23 ביוני 2015 אישר בית המשפט המחוזי מרכז-לוד באופן חלקי את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית. נגד החברה אישר בית המשפט את ניהולה של התובענה כתובענה ייצוגית, אך ורק בנושא צירוף הפרשי הצמדה וריבית בעת השבת דמי הביטוח שנגבו בחודשים שלאחר חודש ביטול חוזה הביטוח או שלאחר קרות מקרה הביטוח. בחודש ספטמבר 2016 הוגש לאישורו של בית המשפט הסכם פשרה, במסגרתו, הוסכם, בין היתר, כי החברה תתרום 60% מסכום החזר הכולל שלה ביחס לעילה הראשונה, כפי שהוגדרה בהסכם הפשרה ובהתאם לדוח הבודק שימונה לבחינת הסכם הפשרה, ו- 80% מסכום החזר הכולל שלה בגין העילה השנייה, כפי שהוגדרה בהסכם הפשרה ובהתאם לדוח הבודק שימונה כאמור. כמו כן, נקבעו בהסכם הפשרה הוראות ביחס להתנהלות עתידית במקרים של ביטול פוליסות נשוא התביעה. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש מרס 2017 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסדר הפשרה, הכוללת הערות שונות ובהן, בין היתר, כי יש למנות בודק אשר יבחן את הסכם הפשרה טרם אישורו וכי הוא מבקש להגיש עמדה משלימה לאחר קבלת חוות דעת הבודק ובחינתה. בחודש יוני 2017 הורה בית המשפט על מינוי בודק להסכם הפשרה.

4. בחודש מאי 2011 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד 3 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות גובות שלא כדין, כביכול, תשלום הקרוי "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים" בשיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת ללא הסכמתם או ידיעתם וללא קיומו של תנאי המאפשר גבייה כאמור בהוראות הפוליסות. התובעים טוענים, כי בהתאם להוראות הממונה ברשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון ("הממונה") הותר לחברות לגבות "גורם פוליסה" בתנאים מסוימים, אך לטענתם בנוסף על אישור הממונה כאמור, על הנתבעות לעגן את גביית "גורם הפוליסה" בהסכמה חוזית מול המבוטח. הנוק הנתען הכולל לכלל חברי הקבוצה נגד כלל הנתבעות מסתכם להערכת התובעים בסכום של 2,325 מיליוני ש"ח ונגד החברה, בהתאם לחלקה בשוק בכ- 386 מיליוני ש"ח. ביום 10 ביוני 2015 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה מטעם הצדדים. בית המשפט מינה בודק להסדר הפשרה. על פי הסכם הפשרה המוצע, ישיבו הנתבעות לחברי הקבוצה סכום כולל של מאה מיליוני ש"ח, בגין גביית גורם פוליסה בעבר. חלקה של החברה בסכום האמור שווה לארבעה-עשר מיליוני ש"ח. בנוסף, כל אחת מן הנתבעות תפחית את הגבייה העתידית מחברי קבוצה אלו, בגין גורם הפוליסה, בשיעור של 25% ביחס לסכום הגבייה בפועל. בנוסף, ככל שיאושר הסכם הפשרה, תידרש החברה לשאת בגמול לתובע הייצוגי ובשכר טרחת בא כוחו, בסכום שייפסק על ידי בית המשפט. בעקבות הגשת חוות דעתו של הבודק, הבהיר בית המשפט לצדדים, ביום 18 באוקטובר 2015, במסגרת החלטה, אשר ניתנה במהלך דיון שהתנהל בפניו, את עמדתו הראשונית ביחס להסדר הפשרה, לפיה נטייתו הברורה הינה שלא לאשר את הסדר הפשרה בתנאיו הנוכחיים והציע לצדדים לשפר את תנאי הסדר הפשרה באופן משמעותי. בחודש פברואר 2016 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסדר הפשרה, לפיה הוא מצטרף לעיקריה ולמסקנותיה של חוות דעת הבודק ביחס להסדר הפשרה ומותיר לשיקול דעתו של בית המשפט את הקביעה מהו סכום הפיצוי הראוי בנסיבות אלו בהתאם לנתונים שבפניו. יחד עם זאת, מציין היועץ המשפטי לממשלה, כי קיים לשיטתו קושי עם הקביעה בהסכם הפשרה, לפיה הנתבעות ימשיכו לגבות את גורם הפוליסה בעתיד באופן שימנע מחברי הקבוצה מלתבוע בעניין זה בעתיד, נוכח העובדה שהמדובר, לשיטתו, בויתור על עילות תביעה עתידיות, אך בנסיבות העניין בבקשת האישור דן, הוא מבקש להשאיר את שאלת המשך הגבייה של גורם הפוליסה בעתיד לשיקול דעתו של בית המשפט. בנוסף, הביע היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו לפיה כל ההפחתה בגביית גורם הפוליסה בעתיד צריכה להיות מופנית בשלמותה להגדלת רכיב החיסכון בפוליסה, וכן התייחס למספר נושאים נוספים בהסדר הפשרה ובהם, הודעה למבוטחים הזכאים לקבלת הפיצוי בגין העבר, אופן ביצוע תשלום הפיצוי ביחס לעבר לרבות תרומת הסכומים שלא יאותרו הזכאים לקבלתם ושכר הטרחה והגמול המוצע למבקשים ובאי כוחם. בהחלטתו מיום 21 בנובמבר 2016 דחה בית המשפט את הסדר הפשרה ואישר באופן חלקי את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בעילה של הפרת פוליסת הביטוח בשל גבייה ללא בסיס משפטי של עמלת "גורם הפוליסה" באופן שפגע בחיסכון שנצבר לטובת המבוטח החל משבע שנים קודם למועד הגשת התביעה. הסעדים שיתבעו במסגרת התובענה הייצוגית יהיו תיקון ההפרה על דרך של עדכון החיסכון הצבור לטובת המבוטח בסכום החיסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתו אילו לא היה נגבה גורם הפוליסה או פיצוי המבוטח בסכום האמור, וכן הפסקת גביית גורם הפוליסה מעתה ואילך.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

4. (המשך)

הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה מבוטחי הנתבעות בפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 1992-2003, אשר החיסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית גורם הפוליסה. בחודש מאי 2017, הגישו הנתבעות, לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על ההחלטה במסגרתה נדחה הסדר הפשרה ואושרה באופן חלקי הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. בחודש יוני 2017 נעתר בית המשפט העליון לבקשת הנתבעות והורה על התליית ההליך בביהמ"ש המחוזי.

5. בחודש יולי 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארגון נכי צה"ל (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי בפוליסה קבוצתית לביטוח חיים לחברי ארגון נכי צה"ל קיים, כביכול, כיסוי ביטוחי כאשר מקרה הביטוח מתרחש במהלך השנה שבין הגיע המבוטח לגיל 75 ועד הגיעו לגיל 76, בעוד שהחברה מעניקה כיסוי למקרי ביטוח שמתרחשים עד הגיע המבוטח לגיל 75 בלבד. הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה, מסתכם להערכת התובעת בסכום של כ- 46 מיליוני ש"ח. ביום 5 ביוני 2014 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית. הקבוצה שאושרה הינה כל המוטבים של נכי צה"ל שנפטרו בין השנים 2006 ועד 2012, לאחר שמלאו להם 75 שנים ובטרם מלאו להם 76 שנים, אשר אירע להם מקרה ביטוח לאחר הגיעם לגיל 75 ובטרם מלאו להם 76 שנים ואשר לא קיבלו את תגמולי הביטוח מהראל ביטוח. ביום 6 ביולי 2014 הגישו הנתבעות, לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על החלטה זו. בחודש נובמבר 2014 הורה בית המשפט העליון על עיכוב ההליכים בבית המשפט המחוזי בתל אביב עד למתן החלטה אחרת. בהתאם להמלצת בית המשפט משכו הנתבעות בחודש דצמבר 2015 את בקשת הערעור. לפיכך, הופסק עיכובם של ההליכים בבית המשפט המחוזי. בהחלטתו מיום 20 במרס 2016 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על הרחבת הקבוצה כך שתכלול גם את מוטביהם של נכי צה"ל שנפטרו בין השנים 2013 עד 2016. בית המשפט הורה על קבלת עמדת הממונה במחלוקת נשוא התובענה.

6. בחודש דצמבר 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי תל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה משלמת, כביכול, את גמלת הביטוח הסייעודי החודשית, למבוטחים בפוליסה הקבוצתית של הסתדרות המורים בישראל ("הפוליסה"), בהתאם למדד הידוע בתחילת החודש ולא לפי המדד הידוע במועד התשלום. בנוסף נטען, כי החברה משלמת, כביכול, את גמלת הסייעוד ללא הצמדה למדד הבסיס המופיע בפוליסה אלא על פי מדד הבסיס שפורסם חודשיים מאוחר יותר, וזאת, לכאורה, בניגוד להוראות הפוליסה. התובעת אינה מציינת בבקשה את סכום הנזק הכולל הנתען על ידה לגבי כלל חברי הקבוצה. הצדדים מנהלים הליך גישור.

7. בחודש מאי 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה כי החברה נמנעת, כביכול, מלשלם תגמולי ביטוח למבוטחיה, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, החל ממועד קרות מקרה הביטוח ועד מועד תשלום תגמולי הביטוח, ולחילופין, החל מחלוף 30 יום מהגשת הדרשה לקבלת תגמולי ביטוח ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח. הנזק הנתען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם בסכומים שנעים בין כ- 168 מיליוני ש"ח לכ- 807 מיליוני ש"ח. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. ביום 30 באוגוסט 2015 קיבל בית המשפט המחוזי בתל-אביב באופן חלקי את בקשת האישור, באופן שניהולה של התביעה כתובענה ייצוגית אושר ביחס לטענה בדבר אי תשלום ריבית כנדרש בסעיף 28 (א) לחוק חוזה הביטוח ("החוק") והבקשה נדחתה ככל שהיא מתייחסת לטענה כי החברה אינה מצמידה את תגמולי הביטוח בהתאם להוראות סעיף 28(א) לחוק. הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה ביחס לחברה על פי כתב התביעה המתוקן, מסתכם להערכת התובעים בסכום של כ- 120 מיליוני ש"ח. בחודש אוקטובר 2015 הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאשר את הבקשה כייצוגית. בהתאם להמלצת בית המשפט משכו הנתבעות בחודש אוגוסט 2016 את בקשת רשות הערעור.

8. בחודש יולי 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי - מרכז בלוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה נמנעה, כביכול, מלפרסם באתר האינטרנט שלה מידע מלא בקשר לסכומי הביטוח שישולמו למבוטחים כפיצוי כאשר הניתוח מומן על ידי גורם אחר שאינו המבטח, וזאת כביכול בניגוד להוראות חוזר הממונה "פירוט תגמולי ביטוח בתוכניות לביטוח בריאות" ובמטרה, לכאורה, להפחית את סכומי תגמולי הביטוח המגיעים למבוטחים על פי הפוליסות. הנזק הנתען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם בסכום של כ- 35 מיליוני ש"ח. בחודש מרס 2016 הוגש הסכם פשרה לאישור בית המשפט. בחודש יוני 2016 הוגש הסכם פשרה מתוקן לאישורו של בית המשפט בהתאם להערות בית המשפט. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה הוא אינו מתנגד להסדר הפשרה ומותיר את ההכרעה לאישורו בידי בית המשפט. במסגרת עמדתו העיר היועץ המשפטי לממשלה מספר הערות בנוגע לנוסח ההסדר. בחודש ינואר 2017 מינה בית המשפט בודק להסדר הפשרה. בחודש נובמבר 2017 הוגשה לבית המשפט חוות דעת הבדוק ולפיה מנגנון הפיצוי שנקבע בהסדר הפשרה סביר והוגן. בחודש פברואר 2018 הורה בית המשפט לבודק לבצע השלמה של בדיקות בנושאים שונים ולהגיש חוות דעת מעודכנת במסגרתה ישוב ויתייחס לשאלה האם הסדר הפשרה ראוי וסביר בהתחשב באינטרס חברי הקבוצה.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

9. בחודש אוקטובר 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי - מרכז בלוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה המאוחדת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח נמנעה, כביכול, מלשלם למבוטחים שביצעו ניתוחים במימון מלא או חלקי של קופת החולים שלהם פיצוי בשיעור מחצית מהסכום שנחסך לה מעלות המלאה של הניתוח בשל השתתפות קופת החולים. הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם בסכום של כ- 14 מיליוני ש"ח. בחודש מרס 2016 הוגש הסכם פשרה לאישור בית המשפט. בחודש יוני 2016 הוגש הסכם פשרה מתוקן לאישורו של בית המשפט בהתאם להערות בית המשפט. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה הוא אינו מתנגד להסדר הפשרה ומותיר את ההכרעה לאישורו בידי בית המשפט. במסגרת עמדתו העיר היועץ המשפטי לממשלה מספר הערות בנוגע לנוסח ההסדר. בחודש ינואר 2017 מינה בית המשפט בודק להסדר הפשרה. בחודש נובמבר 2017 הוגשה לבית המשפט חוות דעת הבודק ולפיה מנגנון הפיצוי שנקבע בהסדר הפשרה סביר והוגן. בחודש פברואר 2018 הורה בית המשפט לבודק לבצע השלמה של בדיקות בנושאים שונים ולהגיש חוות דעת מעודכנת במסגרתה ישוב ויתייחס לשאלה האם הסדר הפשרה ראוי וסביר בהתחשב באינטרס חברי הקבוצה.
10. בחודש אפריל 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה"). עניינה של התובענה בטענה, כי דקלה משלמת, כביכול, את תגמולי הביטוח למבוטחים בפוליסת ביטוח בריאות קבוצתית "מושלם לעובד גמלאים" של גמלאי קופ"ח כללית ובני משפחותיהם ("הפוליסה"), בהתאם למדד הידוע בתחילת החודש ולא לפי המדד הידוע במועד התשלום בניגוד להוראות הדין ("העילה הראשונה") וכן כי דקלה העלתה, כביכול, למבוטחים בפוליסה את דמי הביטוח, כביכול, ללא כל ביסוס ובניגוד כביכול להוראות הפוליסה והדין ("העילה השנייה"). הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם לסכום של כ- 21.5 מיליוני ש"ח (סך של כ- 19 מיליוני ש"ח ביחס לעילה הראשונה וסך של כ- 2.5 מיליוני ש"ח ביחס לעילה השנייה).
11. בחודש אפריל 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה, בין היתר, בטענה, כי החברה משלמת למבוטחים בפוליסת ביטוח אובדן כושר עבודה וסיעוד משתתפת ברווחים מסוג "חיונית" (להלן: "הפוליסה") סכום פיצוי חודשי (המורכב מ"פיצוי חודשי" ו- "יתרת הבונוס"), המחושב, לכאורה, בניגוד להוראות הפוליסה וכן כי החברה אינה משלמת, לכאורה, למבוטחים בפוליסה את הבונוס שהצטבר להם עד למועד תשלום הפיצוי החודשי הראשון על פי הפוליסה. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם לסכום של כ- 381 מיליוני ש"ח.
12. בחודש אפריל 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי- מרכז בלוד, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה היה בטענה כי החברה אינה מעניקה למבוטחים בפוליסת ביטוח בריאות מסוג גילוי מחלות קשות (להלן: "הפוליסה") כיסוי ביטוחי במקרה של גילוי המחלה הספציפית בה חלתה התובעת, על אף שלטענתה פרשנות ראויה של הפוליסה הייתה צריכה, כביכול, להוביל למסקנה, כי יש ליתן כיסוי ביטוחי במקרה כאמור (אף שהמחלה מוחרגת בהתאם לתנאי הפוליסה). בחודש אוגוסט 2017 דחה בית המשפט המחוזי מרכז את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש דצמבר 2017 הומצא לחברה ערעור על פסק הדין, אשר הגישה התובעת בחודש אוקטובר 2017, לבית המשפט העליון.
13. בחודש יוני 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה"). עניינה של התובענה בטענה, כי בהתאם להוראות פוליסת הביטוח הסייעודי הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית "סייעודי מושלם פלוס" (להלן: "הפוליסה") דקלה אינה משלמת למבוטחים, המצויים במצב סיעודי, תגמולי ביטוח בגין הימים בהם היו מאושפזים בבית חולים כללי או שיקומי וכי ימים אלו אינם נכללים במניין הימים לחישוב תקופת ההמתנה הקבועה בפוליסה, וזאת, כביכול, בניגוד להוראות הממונה ולהוראות הדין. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, מסתכם, להערכת התובעת, לסכום של כ- 35 מיליוני ש"ח. בית המשפט העביר את הבקשה לקבלת עמדת הממונה ביחס למחלוקות נשוא הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש ינואר 2016 הוגשה עמדת הממונה במסגרתה הובהר כי אין בהגדרת מקרה הביטוח בפוליסה משום הפרה של הוראות רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון וכי הפוליסה מושא הבקשה אושרה באופן פרטני על ידי רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

14. בחודש יולי 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי - מחוז מרכז בלוד בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ונגד ארבע חברות מנהלות אחרות של קרנות פנסיה (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מעלות את דמי הניהול, המשולמים על ידי עמיתים בקרנות פנסיה מתוך החיסכון שהצטבר (יתרה צבורה), לשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, במועד בו העמיתים הופכים לפנסיונרים, מקבלים גמלת זקנה והם אינם יכולים עוד לנייד את החיסכון הפנסיוני שלהם. באופן כזה, הנתבעות, כביכול, מפעילות את זכותן החוזית, המוקנית להן על פי הוראות תקנון קרן הפנסיה, באופן פסול, חסר תום לב ובניגוד להוראות הדין. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג, מסתכם, להערכת התובעות, לסכום של כ- 48 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות. בית המשפט העביר את הבקשה לקבלת עמדת הממונה בשאלות העולות מבקשת האישור. בחודש ספטמבר 2017 הוגשה עמדת הממונה התומכת בעמדת הנתבעות לפיה אין להשוות בין שיעור דמי הניהול הנגבים מעמית בתקופת החיסכון לשיעור דמי הניהול הנגבים ממקבל קצבה לאחר פרישתו, היות שמדובר בשתי תקופות שונות ובעלות מאפיינים שונים. דמי הניהול לאחר הפרישה נקבעים מחדש בעת הפרישה וללא קשר לשיעור דמי הניהול בטרם הפרישה ולכן אין מדובר בהעלאה של דמי הניהול, אלא בקביעת שיעור של דמי ניהול לתקופת הפרישה. לפיכך, "חוזר דמי ניהול" המתייחס לחובת מתן הודעה לעמיתים על ידי החברות המנהלות כלל אינו חל ביחס לקביעת דמי ניהול לפנסיונרים; וחובת מתן ההודעה על שינוי בדמי הניהול מכוח החוזר לא חלה על החברות המנהלות שעה שמדובר במקבלי קצבה. הצדדים הודיעו לבית המשפט על הסכמתם לפנות להליך גישור.

15. בחודש נובמבר 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי - מחוז מרכז בלוד בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד החברה וסטנדרד ביטוחים בע"מ וכן נגד חברת ביטוח נוספת וסוכנות ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי במקרים בהם מחזיקי כרטיסי אשראי של ישראל וכל מקבלי מתקשרים למוקד המכירות של חברות הביטוח הנתבעות, על מנת להפעיל פוליסה לביטוח נסיעות לחו"ל, אותה הם זכאים לקבל ללא עלות ("הפוליסה הבסיסית"), הנתבעות משווקות להן, כביכול, "הרחבות" או "תוספות" לפוליסה הבסיסית, כאשר למעשה, נמכרות להם, כביכול, פוליסות מדף מלאות המקנות כיסוי מן השקל הראשון וכוללות כיסויים חופפים לכיסויים הכלולים בפוליסה הבסיסית. זאת, בעלות מלאה וללא הפחתת שוויה של הפוליסה הבסיסית. בכך, לטענת התובעים, בין היתר, מטעות הנתבעות, לכאורה, את המבוטחים, מפרות את חובות הגילוי, פועלות בניגוד להוראות הדין ועושות עושר ולא במשפט. בהתאם לתובענה, הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג מסתכם, להערכת התובעים, לסכום כולל של כ- 270 מיליוני ש"ח. בחודש אוגוסט 2018 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, כי החברה תעמיד לרשות חברי הקבוצה הזכאים, כהגדרתם בהסכם הפשרה, כמות מוגדרת של ימי ביטוח נסיעות לחו"ל ללא תשלום, אשר יהיו ניתנים לניצול בהתאם להוראות הסכם הפשרה. תקופו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט.

16. בחודש יוני 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה וחברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות, כביכול, פרמיות ביטוח הכוללות "תוספת סיכון" הנובעת מאופי עבודתם של המבוטחים, גם בתקופות בהן המבוטחים אינם עובדים. זאת, כביכול, בין היתר, בניגוד להוראות הדין, תוך עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה, הפרת חוזה, אי גילוי נאות והטעיה. בפסק דינו מחודש מאי 2018 ("פסק הדין") הורה בית המשפט המחוזי מרכז על דחיית הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. בחודש יולי 2018 הומצא לחברה ערעור על פסק הדין, אשר הגיש התובע לבית המשפט העליון.

17. בחודש אוגוסט 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה"). עניינה של התובענה בטענה, כי בעת יישוב תביעות בביטוח סיעודי, מפצלת דקלה, כביכול, לצורך בחינת קיומו של מקרה הביטוח, את פעולות היומיום לחלקי גוף, תוך בחינה כמותית דווקנית של יכולת המבוטח לבצע כל אחת מן הפעולות. זאת, באופן המרוקן, כביכול, מתוכן את חוזרי הממונה, אשר על פיהם עליה לבצע, כביכול, בחינה מהותית של יכולת זו, ובניגוד לעמדת הממונה בנושא זה מחודש ינואר 2015. בכך מפרה דקלה, לטענת התובעות, את הוראות פוליסת הביטוח, מתארת תיאור מטעה את עסקת הביטוח, עושה עושר ולא במשפט ומפרה חובה חקוקה. נזקה האישי הנטען של התובעות מוערך בסך של כ- 59,000 ש"ח והנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשת התובעות לייצג, מסתכם, להערכת המבקשת, לסכום של כ- 75.6 מיליוני ש"ח.

18. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה") ונגד שלוש חברות ביטוח אחרות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות אימצו, כביכול, עמדה פרשנית לפיה לצורך הכרה במבוטח במסגרת בירור תביעת סיעודי כמי שמתקיים לגביו מצב של "אי שליטה על סוגרים", על מצב זה להיות תוצאה של מחלה או ליקוי אורולוגיים או גסטרואנטרולוגיים בלבד. זאת, כביכול, בניגוד להוראות פוליסות הביטוח. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים אותו במאות מיליוני שקלים. הצדדים מנהלים הליך גישור.

א. התחייבויות תלויות (המשך)

19. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ונגד 4 חברות נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות הפרו, כביכול, את חובות הנאמנות שהן חבות כלפי העמיתים בקופות הגמל שבניהולן בכך שתיגמלו את סוכני הביטוח בעמלות בשיעור הנגזר מדמי הניהול, הנגבים על-ידיהן מן העמיתים ובכך תיגמלו את הסוכנים בסכום הגדל ככל שגדלים דמי הניהול ובטענה כי הנתבעות, עשו, כביכול, עושר ולא במשפט בכך שיצרו, כביכול, מנגנון שמטרתו להעלות את דמי הניהול לטובת הסוכנים והחברות המנהלות. התובעים מעריכים את הנזק לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסך של כ- 300 מיליוני ש"ח לשנה מאז שנת 2008 ובסך הכל כ- 2 מיליארד ש"ח.

20. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מפצה מבוטחים, שעברו ניתוח בבית חולים ציבורי בסכום השווה ל- 25% בלבד משכר מנתח הסכם של החברה בעוד שלפי הוראות הפוליסה, עליה לפצותם, לכאורה, בסכום השווה ל- 50% משכר מנתח הסכם בגין הניתוח הרלבנטי. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות הפוליסה, פועלת ברשלנות, בחוסר תום לב והטעיה ומפרה את הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981. התובע מעריך את הנזק לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בסך של כ- 13.1 מיליוני ש"ח.

21. בחודש נובמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה") ונגד שירותי בריאות כללית ("כללית") (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בפוליסת הביטוח הסייעודי הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית "סייעודי מושלם פלוס" (להלן: "הפוליסה"). לטענת התובע, במקרים בהם קיים מעבר מתקופת זכאות אחת ("תקופת הזכאות הראשונה"), לתקופת זכאות אחרת, בה זכאי המבוטח לתגמולי ביטוח מופחתים ביחס לתקופת הזכאות הראשונה ("תקופת הזכאות השנייה"), וכאשר המעבר בין תקופת הזכאות נעשה לאחר ה-1 לחודש קלנדרי, משולמים לו תגמולי ביטוח על פי הסכום המופחת, עבור כל החודש בו נעשה המעבר כאמור. כך, שלטענת התובע נגרעים ממנו תגמולי ביטוח, בגובה ההפרש שבין תגמולי הביטוח בגין התקופה הראשונה לבין תגמולי הביטוח בגין התקופה השנייה כפול החלק היחסי של החודש בגינו הוא זכאי לתגמולי הביטוח בגין התקופה הראשונה. עוד טוען התובע כי לחברי הקבוצה ששרדו את מלוא תקופת הזכאות המצטברות לא שולמו כלל תגמולי ביטוח עבור החלק היחסי החסר מהחודש הקלנדארי הראשון לזכאותם וכי הם זכאים לקבלת תגמולי ביטוח בגין אותו חלק יחסי של החודש. בכך עושה דקלה, לטענת התובע, עושר ולא במשפט, מפרה את הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א - 1981, את הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 ואת הוראות פוליסת הביטוח. נזקו האישי הנתען של התובע מוערך בסך של 540 ש"ח והנזק הכולל המוערך הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ- 60 מיליוני ש"ח. בחודש נובמבר 2016 הוגשה על ידי התובע בקשה למתן פסק דין חלקי בבקשה לאישור. בחודש מרס 2017 דחה בית המשפט את בקשת התובע למתן פסק דין חלקי בבקשה לאישור. בדיון שהתקיים בחודש יולי 2017, אישר בית המשפט את הסכמת הצדדים לסיום ההליך במתווה במסגרתו מונה רואה החשבון המבקש של החברה כמומחה מטעם בית המשפט לשם בדיקת נאותות הליך החזר התשלום על ידי דקלה. בחודש ינואר 2018 הוגשה לבית המשפט חוות דעת המומחה.

22. בחודש נובמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מפחיתות, כביכול, מסכומי הנזק הנתבעים על-ידי צד שלישי עקב רשלנותו של מבוטח, סכומים שונים באופן שרירותי. זאת, כביכול, בנימוק כללי של "רשלנות תורמת" של הצד השלישי ללא הנמקה, כנדרש בהוראות הדין. בכך, מפרות הנתבעות, לטענת התובעים, את הוראות הדין, לרבות חוזרי הממונה, מפרות חובה חקוקה, פועלות בחוסר תום לב, ועושות עושר ולא במשפט. התובעים מעריכים, כי גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג עולה על 3 מיליוני ש"ח ביחס לכל אחת מהנתבעות. בחודש אפריל 2018 הוגשו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה, במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי החברה תשלח לחברי הקבוצה מכתבים בהם יפורטו הנימוקים, אשר עמדו בבסיס הפחתת תגמולי הביטוח עקב טענת הרשלנות התורמת. החברה תפעל להשיב את הסכומים הרלבנטיים לחברי הקבוצה. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש יולי 2018 הוגש הסכם פשרה מתוקן לאישור בית המשפט.

23. בחודש פברואר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי - מחוז מרכז בלוד תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ונגד ארבע חברות מנהלות אחרות של קרנות פנסיה (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מתחילות לגבות ממקבלי קצבאות נכות ושאיירים, בעת שהם מתחילים לקבל קצבאות ואינם יכולים עוד לנייד את כספיהם לקרן פנסיה אחרת, דמי ניהול בשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, מבלי שניתנת להם הודעה מראש על כך. זאת, תוך הפרה, כביכול, של חובת הגילוי היזום המוטלת עליהן, של חובות חקוקות, ושל חובות הנאמנות השליחות והזהירות ותוך ניצול לרעה ושימוש בחוסר תום לב בזכות חוזית, עשיית עושר ולא במשפט והתנהלות קרטליסטית. התובעת אינה מכמת את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג, אולם היא מעריכה אותו באומדן ראשוני בכמיליארד ש"ח כנגד כלל הנתבעות. בחודש ינואר 2018 הורה בית המשפט על העברת הדיון לבית הדין האזורי לעבודה.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

24. בחודש פברואר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי עמדתה של החברה הינה שפוליסת ביטוח מקיף לכלי רכב מסוג מונית אינה מכסה ירידת ערך, לרבות ירידת ערך הנגרמת כתוצאה ממקרה ביטוח, זאת, כביכול, בניגוד להוראות הפוליסה, וכי בכך מפרה החברה את ההסכם בינה לבין מבוטחיה, עושה עושר ולא במשפט, ומפרה את החובות המוגברות החלות עליה כחברת ביטוח ובכלל זה מטעה את לקוחותיה. התובע מעריך את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-10 מיליוני ש"ח. בחודש מרס 2017 אישר בית המשפט את בקשת התובע לתיקון הגדרת הקבוצה כך שתכלול מבוטחים שרכשו פוליסה לכלי רכב כבד או מסחרי מעל 3.5 טון (לרבות מוניות) ולא רק מבוטחים שרכשו פוליסת ביטוח לרכב מסוג מונית. בחודש מרס 2018 הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסכמתם לפנות להליך גישור.

25. בחודש פברואר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ("הראל פנסיה"). עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסיה גובה, כביכול, מעמיתיה, המבצעים הפקדות חד פעמיות לקרן הפנסיה, כספים, בגין ביטוח לסיכונים נכות וביטוח למקרה מוות בגין תקופה שכבר חלפה ביום הגביה, וכאשר ידוע, כי הסיכון בגינו נגבו הכספים לא התממש ולא יכול עוד להתממש. בכך, מפרה הראל פנסיה, לטענת התובע, את הוראות חוק חוזה ביטוח, תשמ"א - 1981, הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א - 1981, את חובת הגילוי היזום ואת חוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג - 1973, וכן עושה היא, לטענת התובע, עושר ולא במשפט, ומנצלת את חוסר ניסיונם של עמיתיה. נזק האישי הנטען של התובע מוערך בסך של כ-826 ש"ח והנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ-5.58 מיליוני ש"ח. בחודש מרס 2017 הורה בית המשפט על העברת הדיון לבית הדין האזורי לעבודה.

26. בחודש מרס 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה משלמת, כביכול, למוטבים של מבוטחים בביטוח חיים, כספים מכוח פוליסות ביטוח חיים, כשהם צמודים, החל מן המועד בו נודע לה על פטירתו של המבוטח, למדד המחירים לצרכן ולא למדד ההשקעות הרלבנטי למסלול ההשקעה שבחר המבוטח. בכך, טוענת התובעת, מפרה החברה את ההסכם בינה לבין מבוטחיה, עושה עושר ולא במשפט, מפרה חובה חקוקה ומפרה את חובת הגילוי היזום. נזק האישי הנטען של התובעת מוערך בסך של 33,729 ש"ח. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג, אולם היא מעריכה אותו בעשרות מיליוני שקלים. בחודש פברואר 2017 העביר בית המשפט את הבקשה לקבלת עמדת הממונה בשאלות העולות מבקשת האישור. בחודש מאי 2017 הגיש הממונה את עמדתו, לפיה כספי חסכון פנסיוני המשולמים למוטבים בעקבות מוות בתקופת העבודה אינם תגמולי ביטוח ולא חל עליהם סעיף 28 לחוק חוזה הביטוח ועל החברה להצמיד מעתה ואילך את כספי החיסכון הפנסיוני למדד ההשקעות גם בתקופה שלאחר מות מבוטח ועד להעברת הכספים למוטבים. עוד ציין הממונה כי לשיטתו לא מתקיימת במקרה דנן עילת עשיית עושר ולא במשפט. הצדדים מנהלים הליך גישור.

27. בחודש יוני 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מפרה את חובתה לשלם הפרשי הצמדה כדן בגין תגמולי ביטוח המשולמים על ידה בענף ביטוחי הבריאות, בגין התקופה שבין מועד קרות מקרה הביטוח לבין מועד תשלום תגמולי הביטוח. בכך, לטענת התובע, מפרה החברה את הוראות הדין, מפרה חובה, פועלת ברשלנות ועושה עושר ולא במשפט. התובע מעריך את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בסכום של כ-4 מיליוני ש"ח. בחודש מרס 2017 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי החברה תתרום, בהתאם לדוח הבודק שימונה לבחינת הסכם הפשרה, 70% מסך הפרשי הצמדה בגין התקופה הראשונה כהגדרתם בהסכם הפשרה ו-100% מסך הפרשי הצמדה בגין התקופה השנייה כהגדרתם בהסכם הפשרה. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש יוני 2017 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה ביחס להסדר הפשרה במסגרתה העיר היועץ המשפטי לממשלה מספר הערות בנוגע לנוסח ההסדר. בחודש יולי 2017 הורה בית המשפט על מינוי בודק להסכם הפשרה. בחודש ינואר 2018 הוגשה לבית המשפט חוות דעת הבודק לפיה ניתן לקבוע כי ההסכם הוא ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה. בית המשפט הורה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו הסופית ביחס להסכם הפשרה. בחודש אפריל 2018 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה הוא מתנגד להסדר הפשרה בכל הנוגע להצעת הבודק כי הראל תבצע השבה פרטנית רק לחברי קבוצה שנוזקם עולה על 50 ש"ח.

28. בחודש יוני 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה, נגד הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ברשות שוק ההון במשרד האוצר ("הממונה על שוק ההון") ונגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה, בטענה, כי פוליסות הביטוח הסייעודי הקבוצתיות, שמכרו הנתבעות, אשר כללו תנאי המאפשר להן לסיימן באופן חד צדדי, היו, כביכול, מוצר פגום, אשר הנתבעות ידעו או היה עליהן לדעת, כי הוא פגום, וכי עקב ביטולן של פוליסות אלו נותרו המבוטחים בהן ללא פוליסות לביטוח סיעודי. בכך טוענים המבקשים, הפרו הנתבעות, כביכול, חובות חקוקות, פעלו בחוסר תום לב, תוך הטעיית המבוטחים, הפרו את חובת הגילוי לצרכנים והפרו את חובת הזהירות. עוד טוענים המבקשים, כי הממונה על שוק ההון אפשר לנתבעות למכור פוליסות אלו ונמנע מלבטלן, וכי בכך פעל באופן רשלני ונמנע מביצוע תפקידו. התובעים מעריכים את הנזק הכולל, אשר נגרם לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בכ-7 מיליארד ש"ח. בחודש אוקטובר 2017 הורה בית המשפט על סילוקה על הסף של בקשת האישור כנגד הממונה על שוק ההון.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

29. בחודש אוגוסט 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ("הראל פנסיה"). עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסיה גובה, כביכול, מעמיתיה, בנוסף לדמי הניהול, תשלום בגין רכיב הוצאות ניהול השקעות (רכיב הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הוראה חוזית המאפשרת לה לגבותו. בכך, מפרה הראל פנסיה, לטענת התובע, את הוראות תקנון קרן הפנסיה ואת חובות האמון והגילוי המוגברות החלות עליה, פועלת בחוסר תום לב במשא ומתן ומוסרת תיאור מטעה ללקוחותיה. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ- 132 מיליוני ש"ח. בחודש אפריל 2017 הורה בית המשפט על העברת הדיון בבקשה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. בחודש פברואר 2018 הורה בית הדין לממונה להגיש את עמדתו ביחס להליך. בחודש יוני 2018 הוגשה עמדת רשות שוק ההון התומכת בעמדת הראל פנסיה.

30. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, מבעלי פוליסת החיסכון "הראל מגוון השקעות אישי" תשלום בגין רכיב "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתנאי הפוליסה המתירה לה לגבותו. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות הפוליסה הפרה יסודית, מפרה את חובת הנאמנות החלה עליה ומטעה את מבוטחיה. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ- 27.8 מיליוני ש"ח.

31. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות, כביכול, מן המבוטחים, פרמיות גבוהות בגין פוליסות ביטוח בריאות הכוללות כיסויים אשר למבוטחים אין, לכאורה, צורך בהם משום שהם מחזיקים בביטוח בריאות משלים של קופת החולים אליה הם משתייכים. בנוסף, טוענים התובעים, כי הנתבעות אינן מגולות למבוטחים, כי מדובר, כביכול, בכיסויים מיותרים, ו/או מתנות שירות בשירות שכן הן אינן מאפשרות למבוטחים לרכוש פוליסה מצומצמת הכוללת רק כיסויים שאינם כלולים בביטוחי הבריאות המשלימים של קופת החולים, ובכך יוצרות מצב של כפל ביטוחי. בכך, טוענים התובעים, הנתבעות מפרות את חובת תום הלב המוגברת החלה עליהן, מפרות חובה חקוקה, מפרות את הוראות הדין, מפרות הסכם, מטעות את מבוטחיהן ועושות עושר ולא במשפט. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג כנגד החברה, מסתכם לסכום של כ- 2.2 מיליארד ש"ח, וכנגד כלל הנתבעות לסכום של כ- 4.45 מיליארד ש"ח.

32. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה מגלה, לכאורה, באתר האינטרנט שלה מידע מלא ומדויק אודות תקרות סכומי השיפוי המגיעים למבוטחיה בביטוחי בריאות בגין הוצאות ניתוחים המכוסים בפוליסות ביטוח הבריאות המשוקות על ידה. זאת, טוענת התובעת, במטרה להפחית את סכומי השיפוי המגיעים למבוטחיה. בכך, טוענת התובעת, החברה מפרה חובה, מפרה את הוראות הממונה, נמנעת מלתת גילוי נאות של סכומי השיפוי המגיעים למבוטחים ופועלת בתרמית. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בלפחות 20 מיליוני ש"ח. בחודש יוני 2017 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם אופן חישוב סכום תגמולי הביטוח לחברי הקבוצה שיגישו, לאחר מועד אישור ההסדר, תביעת ביטוח לחברה לשיפוי בגין הוצאות ניתוח שיעברו וכן מנגנון השלמת סכומי תגמולי ביטוח לחברי קבוצה, אשר קיבלו שיפוי כאמור בעבר. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש נובמבר 2017 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה, לפיה הוא אינו מתנגד להסכם הפשרה. במסגרת עמדתו העיר היועץ המשפטי לממשלה מספר הערות בנוגע להסכם, הביע את תמיכתו בבקשת הצדדים למינוי בודק להסכם וכן ביקש להגיש עמדה משלימה לאחר קבלת חוות דעת הבודק. בחודש נובמבר 2017 מינה בית המשפט בודק להסדר הפשרה.

33. בחודש אוקטובר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה לא גילתה, כביכול, למבוטחיה, אשר רכשו פוליסת ביטוח סיעודי בפרמיה משתנה מהי הפרמיה, שתיגבה מהם החל מגיל 65 וזאת עד לדיווח השנתי בגין שנת 2015 ועל אף, שלטענת התובעת, בגיל 65 מתייקרת הפרמיה בפוליסה זו במאות אחוזים. בכך, טוענת התובעת, החברה מפרה חובה חקוקה, מפרה את חובת הגילוי, מפרה הסכם, פועלת בחוסר תום לב, עושה עושר ולא במשפט ופועלת ברשלנות. עוד טוענת התובעת, כי חיוב מבוטחים בתשלום פרמיות עתידיות על פי תעריפים שאינם ידועים להם הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג כנגד החברה, אולם היא מעריכה אותו במיליוני שקלים. בחודש יולי 2017 אישר בית המשפט את בקשת התובעת לתקן את בקשת האישור כך שתתייחס גם לטענה לפיה החברה לא הציגה, לכאורה, בפני מבוטחיה טרם מועד הצטרפותם את הפרמיה שתשולם על ידם החל מגיל 65 על אף שהיא מחויבת לעשות כן על פי חוזר הממונה. בחודש אוגוסט 2017 הוגשה בקשה מתוקנת לאישור תובענה כייצוגית. עניינה של הבקשה המתוקנת בטענה כי החברה לא הציגה, לכאורה, למבוטחיה בפוליסת ביטוח סיעודי בפרמיה משתנה מהי הפרמיה שתשולם על ידם מגיל 65 ואילך טרם הצטרפותם לביטוח במסגרת טופס הצטרפות ו/או במסמך התנאים הכלליים.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

34. בחודש אוקטובר 2016 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ ("קחצ"ק"). עניינה של התובענה בטענה, כי קחצ"ק גובה, כביכול, מהעמיתים בקרן, הוצאות ניהול השקעות, אשר גבייתן מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתקנון הקרן המתירה לה לגבות. בכך, פועלת קחצ"ק, לטענת התובע, בניגוד להוראות הדין ולחובת הנאמנות המיוחדת החלה עליה. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ- 30.1 מיליוני ש"ח. בחודש ינואר 2018 הוחלט לאחד את הדיון יחד עם בקשות נוספות לאישור תובענה ייצוגית תלויות ועומדות שעניינן הוצאות ישירות בקופות גמל וקרנות השתלמות. בחודש פברואר 2018 קבע בית הדין כי יש לקבל את עמדת הממונה ביחס להליך. בחודש מאי 2018 הוגשה לבית הדין עמדת הממונה התומכת בעמדת הנתבעות ולפיה גופים מוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מאת העמיתים או המבוטחים, גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי, ובלבד שהדבר נעשה בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 ("התקנות"). הממונה העיר במסגרת העמדה כי היא רלבנטית, בשינויים המחייבים, גם לחברות ביטוח המנהלות ביטוחים תלויי תשואה.
35. בחודש נובמבר 2016 הומצאה לחברה בקשה מתוקנת לאישור תובענה כייצוגית נגד החברה, נגד כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "כלל ביטוח") ונגד עמותת גמלאי קרן פנסיה "נתיב" דרום ומרכז ("עמותת גמלאי נתיב"), אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז במסגרת בקשה לאישור תובענה כייצוגית, המתנהלת החל מחודש מאי 2015 נגד כלל ביטוח ועמותת גמלאי נתיב. עניינה של התובענה בטענה, כי כלל ביטוח ביטלה באופן חד צדדי ולא כדין את פוליסת ביטוח החיים הקבוצתית לגמלאי עמותת קרן פנסיה "נתיב" דרום ומרכז, בטענה כי הפוליסה אינה רווחית. צירופה של החברה לבקשת האישור מתבקש, לטענת התובע, נוכח תפקידה של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ("הראל פנסיה"), ביחד עם עמותת גמלאי נתיב, לגבות מחברי העמותה את דמי הביטוח החודשיים ונוכח עמדתה של הראל פנסיה, כי לא ניתנו לה הרשאות חברי העמותה לגביית סכומים גבוהים יותר מקצבותיהם. התובע מעריך את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ- 90 מיליוני ש"ח.
36. בחודש דצמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת, הראל פנסיה וגמל בע"מ. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסיה וגמל מעלה, כביכול, את דמי הניהול הנגבים מעמיתיה בקרן הפנסיה המקיפה מבלי שניתנת להם על כך הודעה כדין, וכי היא גובה מהם, כביכול, בעת הפקדת כספיהם בקרן הפנסיה הכללית עקב הפקדה מצטברת בקרן הפנסיה המקיפה העולה על התקרה הקבועה לכך בחוק, דמי ניהול בשיעור העולה על שיעור דמי הניהול שלהם בקרן הפנסיה המקיפה, מבלי שניתנת להם הודעה על כך. נזקו האישי הנתבע של התובע מוערך בכ- 265 ש"ח והוא מציין, כי אין ביכולתו להעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. הדיון בבקשת האישור הועבר לבית הדין לעבודה. הצדדים מנהלים הליך גישור.
37. בחודש דצמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מפחיתה, לכאורה, שלא כדין, את תשלום דמי הביטוח למבוטחים בפוליסת נכות מתאונה בגין מקרי ביטוח שעניינם נכות בגפיים, עיניים ואוזניים על יסוד טבלת שיעורי נכויות הקבועה בפוליסת הביטוח, השונה מטבלת שיעורי הנכויות שבתקנות הביטוח הלאומי ועל יסוד נוסחת התאמה הקבועה בפוליסה הביטוח. נזקו האישי הנתבע של התובע הינו כ- 12,500 ש"ח והוא מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ- 100 מיליוני ש"ח.
38. בחודש ינואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה מגלה (לא בעצמה ולא באמצעות סוכני הביטוח מטעמה) למבוטחיה בביטוח רכב, אשר עומדים לחצות מדרגת גיל או וותק נהיגה במהלך תקופת הביטוח, כי באפשרותם לעדכן את גיל הנהג או את וותק הנהיגה ולקבל החזר פרמיה, וכי כתוצאה מכך משלמים מבוטחיה הנ"ל פרמיה ביתר נוכח העדר עדכון הפרמיה במהלך תקופת הביטוח בעקבות שינוי מדרגת הגיל או הוותק. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג לכל הפחות בכ- 12.25 מיליוני ש"ח.
39. בחודש פברואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד החברה הבת, הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן יחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות תשלומים שונים בגין הקמת הלוואות ו/או הטיפול בהן וזאת לכאורה, בניגוד להוראות הדין, בהיעדר הרשאה חוקית ובניגוד לעמדת המאסדר. התובעת מעריכה את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ- 5.9 מיליוני ש"ח. הצדדים מנהלים הליך גישור.
40. בחודש פברואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב (המחלקה לעניינים כלכליים) תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת, הראל פנסיה וגמל בע"מ ("הראל פנסיה וגמל") ונגד חברה מנהלת נוספת (להלן יחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות מעמיתיהן, אשר נוטלים מהן הלוואות, תשלומים שונים בגין טיפול באותן הלוואות וזאת, לכאורה, בניגוד להוראות הדין ולעמדת הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בכ- 44.75 מיליוני ש"ח. בהחלטתו מחודש אפריל 2017 קבע בית המשפט כי למחלקה הכלכלית אין סמכות עניינית לדון בבקשת האישור וכי התובענה תישמע כהליך אזרחי. הצדדים מנהלים הליך גישור.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

41. בחודש מרס 2017 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה הבת, הראל פנסיה וגמל בע"מ ("הראל פנסיה וגמל"). עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסיה וגמל גבתה עד סוף שנת 2015, כביכול, מהעמיתים בקופת הגמל הראל עוצמה תעוז, הוצאות ניהול השקעות, אשר גבייתן מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתקנון קופת הגמל, אשר התיירה לה לגבותן. התובעת מעריכה את הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ- 127.1 מיליוני ש"ח. בחודש ינואר 2018 הוחלט לאחד את הדיון יחד עם בקשות נוספות לאישור תובענה ייצוגית תלויות ועומדות שעניינן הוצאות ישירות בקופות גמל וקרנות השתלמות. בחודש פברואר 2018 קבע בית הדין כי יש לקבל את עמדת הממונה ביחס להליך. בחודש מאי 2018 הוגשה לבית הדין עמדת הממונה התומכת בעמדת הנתבעות ולפיה גופים מוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מאת העמיתים או המבוטחים, גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי, ובלבד שהדבר נעשה בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 ("התקנות"). הממונה העיר במסגרת העמדה כי היא רלבנטית, בשינויים המחייבים, גם לחברות ביטוח המנהלות ביטוחים תלויי תשואה.
42. בחודש אפריל 2017 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד כלל פנסיה וגמל בע"מ (להלן יחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות דמי ביטוח בגין פוליסות ביטוח חיים מעמיתיהם ומבוטחיהם המנוחים לאחר פטירתם, וזאת בניגוד להוראות חוק חוזה הביטוח. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בגין התקופה בגינה הם מבקשים לנהל את התובענה בכ- 14 מיליוני ש"ח בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיוחדת. בחודש אוגוסט 2018 הוגשה לבית הדין בקשה מוסכמת להסתלקות המבקשים מבקשת האישור נגד הנתבעות, במסגרתה הסכימו הנתבעות להשיב סכומים לא מהותיים שנגבו עקב תקלה בגין עמיתים ומבוטחים שהלכו לעולמם. בקשת ההסתלקות כפופה לאישור בית הדין.
43. בחודש מאי 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן יחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי במסגרת פוליסות הביטוח המשוקות על-ידי הנתבעות במסגרת מכרז ביטוח הרכב לעובדי המדינה של אגף החשב הכללי במשרד האוצר, מתעלמות, לכאורה, הנתבעות מהעבר הביטוחי של המבוטחים לצורך חישוב פרמיית הביטוח בביטוח רכב מקיף וכי פרמיית הביטוח של חברי הקבוצה מגלמת, לפיכך, לכאורה, סיכון גבוה יותר שאינו רלבנטי לחברי הקבוצה, דבר המוביל לכך שפרמיית הביטוח הנקבעת להם גבוהה מזו שהיה עליהם לשלם נוכח עברם הביטוחי. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בכ- 155 מיליוני ש"ח.
44. בחודש ספטמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה משלמת למבוטחיה גמלאות חודשיות במועד מאוחר מהמועד שנקבע לכך בפוליסת הביטוח ללא תוספת ריבית בגין הפיגור בתשלום. התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אך הוא מעריך כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.
45. בחודש ספטמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד 12 חברות ביטוח נוספות (להלן: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי במקרים בהם הנתבעות משלמות סכומים שנפסקו נגדן על ידי רשויות שיפוטיות לאחר המועד שנקבע לפרעונם, הן אינן מוסיפות להם הפרשי הצמדה, ריבית, וריבית צמודה כנדרש, כביכול, על פי הוראות סעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 ("החוק"). התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אולם הם מעריכים אותו בעשרות מיליוני שקלים.
46. בחודש ספטמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי בניגוד, כביכול, להוראות פוליסות הביטוח, החברה משפה, את מבוטחיה בביטוח בריאות, בגין עדשות, אשר הושטלו במהלך ניתוח לתיקון קטרקט עד גובה עלותה של עדשה רגילה בלבד אף כאשר העדשה שהושטלה הינה עדשת פרימיום. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ- 466 מיליוני ש"ח.
47. בחודש אוקטובר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, ממוטחיה דמי ביטוח בגין תקופת אכשרה, על אף שלא ניתן למבוטח כיסוי ביטוחי במהלכה. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ- 42 מיליוני ש"ח.
48. בחודש אוקטובר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מפרה, כביכול, את הוראות כתב השירות "מרכז פרטי לאבחון רפואי מהיר" ואינה עומדת במועדים הקבועים בו, במקרים בהם מבוטחיה נדרשים לעבור בדיקות שאינן מבוצעות על-ידי ספק השירות. זאת, כביכול, על אף שלא קיים חריג ביחס לבדיקות אלו בכתב השירות. התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

49. בחודש דצמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה, נגד שתי חברות ביטוח נוספות, נגד שירותי בריאות כללית ("הכללית"), ונגד מכבי שירותי בריאות ("מכבי") (להלן: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מסרבות, כביכול, לבטח בביטוח סיעודי אנשים המצויים על הספקטרום האוטיסטי, או שקובעות תנאים בלתי סבירים לקבלתם לביטוח, מבלי, שהחלטותיהן אלו נסמכות על נתונים סטטיסטיים אקטואריים או רפואיים רלבנטיים לסיכון הביטוחי ומבלי לנמק את החלטתן, כנדרש בחוק. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אולם הם מעריכים אותו בעשרות עד מאות מיליוני ש"ח.

50. בחודש דצמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה מקיימת את הוראות הדין לעניין איתור מוטבים ויורשים של מבוטחים בביטוח חיים, אשר הלכו לעולמם וכי היא אינה משלמת לירשי או מוטבי מבוטחים בביטוח סיעודי הכולל תשלום פיצוי כספי חד פעמי בעת פטירת מבוטח המצוי במצב סיעודי, את מלוא הכספים המגיעים להם על פי פוליסת הביטוח. התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אך מעריך אותו לכל הפחות ב- 25 מיליון ש"ח.

51. בחודש ינואר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חמש חברות ביטוח נוספות (להלן: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות נמנעות, כביכול, שלא כדין, מלשלם תגמולי ביטוח למבוטחים, לצדדי ג' ולמוטבים בגין רכיב המע"מ החל על עלות הנזקים במקרים בהם הנזקים לא תוקנו בפועל. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג נגד הראל ביטוח בסך של כ- 19,381,031 ש"ח בגין כל שנה והתקופה בגינה היא מבקשת לתבוע הינה מיום 4 ביוני 2001 ולחילופין החל מ- 7 שנים לפני מועד הגשת התביעה הקודמת ו/או 7 שנים לפני מועד הגשתה של בקשה זו. התובענה והבקשה לאישור הינן באותה עילה בגינה הוגשה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמות כנגד הנתבעות, אשר ביום 3 בינואר 2018 נדחה על ידי בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 20 בפברואר 2017, במסגרתו נמחקה הבקשה.

52. בחודש מרס 2018 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת, הראל פנסיה וגמל בע"מ ("הראל פנסיה וגמל") ונגד חמש חברות מנהלות נוספות (להלן: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות אינן מבהירות לעמיתים, המצטרפים לקרנות הפנסיה שבניהולן, אשר אין להם שארים, כי אין להם צורך בכיסוי ביטוחי לסיכונים מוות ועל כן אין טעם כי יצטרפו למסלול ביטוח הכולל כיסוי ביטוחי לסיכונים מוות, וכן, כי אינן מבהירות למצטרפים אלו, כי שנתיים לאחר מועד ההצטרפות יעברו באופן אוטומטי למסלול ביטוח הכולל כיסוי ביטוחי לסיכונים מוות ועל כן ככל שמצבם המשפחתי לא ישתנה יהיה עליהם להודיע לקרן שאינם מעוניינים בכך. התובעים מציינים כי אין ביכולתם להעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג.

53. בחודש אפריל 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה משלמת, כביכול, למבוטחים בפוליסות ניתוחים שאינן מקנות פיצוי בשיעור מחצית מההוצאות הנחסכות במקרה שהניתוח מבוצע במימון קופת חולים, אך ניתנה להם על-ידיה התחייבות לתשלום פיצוי כאמור, סכומים הנמוכים בפועל ממחצית ההוצאות שנחסכו לה עקב כך ובכך היא מפרה, כביכול, את התחייבותה כלפיהם. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בלמעלה מ- 7 מיליוני ש"ח.

54. בחודש יוני 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה המאוחדת הראל ביטוח ונגד חברת ביטוח נוספת (להלן: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מסרבות להכיר בניתוח שקיים צורך רפואי לבצעו, כמקרה ביטוח על פי תנאי פוליסות ביטוח הבריאות שלהן, בטענה שמדובר בניתוח מניעתי. התובעת אינה מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות נגד החברה ו/או החברות המאוחדות, כפי שצויינו על-ידי התובעים בכתבי הטענות שהוגשו מטעמם. מובהר, כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על-ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי.

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע במיליוני ש"ח
<u>תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:</u>		
צוין סכום המתייחס לחברה ו/או לחברות מאוחדות	4	859
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה ו/או לחברות מאוחדות	1	225
לא צוין סכום התביעה	1	
<u>בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:</u>		
צוין סכום המתייחס לחברה ו/או לחברות מאוחדות	26	4,117
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה ו/או לחברות מאוחדות	8	10,547
לא צוין סכום התביעה	14	
<u>תביעות מהותיות אחרות</u>	1	16

סכום ההפרשה הכולל עבור התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל מסתכם בכ- 115 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2017 : כ- 107 מיליוני ש"ח).

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות אחרות

1. בחודש יוני 2004 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב ובקשה לאישורה כתביעה נגזרת כנגד החברה המאוחדת, ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן: ידידים), יושב הראש לשעבר ומנכ"ל ידידים לשעבר וכנגד חברה מאוחדת נוספת, הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה (1987) בע"מ, שהיתה במועד הגשת התביעה בעלת שליטה בידידים (להלן: "הנתבעים"), על ידי בעלי מניות המיעוט בלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ, שהיתה במועד הגשת התביעה חברת בת של ידידים (להלן: לעתיד) בסכום של 15,605 אלפי ש"ח. עניינה של התביעה הינו פיצוי עתידית קופת פנסיה בע"מ (להלן: עתידית), קרן פנסיה בניהול לעתיד, בגין שימוש במשאבים שונים של עתידית, כגון: שימוש בתשתית התפעול ובמוניטין, שימוש בקניינה של עתידית, בגין נטילת קרן פנסיה ממשכיה ואובדן רווחים. בנוסף תובעים התובעים תמלוגים בסך של 3,177 אלפי ש"ח במסגרת התביעה האישית שלהם. ביום 29 ביולי 2010 לאחר שנערכו חקירות והוגשו סיכומים בכתב במסגרת הבקשה לאישור התביעה הנגזרת, נתקבלה על-ידי בית המשפט וניתנה לתובעים האפשרות לתבוע את הנתבעים בשם לעתיד בגין זכויות שלטענתם זכאית להן לעתיד. ביום 24 באוגוסט 2015 דחה בית המשפט את טענות התובעים בעניין התביעה הנגזרת וקבע כי הם מנועים מלטעון לעניין הזכויות הנובעות מהקמת קרן הפנסיה החדשה וכי לעתיד איננה זכאית לפיצוי בגין שימוש במשאביה של עתידית לצורך הקמת הקרן החדשה. בית המשפט קיבל את תביעתם האישית של התובעים לקבלת תמלוגים. במהלך החודשים ספטמבר-דצמבר 2015 העבירה לעתיד לתובעים את הסכומים המשקפים להערכתה את מלוא הסכום אותו היא חייבת לתובעים בהתאם להוראות פסק הדין, אולם התובעים טענו כי הסכום שהועבר אינו מהווה את הסך הסופי לו הם זכאים בהתאם לפסק הדין. בהתאם לכך, מונה מומחה מטעם בית המשפט לצורך הכרעה בסוגיות הכספיות שבמחלוקת. עיקר המחלוקת שבין הצדדים נגעה לעניין הריביות שיש להוסיף על סכום הקרן. במסגרת פגישה שהתקיימה עם המומחה שמונה נתגלו מחלוקות נוספות בין הצדדים. בהתאם לכך הוגשה בקשה לבית המשפט מטעם התובעים במסגרתה ביקשו כי המומחה יתייחס גם לסוגיית העמלות בגינה קיימת מחלוקת. לאחר שהתקיים דיון בעניין הגיעו הצדדים להסכמה לפיה המומחה יבדוק גם את עניין העמלות ובעניין הריבית התבקש בית המשפט ליתן החלטה במחלוקת שבין הצדדים. ביום 22 באוגוסט 2016 ניתנה החלטת בית המשפט, המקבלת את עמדת הנתבעים, כי הריבית לפיה יבצע המומחה את הבדיקה ויערוך את תחשיב התמלוגים היא הריבית בגין איחור בהעברת כספים מהמערכת הבנקאית. בכל הנוגע לתביעה האישית, ביום 3.1.2017 הוגשה לבית המשפט חוות דעת חלקית של המומחה מטעם בית המשפט, בנושא התמלוגים ובנושא שכר הדייקטורים. בעקבות הכרעת המומחה בנושאים האמורים שולם סכום העומד על 322,356 ש"ח לתובעים. המומחה טרם השלים את חוות דעתו בנושא העמלות אשר הצדדים הגיעו להסכמה כי הוא ידון בעניין זה גם כן. ביום 25 במאי 2017 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי בעניין מתווה הבדיקה של המומחה בסוגיית העמלות ובסיומו הוסכם בין הצדדים על מתווה להשלמת חוות דעתו. ביום 14 בפברואר 2018 הגיש המומחה את חוות דעתו הסופית לבית המשפט לפיה דחה את טענות התובעים בנוגע לנושא העמלות. ביום 12 במרס 2018 הוגש על ידי התובעים ערעור על חוות דעת המומחה מטעם בית המשפט, המתייחס לתשלום העמלות להם זכאים התובעים. ביום 1 במאי 2018 הגישו הנתבעים תגובה לערעור. הפער בין עמדות הצדדים עמד נכון לאותו מועד על כ-171,000 ש"ח (כולל ריבית). ביום 12 ביולי 2018 נערך דיון בערעור אשר בסופו הגיעו הצדדים להסכמות לפיהן החברה תשלם לתובעים סך של 110,000 ש"ח והתובעים יוותרו על כל טענותיהם במסגרת הערעור. בנוסף, ביום 28 באוקטובר 2015 הגישו התובעים לבית המשפט העליון הודעת ערעור על פסק הדין בתביעה הנגזרת, במסגרתה מבקשים התובעים לבטל את פסק הדין ולקבל את התביעה הנגזרת ולחילופין להשיב את התיק לבית המשפט המחוזי על מנת שידון בשאלת גובה הנזק.

ג. תביעות שהגיעו לסיומן בתקופת הדוח

1. בחודש מאי 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חמש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי הנתבעות נמנעות, כביכול, מלשלם תגמולי ביטוח בגין רכיב המע"מ החל על עלות התיקון במקרים שבהם הנזק לא תוקן בפועל. זאת, כביכול, בניגוד להוראות הדין ותוך עשיית עושר ולא במשפט. בפסק דינו מיום 20 בפברואר 2017 הורה בית המשפט המחוזי מרכז-לוד על מחיקת התובענה נגד החברה ונגד ארבע חברות ביטוח נוספות. בחודש מרס 2017 הוגש על-ידי התובעים ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון. בדיון אשר התקיים ביום 3 בינואר 2018, נדחה הערעור על-ידי בית המשפט העליון לאחר שהמערערים קיבלו את הצעת בית המשפט העליון ומשכו את ערעורם.

2. בחודש אפריל 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה היה בטענה כי, החברה דוחה תביעות לתשלום תגמולי ביטוח בגין נכות ממחלה ו/או מתאונה, בטענה כי תביעות אלו מתיישנות לאחר שלוש שנים מיום קרות מקרה הביטוח, וזאת בניגוד, כביכול, לחוק חוזה הביטוח התשמ"א - 1981 (תיקון 6), לפיו תקופת ההתיישנות לתשלום תגמולי ביטוח בגין עילת תביעה שהינה נכות ממחלה או מתאונה נמנית מהיום שקמה למבוטח זכות לתבוע תגמולי ביטוח לפי תנאי חוזה הביטוח. הצדדים מנהלים הליך גישור. בחודש ספטמבר 2017 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי הראל ביטוח תפעל לתשלום תגמולי ביטוח למבוטחים שתביעת הנכות שלהם נדחתה מחמת שחלפו 3 שנים מקרות מקרה הביטוח וטרם חלפו 3 שנים מהמועד שבו קמה להם הזכות לתבוע תגמולי ביטוח לפי הוראות חוזה הביטוח וכן תשלח מכתבים מתקנים למבוטחים שנוסח פסקת ההתיישנות שנכללה במכתבים, אשר נשלחו אליהם התייחסה למועד קרות מקרה הביטוח ולא למועד שבו קמה למבוטח הזכות לתבוע תגמולי ביטוח לפי תנאי חוזה הביטוח. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש ינואר 2018 ניתן על ידי בית המשפט המחוזי בירושלים תוקף של פסק דין להסכם הפשרה.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ג. תביעות שהגיעו לסימון בתקופת הדוח (המשך)

3. בחודש נובמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה היה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, ממבוטחים, אשר סווגו כמעשנים במועד רכישת פוליסת ביטוחי חיים (ריסק) וחדלו לעשן למשך למעלה משנתיים, פרמיות ביתר ואינה מיידעת אותם על זכותם להפחתה משמעותית בפרמיות הביטוח במקרה של הפסקת עישון למשך למעלה משנתיים. בחודש פברואר 2018 אישר בית המשפט את בקשת המבקש מחודש ינואר 2018 להסתלק מבקשת האישור, במסגרתה הסכימה החברה, לפני משורת הדין, ליתן למבוטחים הרלבנטיים גילוי, בדבר אפשרותו של מבוטח שהפסיק לעשן לתקופה של שנתיים ומעלה לעדכן את החברה על כך על מנת שתיבחן האפשרות לשינוי תעריף הביטוח בכיסויים הרלבנטיים.
4. בחודש יוני 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי הנתבעות גובות ממבוטחיהן בביטוחי נסיעות לחו"ל פרמיות ביטוח בגין יממות שלמות, על אף שבחלקים מאותן יממות לא קיים, לטענת התובעים, סיכון ביטוחי נוכח שהותו של המבוטח בישראל. הוראות אלו מהוות לטענת התובעים משום תניות מקפחות בחוזה אחיד ובהתנהלותן זו מפרות הנתבעות, לטענת התובעים, את הוראות חוק חוזה הביטוח ועושות עושר ולא במשפט. בחודש פברואר 2018 אישר בית המשפט את בקשת המבקשים מחודש פברואר 2018 להסתלק מבקשת האישור והורה על דחיית תביעתם האישית של המבקשים ועל מחיקת בקשת האישור.
5. בחודש ינואר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה היה בטענה, כי החברה מחייבת את מבוטחיה בביטוח שיניים לעבור צילומי רנטגן, אשר מטרתם לבדוק, כי הרופא המטפל ביצע את הטיפול נשוא תביעתו של המבוטח. זאת, כביכול, בניגוד להנחיות משרד הבריאות ותוך פגיעה באוטונומיה של הפרט. התובעת מעריכה, כי גובה הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג הינו כ-200 מיליוני ש"ח. בחודש פברואר 2018 הוגשה לבית המשפט בקשה משותפת להסתלקות המבקשת מאישור, במסגרתה הסכימה החברה לשלם למבקשת ולבא כוחה, בכפוף לאישורו של בית המשפט, גמול ושכר טרחה בסכומים שאינם מהותיים. בחודש מרס 2018 אישר בית המשפט את הבקשה להסתלקות המבקשת מאישור והורה על דחיית תביעתה האישית של המבקשת ועל מחיקת בקשת האישור.
6. בחודש יוני 2011 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד 9 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי במקרים בהם עקב עיקולים המוטלים לבקשת צד שלישי על תגמולי הביטוח, מעוכב תשלום תגמולי הביטוח למבוטחים, חברות הביטוח משלמות למבוטחים, כביכול, את תגמולי הביטוח, בערכים נומינליים ללא שיערוך כלשהו, או במקרים מסוימים בצירוף הפרשי הצמדה בלבד, ללא הרווחים אשר צמחו להן, כביכול, כתוצאה מעיכוב זה. ביום 8.2.12 הודיעו התובעים כי הם זונחים את הטענה לפיה העיקולים הוטלו שלא כדין. ביום 12 בדצמבר 2012 אישר בית המשפט את התובענה כייצוגית. בחודש אוקטובר 2016 הוגש לאישור בית המשפט הסכם פשרה בתובענה. במסגרת הסכם הפשרה, הוסכם, בין היתר, כי החברה תשלם, בגין העבר, פיצוי כספי בסכום כולל של כ-2.6 מיליוני ש"ח לחברי קבוצה. סכום זה ישולם לחברי הקבוצה הרלוונטיים, אשר יפנו לחברה בעקבות פרסומים שתבצע לציבור המבוטחים בהתאם להוראות הסכם הפשרה. יתרתו של סכום הפיצוי הכולל, אשר לא תשולם לחברי הקבוצה, תיתרם בהתאם להוראות הסכם הפשרה. בנוסף, הוסדרו במסגרת הסכם הפשרה מנגנונים עתידיים לשערוך תגמולי ביטוח שהעברתם תעוכב עקב עיקולים. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש אפריל 2017 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה אין מקום לאשר את הסדר הפשרה במתכונתו הנוכחית ויש לערוך בו תיקונים שונים. בחודש ספטמבר 2017 מינה בית המשפט בודק אשר יבחן את האפשרות לבצע השבה פרטנית. בחודש דצמבר 2017 הוגשה לבית המשפט חוות דעת הבודק התומכת בעמדת הנתבעות ולפיה, מערכות המידע של הנתבעות לא מאפשרות לבצע השבה פרטנית ממוכנת לזכאים. בחודש ינואר 2018 הועברה חוות דעת הבודק לקבלת עמדת היועץ המשפטי לממשלה. בחודש פברואר 2018 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה הוא מותיר את ההכרעה ביחס להמלצות הבודק לשיקול דעת בית המשפט. בחודש מרס 2018 ניתן על ידי בית המשפט המחוזי במחוז מרכז תוקף של פסק דין להסכם הפשרה.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תביעות שהגיעו לסיימן בתקופת הדוח (המשך)

7. בחודש נובמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד מדנס סוכנות לביטוח בע"מ (להלן: "מדנס") (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי הנתבעות התקשרו בהסכם בלעדיות לטווח ארוך בקשר לפוליסות ביטוח אחריות מקצועית רפואית לפיו התחייבה החברה לבטח אך ורק מבוטחים שיופנו על ידי מדנס ולהפנות למדנס כל סוכן ביטוח אחר, שיפנה אליה, לשם עריכת הביטוח דרכה, ומדנס התחייבה לערוך ביטוח אחריות מקצועית רפואית עבור לקוחותיה, אך ורק אצל החברה. בכך, התקשרו הנתבעות, לטענת התובעים בהסדר כובל, הפרו חובה חקוקה, ניצלו את מעמדן המונופוליסטי לרעה באופן העלול להפחית או לפגוע בתחרות, הפרו את חוק ההגבלים העסקיים, עשו עושר ולא במשפט, נהגו ברשלנות והפרו את חובות האמון, הגילוי והזהירות המוטלות על סוכן ביטוח. בחודש דצמבר 2016 מונה על-ידי בית המשפט בודק מטעם בית המשפט על מנת לבחון האם הרווחיות התפעולית של הנתבעות בתחום ביטוחי האחריות המקצועית לעוסקים במקצועות הרפואה והפרה-רפואה בשנים הרלבנטיות (2009-2015) היא רווחיות חריגה. בחודש יולי 2017 הוגשה חוות דעת הבדוק לבית המשפט ולפיה, להערכת הבדוק שיעור הרווחיות המשותפת של החברה ומדנס בשנים 2009 – 2015 אינו יכול להיחשב כחריג כלפי מעלה לא בהשוואה לרווחיות של חברות ביטוח אחרות בישראל הפועלות בתחום ביטוחי האחריות המקצועית ולא בהשוואה לרווחיות של חברות ביטוח במדינות השוואה בארה"ב ובאוסטרליה הפועלות בתחום ביטוחי האחריות המקצועית הרפואית. בחודש נובמבר 2017 הוגשה לבית המשפט בקשה מוסכמת להסתלקות המבקשים מבקשת האישור, זאת, בעקבות מסקנותיה של חוות דעת המומחה, אשר מונה על-ידי בית המשפט. במסגרת בקשת ההסתלקות הסכימו הנתבעות, לפני משורת הדין, ולטובת חברי קבוצת המבוטחים, להעמיד סך של 2,150,000 ש"ח לטובת הקמת קרן ייעודית, אשר מטרתה להעניק שיפוי, לפני משורת הדין, לחברי הקבוצה אשר בשמה הוגשה התובענה, אשר היו מבוטחים בחברה באמצעות מדנס בין השנים 2010 ו-2015 ואשר עקב הוראות הקבועות בפוליסת הביטוח, אינם זכאים לכיסוי ביטוחי בגין אותו מקרה הביטוח. בית המשפט הורה על העברת בקשת ההסתלקות לקבלת עמדת היועץ המשפטי לממשלה. בחודש מרס 2018 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה הוא אינו מתנגד לבקשת ההסתלקות. בחודש אפריל 2018 ניתן על ידי בית המשפט המחוזי במחוז מרכז תוקף של פסק דין לבקשת ההסתלקות. כמו כן הורה בית המשפט על מחיקת בקשת האישור ועל דחיית תביעותיהם האישיות של המבקשים.
8. בחודש אוקטובר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה, נגד חברת ביטוח נוספת ונגד חברת ש.ח.ר. נזקי צנרת בע"מ ("חברת ש.ח.ר.") (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי בקרות אירוע ביטוחי של נזקי נזילה, חברות הביטוח הנתבעות גובות, כביכול, ממבוטחיהן, שלא כדין, דמי השתתפות עצמית בשיעור הגבוה מהשיעור המקסימלי הקבוע בפוליסות הביטוח שלהן. בכך מפרות הנתבעות, לטענת התובעים, את הוראות פוליסות הביטוח, עושות עושר ולא במשפט, פועלות ברשלנות ומטעות את מבוטחיהן. בחודש אוקטובר 2017 הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסכמת המבקשים לדחיית הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נוכח מיצויה. בחודש אפריל 2018 אישר בית המשפט המחוזי במחוז מרכז את הסתלקותם של המבקשים מבקשת האישור והורה על מחיקת בקשת האישור ועל דחיית תביעתם האישית של המבקשים.
9. בחודש נובמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות ביטוח נוספות (להלן: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי בפוליסות ביטוח חיים אגב הלואה לדיור, בהן מסלול ההלוואה הינו כזה שבו קרן ההלוואה מוחזרת בסוף התקופה, הנתבעות אינן משלמות, כביכול, למבוטחים, בעת קרות מקרה ביטוח, את מלוא יתרת חוב ההלוואה לדיור, אלא חלק ממנו בלבד. בכך מפרות הנתבעות, לטענת התובעים, את חובת הגילוי החלה עליהן, מטעות את מבוטחיהן, מפרות את חוק חוזה הביטוח, מפרות חובה חקוקה, פועלות ברשלנות, מפרות את הוראות פוליסת הביטוח ופועלות בחוסר תום לב. בחודש אוקטובר 2017 הוגשה לבית המשפט בקשה מוסכמת להסתלקות המבקשים מבקשת האישור נגד החברה ונגד חברת ביטוח נוספת, במסגרתה הסכימה החברה להוסיף בטפסי הצעת הביטוח שלה שאלה האם המדובר בהלוואת משכנתא מסוג "קרן עומדת במקום" או בהלוואת משכנתא בסכום פוחת. כמו כן, החברה תמשיך לשלם למבוטחים קיימים, בעת קרות מקרה ביטוח, תגמולי ביטוח בסכום שהינו הגבוה מבין יתרת ההלוואה על פי המפורט בדף פרטי הביטוח או יתרת ההלוואה המעודכנת בספרי המלווה כפי שהיא מוגדרת בפוליסה. בחודש מאי 2018 אישר בית המשפט המחוזי במחוז מרכז את הסתלקותם של המבקשים מבקשת האישור והורה על מחיקת בקשת האישור ועל דחיית תביעתם האישית של המבקשים.
10. בחודש אפריל 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה היה בטענה, כי בעת החלפת רכב, החברה מזכה, לכאורה, את מבוטחיה בפוליסות ביטוח רכב רכוש, בסכומי דמי ביטוח נמוכים מהסכומים להם הם זכאים, לכאורה, בהתאם להוראות פוליסת הביטוח התקנית והדין. בחודש מאי 2018 אישר בית המשפט את בקשת המבקש להסתלק מבקשת האישור והורה על מחיקתן של בקשת האישור, התובענה הייצוגית ותביעתו האישית של המבקש.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

תביעות שהגיעו לסימון לאחר תקופת הדוח

11. בחודש מאי 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה היה בטענה, כי החברה דוחה, כביכול, תביעות ביטוח המוגשות אליה במסגרת פוליסות ביטוח שיניים קבוצתיות בגין בדיקות אבחון תקופתיות, בנימוק שאינן נכללות בתנאי הביטוח, על אף שבפועל, בדיקות אלו נכללות, לכאורה, במסגרת פוליסת הביטוח. בחודש נובמבר 2017 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה מוסכמת לדחיית בקשת האישור עקב מיצוי הליכים, במסגרתה התבקש בית המשפט לדחות את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. זאת, עקב הסכמתה של החברה לשלם תגמולי ביטוח לקבוצת המבוטחים שתביעתם נדחתה בנסיבות האמורות בבקשת האישור וחידוד נהליה על מנת למנוע הישנותם של מקרים כאמור בעתיד ותוך הסכמתה של החברה לשלם למבקש ולבאי כוחו, בכפוף לאישורו של בית המשפט, גמול ושכר טרחה בסכומים שאינם מהותיים. תחת בקשה זו הגישו הצדדים לבית המשפט בחודש פברואר 2018 בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי החברה תשלם תגמולי ביטוח לקבוצת המבוטחים שתביעתם נדחתה בנסיבות האמורות בבקשת האישור וכן הובהר כי החברה חידדה נהליה על מנת למנוע הישנותם של מקרים כאמור בעתיד. בחודש יולי 2018 ניתן על ידי בית המשפט המחוזי בירושלים תוקף של פסק דין להסכם פשרה מתוקן אשר הוגש לאישור בית המשפט בחודש יולי 2018 במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי החברה תשלם תגמולי ביטוח לקבוצת המבוטחים שתביעתם נדחתה בנסיבות האמורות בבקשת האישור.

12. בחודש יוני 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה היה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, בפוליסות ביטוח חיים דמי ביטוח שכוללים תוספת "תת שנתיות" מבלי שתוספת זו צוינה באופן מפורש בפוליסה. בכך מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות הפוליסה, את הנחיות הממונה, את הוראות חוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות, ואת חובת הגילוי וחובת ההגיונות. כן טען התובע, כי בהתנהלותה זו החברה נוהגת שלא בתום לב, מטעה את ציבור מבוטחיה ופוגעת באוטונומיה שלהם. בחודש ינואר 2018 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי החברה תשלח לחברי הקבוצה מכתב המיידע אותם על גביית תוספת "תת השנתיות" ועל אפשרותם לשנות את מתכונת תשלום הפרמיה העתידית למתכונת תשלום שנתית במסגרתה לא נגביית תוספת "תת השנתיות". בחודש יולי 2018 ניתן על ידי בית המשפט המחוזי בירושלים תוקף של פסק דין להסכם הפשרה המתוקן, אשר הוגש בחודש יולי 2018, במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי החברה תשלח לחברי הקבוצה מכתב המיידע אותם על גביית תוספת "תת השנתיות" ועל אפשרותם לשנות את מתכונת תשלום הפרמיה העתידית בהתאם לתנאים שיפורטו במכתב.

ד. התקשרויות עם צדדים קשורים

1. השקעה בקרן FUSE 9

בחודש פברואר 2018 התחייבה החברה להשקיע עד 14 מיליוני דולר בקרן נדל"ן Fuse 9 אשר הוקמה במטרה לאתר הזדמנויות השקעה בשכונות מתפתחות של דרום פלורידה. הקרן תתמקד ברכישת נכסי נדל"ן בעלי פוטנציאל השבחה משמעותי באזורי פיתוח ספציפיים הנתמכים בסבסוד רשויות מקומיות לעידוד השקעות פרטיות. הקרן מנוהלת על ידי גוף בבעלות שווה של ד"ר שמעון אלקבץ, אייל פרץ ועופר תמיר ("הגוף המנהל"). ד"ר שמעון אלקבץ שימש בעבר כמנכ"ל משותף של הראל השקעות וכיום משמש כנושא משרה בכירה בקבוצת הראל. יצוין כי ליחידים ממשפחת המבורגר, המהווים בעלי השליטה בקבוצת הראל, החזקות זניחות בקרן נדל"ן Fuse 9 ובמוצרים נוספים המנוהלים על ידי הגוף המנהל. הקרן תפעל במסגרת אסטרטגיית ההשקעה ומגבלות השקעה שנקבעו והוסכמו מראש לרבות מגבלות לחשיפה גאוגרפית, מינוף ומגבלות לסוגי נכסים. השלמת הגיוס מתוכננת לשנת 2018. השקעת הראל בקרן אינה נעשית מכספי העמיתים.

באור 8 - ניהול ודרישות הון

1. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברות הבנות שהינן חברות ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבטח) התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון") והנחיות הממונה:

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 30 ביוני 2018	
EMI	הראל ביטוח	EMI	הראל ביטוח
(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
69	5,927	66	6,123
432	4,319	431	4,406
-	351	-	351
432	4,670	431	4,757
-	90	-	36
-	2,081	-	2,068
-	-	-	250
-	741	-	746
-	2,912	-	3,100
432	7,582	431	7,857
363	1,655	365	1,734
-	(30)	-	-
-	250	-	-
-	(100)	-	-
363	1,775	365	1,734
-	90	-	88
363	1,685	365	1,646

הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות הממונה (א)
הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:

הון ראשוני

הון ראשוני בסיסי

הון ראשוני מורכב

סה"כ הון ראשוני

הון משני

הון משני נחות (ב)

הון משני מורכב (ג)

הון רובד 2

הון שלישוני מורכב

סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון

עודף ליום הדוח

אירועים לאחר תאריך המאזן

התכלות הון משני

גיוס הון לאחר תאריך הדוח

חלוקת דיבידנד

עודף בהתחשב באירועים לאחר תאריך המאזן

סכום ההפחתה בדרישות ההון בגין עלות רכישת קופות גמל המהווה עודף מרותק

עודף בהתחשב באירועים לאחר תאריך המאזן לאחר ניכוי עודפים מרותקים

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 30 ביוני 2018	
EMI	הראל ביטוח	EMI	הראל ביטוח
(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
69	816	66	865
-	126	-	121
-	41	-	41
-	1,533	-	1,553
-	95	-	190
-	316	-	326
-	1,792	-	1,853
-	823	-	840
-	(190)	-	(189)
-	449	-	470
-	126	-	53
69	5,927	66	6,123

(א) הסכום הנדרש כולל, בין היתר, דרישות הון בגין:

פעילות בביטוח כללי

פעילות בביטוח סיעודי

דרישות הון בגין תוכניות מבטיחות תשואה

נכסי השקעה ונכסים אחרים (ד)

סיכונים קטסטרופה בביטוח כללי

סיכונים תפעוליים

הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואשפוז

השקעה בחברות מנהלות מאוחדות ומבטחים

הקלה בדרישות ההון בגין עלות רכישת קופות גמל

סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים (ה)

נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון (ו)

סך כל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות

באור 8 - ניהול ודרישות הון (המשך)

1. (המשך)
 - ב. כולל כתבי התחייבות נדחים שהונפקו עד ליום 31 בדצמבר 2006 והמהווים הון משני נחות.
 - ג. לעניין הנפקת אגרות חוב אשר תמורתן משמשת כהון מורכב של החברה, ראה באור 6.
 - ד. לעניין אישור הממונה לשימוש במודל פנימי לדירוג אשראי ראה באור 3135 לדוחות השנתיים.
 - ה. דרישת הון בשיעור של 0.17% מהסכום בסיכון בשייר עצמי, אך לא פחות מהדרישה ביום ההעברה. דרישת ההון בחברה הינה בסכום שלא יפחת מ-190 מיליוני ש"ח.
 - ו. כולל נכס לא מוכר בסכום זניח בגין חריגה פאסיבית מתקנות השקעה.
2. בהתאם להיתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה במבטחים ובחברות המנהלות, התחייבה החברה להשלים בכל עת את ההון העצמי של חברות הביטוח הנמנות על הגופים המוסדיים שבשליטתה, לרבות בסטה, לסכום הקבוע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 או כל תקנה או דין אחר שיבואו במקומן וכן להשלים בכל עת את ההון העצמי של החברות המנהלות של קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבשליטתה, לסכום הקבוע בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) התשכ"ה-1965 או כל תקנה או דין אחר שיבואו במקומן. התחייבות זו היא בלתי הדירה, ותהיה תקפה כל עוד החברה שולטת במישרין או בעקיפין בגופים המוסדיים.
3. ביום 26 במרס 2018 אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 100 מיליוני ש"ח. החלטת הדירקטוריון התקבלה לאחר שהובאו בחשבון התוצאות הכספיות של החברה ליום 31 בדצמבר 2017, הוצג סכום העודפים הראויים לחלוקה של החברה ליום 31 בדצמבר 2017, ונבחנו עודפי ההון וצרכי ההון של החברה, בהתאם למדיניות ניהול ההון של החברה ובהתחשב באימוץ הצפוי של סולבנסי 2. הדיבידנד שולם ביום 28 במרס 2018.
4. פרטים בדבר התקדמות ההיערכות ליישום Solvency II:

ביום 1 ביוני 2017 פרסם הממונה חוזר בנושא הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II. בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024, יחולו ההוראות לעניין הון נדרש לכושר פירעון באופן הדרגתי, כך שהון נדרש לכושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2017 לא יפחת מ-65% מ-SCR והון נדרש לכושר פירעון שיחושב על נתוני 31 בדצמבר 2024 ואילך, לא יפחת מ-SCR.

ביום 3 בדצמבר 2017 פרסם הממונה חוזר שעניינו מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות ביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II. דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר 2017 יפורסם באתר האינטרנט במועד פרסום הדוח התקופתי ליום 30 בספטמבר 2018.

ביום 16 באפריל 2018 פרסם הממונה חוזר "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין דיווחים לממונה - קובץ דיווח סולבנסי" שעניינו עדכון קבצי הדיווח לממונה בגין תוצאות יחס כושר פירעון מבוסס Solvency II, זאת בדומה לקבצי דיווח QRT בדירקטיבת Solvency II.

החברה ביצעה את החישובים ליום 31 בדצמבר 2016 בהתאם לחוזר סולבנסי. נמצא כי לחברה עודפי הון משמעותיים. ניתן לראות את תוצאות החישוב בדוח הדירקטוריון בפרק 4.

בהתאם להנחיות הממונה, החברה ביצעה את חישובי משטר כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2017 ונמצאת בתהליך בדיקה וביקורת של רואה החשבון המבקר והממונה בגין חישוב זה. בהתאם לחוזר הממונה מיום 7 באוגוסט 2018, תוצאות החישוב יפורסמו בדוח התקופתי של הרבעון השלישי של שנת 2018, לאחר סיום הביקורת של רואה החשבון המבקר וקבלת אישור הממונה.

ביום 27 בדצמבר 2017 החליט דירקטוריון החברה, על קביעת כרית בטחון, בהתאם לסעיף 1(א)2 למכתב למנהלי חברות הביטוח, שפורסם על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ביום 1 באוקטובר 2017. כרית הביטחון הינה כרית מתעצמת, אשר תעמוד בתום תקופת ההתאמה (שנת 2024) על סך של 1 מיליארד ש"ח, ואשר תיבנה בהדרגה החל מסך של 0.65 מיליארד ש"ח בשנת 2017, ועד לסך של 1 מיליארד ש"ח בשנת 2024 כאמור, ואילך.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

5. לעניין חלוקת דיבידנד על-ידי החברה להראל השקעות ראה באור 8.

6. טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' __), התשע"ח-2017

ביום 3 בדצמבר 2017 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' __), התשע"ח-2017 (להלן: "טיטוטת התקנות"), במסגרתה הוצע, בין היתר, להפוך להוראה קבועה את הוראת השעה, הקובעת להוצאות ישירות מסוימות תקרה של 0.25% מסך השווי המשוער של נכסי קופת הגמל (להלן: "הוראת השעה"). כמו כן, הוצע כי גם הוצאה הנובעת מהשקעה בקרן טכנולוגיה עילית, כהגדרתה בחוק השקעות משותפות בנאמנות, תהיה מותרת לניכוי כהוצאה ישירה תחת תקרת ה-0.25% הנ"ל. החל מיום 31 בדצמבר 2017, הסתיימה הוראת השעה. ביום 14 במאי 2018 אושרה טיוטת התקנות, בשינויים שונים על-ידי ועדת הכספים, ובהם, בין היתר, כי הוראת השעה לא תהפוך לקבועה אלא תוארך עד סוף 2019. טרם פורסם נוסחן הסופי של התקנות.

7. חילופי נושאי משרה בכירה בחברות בקבוצה

ביום 16 בינואר 2018 מר אייל אפרת, המכהן החל משנת 2008 בתפקיד מנהל אגף מיכון ומידע עסקי בחטיבת חסכון ארוך טווח בחברה, מונה כמנכ"ל החברה האחות- הראל המשמר מחשבים בע"מ במקומו של מר משה ניסן.

8. בחינת נאותות העתודות

בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד נרשם קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 52 מיליוני ש"ח ו- 87 מיליוני ש"ח, בהתאמה, וזאת עקב עליה בעקום הריבית חסרת סיכון. ברבעון השני נרשם קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך 111 מיליוני ש"ח, לעומת קיטון של 41 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שנת 2017 הושפעה מירידה בריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר המשמשת לבחינת ריבית ההיוון של ההתחייבויות הביטוחיות בענפי צד ג' וחבות מעבידים במגזר ביטוח כללי בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח.

ההשפעה על התוצאות הכספיות מפורטת להלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		במיליוני ש"ח
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	גידול (קיטון) בעקבות בחינת נאותות העתודות
50	(41)	(111)	(87)	(52)	סה"כ ביטוח חיים
50	(41)	(111)	(87)	(52)	ביטוח כללי
8	8	-	8	-	סך הכל השפעות הריבית לפני מס
58	(33)	(111)	(79)	(52)	

9. מענק בגין שנת 2017 לנושאי משרה

בחודש אפריל 2018, אישר דירקטוריון החברה, לאחר שנתקבל אישור ועדת התגמול של החברה, מענקים לנושאי המשרה בחברה ולבעלי התפקיד הנכללים בתוכנית התגמול. המענקים חושבו על בסיס נתונים בפועל וכן על בסיס אומדנים, המתייחסים בעיקר לנתונים השוואתיים לתוצאות הפעילות של חברות ביטוח אחרות הנכללות בקבוצת ההשוואה.

10. לעניין אשרור דירוג מעלות לחברה והעלאת תחזית הדירוג לחיובית בעקבות קביעת כרית ביטוח בניהול הון ולעניין קביעת דירוג מעלות להנפקת שתי סדרות של אגרות חוב בסך כולל של עד 300 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח ראה באור 6.

11. לעניין הנפקת אגרות חוב (סדרות יד-טו') באמצעות הראל מימון והנפקות בתקופת הדוח ראה באור 6.

12. פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ב') של הראל הנפקות

הראל הנפקות, שהינה חברה בת של החברה, ביצעה ביום 13 ביוני 2018 פדיון מוקדם מלא לאגרות החוב (סדרה ב') שהונפקו על ידה, וזאת בהתאם לדיווח מידי שפרסמה הראל הנפקות ביום 27 במאי 2018.

13. בחודש יוני 2018, חברות קבוצת הראל קיבלו אישור להגדיל את החזקותיהן בתאגידים בנקאיים משיעור של עד 5% לשיעור של עד 7.5%. היתר החזקה כאמור התקבל בהתאם למדיניות הפיקוח על הבנקים באשר למתן היתרי החזקה בתאגידים בנקאיים לגופים המנהלים כספי לקוחות.

באור 10 - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדוח

1. פוליסת סיעוד קבוצתי לחברי קופת חולים כללית

החברה הינה המבטחת בפוליסת הסיעודי הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית. בחודש מאי 2018 שירותי בריאות כללית פרסמה מכרז לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי הקופה. החברה הגישה מועמדותה במכרז האמור. נכון למועד הדוח, שירותי בריאות כללית טרם פרסמה הודעה בדבר הזוכה במכרז.

הראל חברה לביטוח בע"מ

נספחים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

לכבוד

בעלי המניות של הראל חברה לביטוח בע"מ

רח' אבא הלל 3

רמת-גן

א.ג.נ.,

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 30 ביוני 2018 ולתקופות של שישה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך ואשר נכלל בנספח א' לדוחות הכספיים של החברה. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי נפרד לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בחוזר ביטוח 1-2015-15.

סומך חייקין

רואי חשבון

26 באוגוסט 2018

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו")

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS). המדיניות החשבונאית שפורטה בבאור 3 לעיל בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית, יושמה בהכנת באור תמציתי זה, למעט המפורט להלן:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
- ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד.

דוחות על המצב הכספי ביניים

31 בדצמבר	30 ביוני		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
			נכסים
801	779	845	נכסים בלתי מוחשיים
2,073	2,034	2,176	הוצאות רכישה נדחות
1,281	1,299	1,344	רכוש קבוע
2,293	2,137	2,289	השקעות בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,502	1,422	1,563	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,672	1,618	1,736	נדל"ן להשקעה אחר
4,405	4,618	4,351	נכסי ביטוח משנה
-	1	1	נכסי מסים שוטפים
1,054	1,233	1,359	חייבים ויתרות חובה
1,238	1,181	1,281	פרמיה לגבייה
47,771	43,833	51,849	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות
6,421	6,840	7,311	נכסי חוב סחירים
13,391	12,461	13,322	נכסי חוב שאינם סחירים
872	784	911	מניות
1,834	2,009	1,848	אחרות
22,518	22,094	23,392	סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
2,758	1,891	2,113	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,089	1,223	951	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
90,455	85,363	95,250	סך כל הנכסים
52,550	47,817	56,416	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

דוחות על המצב הכספי ביניים (המשך)

31 בדצמבר		30 ביוני		
2017	2017	2018		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
				הון והתחייבויות
				הון
869	869	869		הון מניות ופרמיה על מניות
663	522	653		קרנות הון
2,787	2,814	2,884		עודפים
4,319	4,205	4,406		סך כל ההון
				התחייבויות
26,027	25,716	26,749		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
52,008	47,183	55,595		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
849	749	803		התחייבויות מסים נדחים
213	205	214		התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
47	20	67		התחייבויות מסים שוטפים
2,986	3,213	2,855		זכאים ויתרות זכות
4,006	4,072	4,561		התחייבויות פיננסיות
86,136	81,158	90,844		סך כל ההתחייבויות
90,455	85,363	95,250		סך כל ההון וההתחייבויות

שלומית זק"יש אנגל
מנהלת הכספים

אריק פרץ
משנה למנכ"ל ומנהל
חטיבת כספים ומשאבים

מישל סיבוני
מנהל כללי

יאיר המבורגר
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות : 26 באוגוסט 2018

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

דוחות רווח והפסד ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
12,637	3,117	3,292	6,191	6,674	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,346	327	342	641	679	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
11,291	2,790	2,950	5,550	5,995	פרמיות שהורווחו בשייר
5,056	1,198	971	2,278	1,113	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
702	142	126	304	253	הכנסות מדמי ניהול
291	66	74	141	148	הכנסות מעמלות
17,340	4,196	4,121	8,273	7,509	סך כל ההכנסות
14,526	3,601	3,361	6,752	6,105	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
898	286	282	466	475	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
13,628	3,315	3,079	6,286	5,630	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
2,184	538	597	1,070	1,147	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
808	203	213	406	434	הוצאות הנהלה וכלליות
10	2	2	5	4	הוצאות אחרות
118	45	81	58	113	הוצאות מימון, נטו
16,748	4,103	3,972	7,825	7,328	סך כל ההוצאות
222	42	36	69	66	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
814	135	185	517	247	רווח לפני מסים על הכנסה
234	41	43	163	51	מסים על הכנסה
580	94	142	354	196	רווח לתקופה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

דוחות ביניים על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
580	94	142	354	196
306	76	(58)	89	(99)
(141)	(71)	(18)	(106)	(39)
39	18	7	26	22
9	-	(4)	2	(6)
(54)	(20)	18	(65)	53
(65)	(8)	25	1	41
13	5	(5)	18	(16)
107	-	(35)	(35)	(44)
88	86	46	89	50
(3)	2	1	2	2
(25)	(27)	(16)	(27)	(17)
60	61	31	64	35
167	61	(4)	29	(9)
747	155	138	383	187

רווח לתקופה

פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה
במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים
כזמינים למכירה
שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים
כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים
כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
חלק הקבוצה ברווח (הפסד) כולל של חברות מוחזקות
מטופלות לפי שיטת השווי המאזני
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
הטבת מס (מסים על הכנסה) המתייחסים לנכסים
פיננסיים זמינים למכירה
הטבת מס (מסים על הכנסה) המתייחסת לרכיבים
אחרים של רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה
במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה
לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח
והפסד, נטו ממס

פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד

קרן הערכה מחדש לגבי פריטי רכוש קבוע
מדידה מחדש של תכנית הטבה מוגדרת
מסים על הכנסה בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו
לרווח והפסד
רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו
ממס

רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס

סך כל הרווח הכולל לתקופה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
6,674	-	1,665	2,263	2,746
679	-	505	102	72
5,995	-	1,160	2,161	2,674
1,113	102	127	145	739
253	3	-	2	248
148	-	98	32	18
7,509	105	1,385	2,340	3,679
6,105	-	1,375	1,765	2,965
475	-	380	52	43
5,630	-	995	1,713	2,922
1,147	-	316	454	377
434	22	24	155	233
4	-	-	-	4
113	78	18	10	7
7,328	100	1,353	2,332	3,543
66	52	4	3	7
247	57	36	11	143
(17)	(11)	(18)	(5)	17
230	46	18	6	160
26,749	-	9,717	5,116	11,916
55,595	-	-	4,664	50,931

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טוח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3,292	-	840	1,160	1,292
342	-	252	53	37
2,950	-	588	1,107	1,255
971	69	82	104	716
126	1	-	1	124
74	-	46	16	12
4,121	70	716	1,228	2,107
3,361	-	728	979	1,654
282	-	199	62	21
3,079	-	529	917	1,633
597	-	175	229	193
213	12	11	78	112
2	-	-	-	2
81	51	15	9	6
3,972	63	730	1,233	1,946
36	30	-	1	5
185	37	(14)	(4)	166
(8)	10	(17)	(7)	6
177	47	(31)	(11)	172
26,749	-	9,717	5,116	11,916
55,595	-	-	4,664	50,931

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טוח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
6,191	-	1,521	2,166	2,504
641	-	484	91	66
5,550	-	1,037	2,075	2,438
2,278	150	123	210	1,795
304	4	-	1	299
141	-	87	40	14
8,273	154	1,247	2,326	4,546
6,752	-	1,237	1,784	3,731
466	-	358	64	44
6,286	-	879	1,720	3,687
1,070	-	311	426	333
406	20	23	144	219
5	-	-	-	5
58	75	(31)	8	6
7,825	95	1,182	2,298	4,250
69	44	10	5	10
517	103	75	33	306
37	61	(25)	(9)	10
554	164	50	24	316
25,716	-	9,379	4,700	11,637
47,183	-	-	4,297	42,886

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנחלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טוח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3,117	-	773	1,088	1,256
327	-	244	49	34
2,790	-	529	1,039	1,222
1,198	56	60	118	964
142	3	-	1	138
66	-	41	20	5
4,196	59	630	1,178	2,329
3,601	-	682	928	1,991
286	-	212	43	31
3,315	-	470	885	1,960
538	-	161	212	165
203	9	11	75	108
2	-	-	-	2
45	45	(12)	7	5
4,103	54	630	1,179	2,240
42	24	8	4	6
135	29	8	3	95
91	61	-	2	28
226	90	8	5	123
25,716	-	9,379	4,700	11,637
47,183	-	-	4,297	42,886

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
12,637	-	3,134	4,424	5,079
1,346	-	1,012	199	135
11,291	-	2,122	4,225	4,944
5,056	233	212	443	4,168
702	9	-	3	690
291	-	178	83	30
17,340	242	2,512	4,754	9,832
14,526	-	2,446	3,688	8,392
898	-	673	142	83
13,628	-	1,773	3,546	8,309
2,184	-	646	866	672
808	41	46	281	440
10	-	-	-	10
118	134	(33)	10	7
16,748	175	2,432	4,703	9,438
222	119	50	22	31
814	186	130	73	425
244	130	6	19	89
1,058	316	136	92	514
26,027	-	9,234	4,978	11,815
52,008	-	-	4,489	47,519

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

הוצאות (הכנסות) מימון, נטו

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

רווח לפני מסים על ההכנסה

רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים **	ענפי רכוש ואחרים *	רכב רכוש	רכב חובה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
1,968	510	500	517	441
559	164	376	16	3
1,409	346	124	501	438
249	28	8	105	108
1,160	318	116	396	330
127	59	8	11	49
98	13	81	4	-
1,385	390	205	411	379
1,375	469	276	278	352
380	139	234	12	(5)
995	330	42	266	357
316	78	112	88	38
24	7	7	6	4
18	8	1	2	7
1,353	423	162	362	406
4	2	-	-	2
36	(31)	43	49	(25)
(18)	(8)	(1)	(2)	(7)
18	(39)	42	47	(32)
9,717	5,438	909	688	2,682
6,252	2,912	189	656	2,495

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2018
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2018

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.
** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים **	ענפי רכוש ואחרים *	רכב רכוש	רכב חובה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
658	176	214	171	97
242	70	163	7	2
416	106	51	164	95
(172)	(55)	(8)	(37)	(72)
588	161	59	201	167
82	38	5	7	32
46	6	38	2	-
716	205	102	210	199
728	270	135	134	189
199	83	116	5	(5)
529	187	19	129	194
175	43	53	50	29
11	4	4	2	1
15	6	1	2	6
730	240	77	183	230
(14)	(35)	25	27	(31)
(17)	(7)	(1)	(2)	(7)
(31)	(42)	24	25	(38)
9,717	5,438	909	688	2,682
6,252	2,912	189	656	2,495

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2018
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2018

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.
** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 72% מסך הפרמיות בענפים אלו.

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)
ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים**	ענפי רכוש ואחרים*	רכב רכוש	רכב חובה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
1,676	477	500	385	314
514	128	371	14	1
1,162	349	129	371	313
125	43	9	14	59
1,037	306	120	357	254
123	56	8	11	48
87	13	70	4	-
1,247	375	198	372	302
1,237	474	219	270	274
358	168	182	8	-
879	306	37	262	274
311	74	109	88	40
23	5	6	7	5
(31)	(15)	(1)	(3)	(12)
1,182	370	151	354	307
10	5	-	1	4
75	10	47	19	(1)
(25)	(12)	(1)	(2)	(10)
50	(2)	46	17	(11)
9,379	5,458	870	621	2,430
5,639	2,670	196	590	2,183

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
 פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הכנסות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2017
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2017

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים**	ענפי רכוש ואחרים*	רכב רכוש	רכב חובה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
684	171	245	168	100
252	56	188	7	1
432	115	57	161	99
(97)	(42)	(5)	(19)	(31)
529	157	62	180	130
60	28	4	6	22
41	5	34	2	-
630	190	100	188	152
682	280	104	136	162
212	121	85	5	1
470	159	19	131	161
161	41	51	46	23
11	2	3	3	3
(12)	(5)	(1)	(1)	(5)
630	197	72	179	182
8	4	-	1	3
8	(3)	28	10	(27)
-	-	-	-	-
8	(3)	28	10	(27)
9,379	5,458	870	621	2,430
5,639	2,670	196	590	2,183

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הכנסות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2017
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2017

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.
** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				
סה"כ	ענפי חבויות אחרים**	ענפי רכוש ואחרים*	רכב רכוש	רכב חובה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3,101	901	962	693	545
1,013	262	722	25	4
2,088	639	240	668	541
(34)	17	(7)	(57)	13
2,122	622	247	725	528
212	97	16	19	80
178	28	143	7	-
2,512	747	406	751	608
2,446	948	399	528	571
673	328	324	20	1
1,773	620	75	508	570
646	150	222	188	86
46	10	12	14	10
(33)	(16)	(1)	(3)	(13)
2,432	764	308	707	653
50	24	2	5	19
130	7	100	49	(26)
6	3	-	1	2
136	10	100	50	(24)
9,234	5,437	783	553	2,461
5,714	2,774	175	524	2,241

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הכנסות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2017
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, שייר ליום 31 בדצמבר 2017

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.
** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם חברות מוחזקות

1. פרעון שטר הון מחברה בת
ביום 2 בינואר 2018 פרעה ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן: "ידידים הולדינג"), חברה בת בבעלות מלאה של החברה שטר הון בסך של 5.5 מיליוני ש"ח. הפירעון כאמור נעשה ממקורותיה העצמאיים של ידידים הולדינג.
2. לעניין הנפקת אגרות חוב (סדרות יד-טוי) באמצעות הראל מימון והנפקות בתקופת הדוח, ראה באור 6 לדוחות הכספיים המאוחדים.

נספח ב - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בחברות ביטוח בקבוצה

א. פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפידיון	זמינים למכירה	משוערכים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
7,966	-	141	7,590	235	נכסי חוב סחירים (א)
13,459	13,459	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
962	-	-	962	-	מניות (א)
1,920	-	-	1,774	146	אחרות (א)
24,307	13,459	141	10,326	381	סך הכל

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפידיון	זמינים למכירה	משוערכים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
7,451	-	245	6,890	316	נכסי חוב סחירים (א)
12,607	12,607	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
830	-	-	830	-	מניות (א)
2,092	-	-	1,771	321	אחרות (א)
22,980	12,607	245	9,491	637	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפידיון	זמינים למכירה	משוערכים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
7,045	-	159	6,640	246	נכסי חוב סחירים (א)
13,527	13,527	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
916	-	-	916	-	מניות (א)
1,905	-	-	1,714	191	אחרות (א)
23,393	13,527	159	9,270	437	סך הכל

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים ראה באור 6 "מכשירים פיננסיים" בדוחות המאוחדים.

נספח ב - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בחברות ביטוח בקבוצה (המשך)

א. נכסי חוב סחירים

עלות מופחתת			הערך בספרים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
2017	2018	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
2,532	3,112	2,607	3,142	2,716	3,142	אגרות חוב ממשלתיות
4,226	4,738	4,438	4,824	4,735	4,824	נכסי חוב אחרים:
6,758	7,850	7,045	7,966	7,451	7,966	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
		-	1	4	1	סך הכל נכסי חוב סחירים
						ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

א.2. מניות

עלות			הערך בספרים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
2017	2018	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
659	698	799	815	748	815	מניות סחירות
114	141	117	147	82	147	מניות שאינן סחירות
773	839	916	962	830	962	סך כל המניות
		83	76	71	76	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

א.3. השקעות פיננסיות אחרות

עלות			הערך בספרים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
2017	2018	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
336	300	401	357	504	357	השקעות פיננסיות סחירות
1,132	1,157	1,504	1,563	1,586	1,563	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
1,468	1,457	1,905	1,920	2,090	1,920	סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
		134	137	135	137	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
		553	550	576	550	מכשירים נגזרים המוצגים בהתחייבויות פיננסיות

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.